

21261

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 13-వ తేది శుక్ర వారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ పంచమి ౧.

No. 266
సంచిక ౨౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియాన్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నపు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

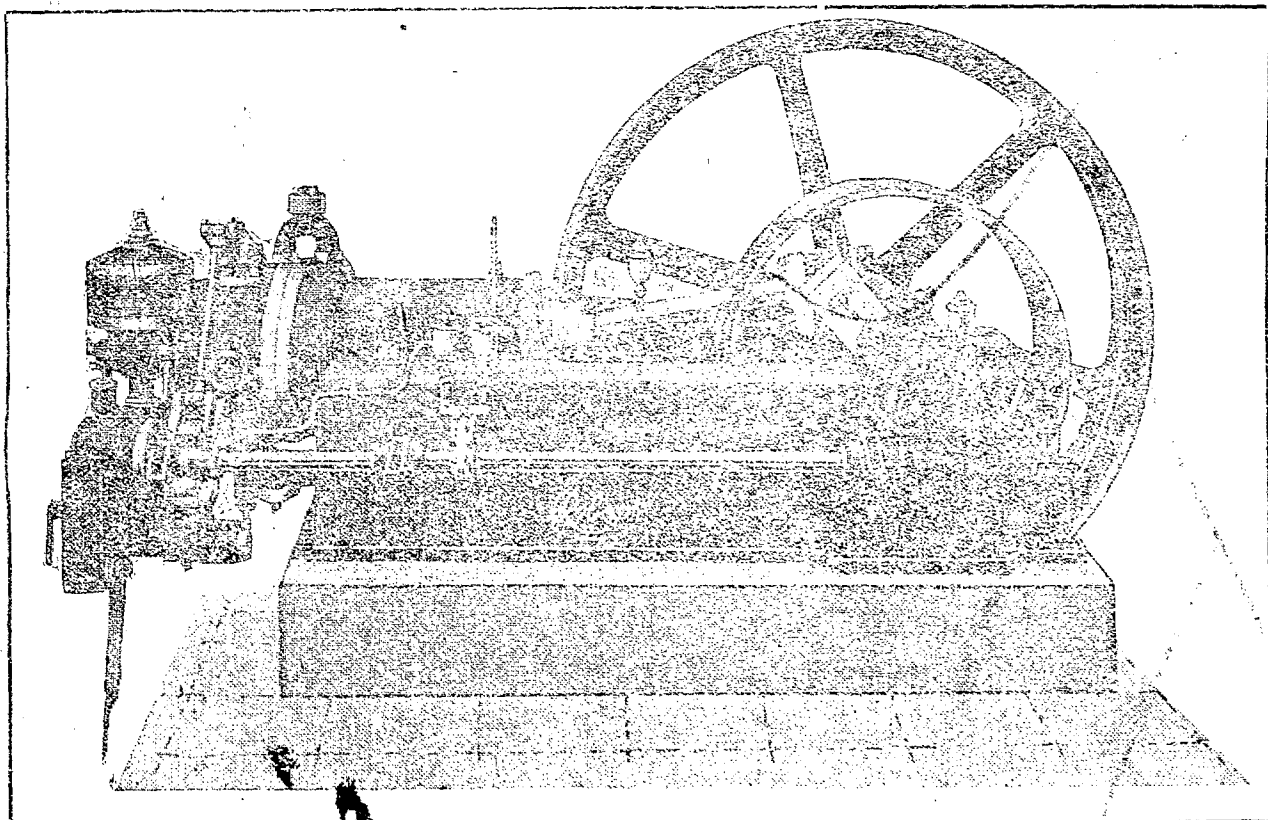

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

“రాబ్ నె”

లాంగుస్ట్రోక్ న్యూటైపు సెమిడీ సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మట్టి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.

వేపరై జరుగు తరుచుగా స్క్రిక చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
మెండు అధికముగానున్న వ్రండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు ఏకేషన్ రేర్వరతనము అక్కరలేదు.

సోల్ యేజంట్లు:—

లండన్ ప్రేడింగ్ కంపెనీ, బెనవాడ్ (ఇండియా)

(గొన్ని రకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొస్తుచేయుచున్నందున వారు “రాబ్ నె” గ్యాసు యింజనులు, ప్లాంట్లులకు సోల్ యేజంట్లు)

Madras-Races 1924-25.

చెన్న పురి

1804

గుఱిపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు జరుగును

1925 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 14

8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ మిటింగు

మొదటిదినము 18-2-25 తేది బుధవారము.

రెండవదినము 21-2-25 శనివారము.

ఎక్స్ ప్రెస్ టోటాలి జేటరు బుక్స్ మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జిబిషన్ మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్టేషనులుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

మా చెట్టనోటినులను చూడకోరెదము

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953

7-2-25 శనివారమునుండి 18-2-25 శుక్రవారమువరకు

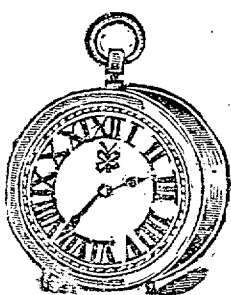
యూనివర్సల్ సినియలు

ది ఘోష్ట సిటీ

కడపటివారము

ప్రిమియర్ "బ్లీ" టయింపింగ్

ఇది జర్మనీనుంచి రప్పించబడినది. ఎల్ల కాలమునకు చక్కగా గంట కాలమునకు సరిగా చూపును. శిశుముగా శ్రేయకరము.

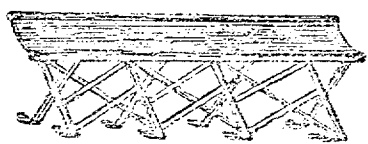

ధర 1 కి రు 10 0
1 డజను 18 0 0
అమెరికన్ రోల్డ్స్ గోల్డ్ రప్తండు
8 స్ట్రావాచి 1 కి రు 5 4 0
,, ఎనిమిది స్ట్రావాచి 8 స్ట్రావాచి
నెకండు ముల్లతో రు 6 0 0
పూర్తి రెండు సంవత్సరములు
ఇవ్వబడును.

కె. ఎస్. ఆర్. బ్రదర్లు,

154, చై నాబాబురోడ్డు మద్రాసు.

స్వదేశీ కాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజె
చేర్ 1 వ రకం
రూ. 8.
2 వ రకం రూ. 7.

(2) మనక కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(3) ఎక్స్ కాన్ కానుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 9.

కాల్కటాను, యితర వివిధములకు వ్రాసిన పంపబడును

వి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు

1856 వర్సారాపురేట, గుంటూరు జిల్లా

గృహణిమాత్రాలు

20 మూత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకరేచనములు, జిగురురేచనములు, అజీర్ణరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మూత్రలకు చూడుపూటలు నేదించిన తోడనే నిలిచిపోవును. ఓటిని పిల్లలకువాడ వాడవచ్చును. పెండ్లి నుజు మిచ్చును.

అమ్మబాంజునను డిబో బాంబాయి. మద్రాస్.

అలయన్సు బాంకినేతము

డైరెక్టర్లపై నేరము కొట్టివేయబడెను

కలకత్తా ఫి. బవరి 10:-అలయన్సు బాంకియందు డైరెక్టర్లకు జారీచేయబడి సమన్లపై విచారణ మరల ప్రారంభమాయెను.

న్యాయవాది పూగారు

బోల్ట్లను బాంకిధనము సర్దుమిలియను పానుల బుమ్మ కొని తిరిగి తీర్చుకోవాలి. వారికి 300,000 పానులయప్పు గలిగిన బాంకిన్యాపార మున్నది. మీరు తెక్కల తనిఖీదారులై యుండియు, బుద్ధిమంతులై యుండియు, నాన్యాపారమును 20 లక్షల పానులు ఖరీదుంచునని యెంచెదరా?

సాక్షి- చిన్న మొత్తముగల డిపాజిటుబట్టి కాదు. బాంకి పురాతనము డైయుండి, చేరుపరివ్వబడి, యాదమిలియనుల పానులకు తక్కువగాని డిపాజిటుండి, యాసామును బాంకినుండి తీసికొనకుండినయెడల సమర్థులగును. 12 నెలలకును గలిపి బాంకినుండి తీయుటకు వీలులేనట్టి డిపాజిటు (ఫ్రీ క్వెన్ డిపాజిటు) 200,000 పాను లుండునని యెంచుచున్నాను. మిగతంతయు నెప్పటికప్పు డుంచుచు దీసికొనిడిదే (కర్రెంటు డిపాజిటు) కావున దాని యుపయోగము బాంకి కంతక నున్నటులు దోవదు.

క్రానుసరిత్వ

గ్రామీణులు సాక్షిని విఫలముగ పరీక్షించిరి. బెర్నార్డు హంటరుగారు లండనులోని వర్తకము ఖరీదుగట్టుటకు వెడలిరనియు, యేట్సుగారి సర్టిఫికేటుపై యింపీయలు బాంకివారు 2 కోట్లు అదాన్సుగా నిచ్చిరిని మెక్స్ ఫర్నసుగారు చెప్పినవానికి సందేహించనని సాక్షి తెలిపెను.

లాన్సెట్టే ముగారికి సమాఖానమిచ్చుచు, తెలివితక్కువగా, బోల్ట్లనుతో తక్కువ యానులపై వ్యవహరించినందుల కన్నడును, డైరెక్టర్లువాదగాని మరెవరివాదగాని దావాచేయలేదని తెలిపెను. ఈయన 20 లక్షలు ఖరీదుచేయదలెను. బోల్ట్లనులవారకవ్యవహారము సరిగా లేదు. దానిలో వారికి లాభము లేదు. సాలుకు 3, 4 వేల పానుల లాభమున్నచో, నది మంచిదేయని తెలిపెను.

న్యాయాధిపతి తీర్పు

న్యాయాధిపతి విచారించి సమనులు కొట్టివేసెను. బాంకి 1923 లో దివాలాతీసెను. ఈమాడు సమనులు 1924 ఆగస్టులో ప్రధానన్యాయస్థానమువారి యాజ్ఞానుసారము జారీ చేయబడినవి. న్యాయాధిపతియెటులు లిక్విడేటరులు న్యాయవాదులవారా విచారణ నడపిరి. దానికి దగిన సాక్ష్యముఁ దెల్పిరి. హిందూదేశముందలి కంపెనీ డైరెక్టరులు లాభములను పంచిబెట్టగలరా యను విషయమున, క్లిష్టమునకట్టి ప్రశ్నలు నిర్ధారణకై రావలసినదే. కాని యీప్రశ్నలను విచారించవలసిన యవసరమే లేకపోయెను. కారణ మేమన, మొదటి రెండు సమనులు విషయమయి, విచారణ జరుగు కాలముందు, లిక్విడేటర్ల తరపు న్యాయవాదులలో - ప్రాజ్ఞాజ్ఞాకడు బాంకి సంవర్షముల సన్నిటిని గనుగొని, విమర్శించిన పిమ్మట లాభము లసలునుండి పంచి యియ్యబడినవను నేరమును స్థిరపఱుపఁజాలమని యొప్పునెను. ఇక చూడ వ స మ ను విషయమయి, లాభము లసలునుండి పంచి యియ్యబడినవా యను విషయమున రెండు సంవర్షములున్నవి. అవి 1922 జూను 30 వ తేదీన బయలుపఁచెదన యాదాయ వ్యయపట్టికనుండి యీచెండు నయమున్నవి: (1) ప్రభుత్వపు నోట్లను నూటికి 4 కడ్డీనోటి బంగారము ఖరీదునకు 60 లక్షలను గొనుట (2) లండనులోని బాంకింగు వ్యవహారము 20 లక్షలను గొనుట భారత ప్రభుత్వమువారి 60 లక్షల న్యాయవారముల లిక్విడేటర్ల తరపున, నాదాయవ్యయ పట్టికలో నూచించిన రీతిని ఆ సమయముందు భారత ప్రభుత్వమువారి నోట్లంతఖరీదు లేవనియు, బజారులో చెలూచి ధరలో నూటికి 74 వంతున మాత్రమే యున్నదనియుఁ దెలిపిదానికి యెదుటి కక్షచా రభ్యంతరము నూ ప లేదు. దీనివలన పట్టికయందు 1560,000 తక్కువబడి యుండవలసినది. ఈ విషయముందు నిర్ధారణ జేసుకొనిన యవసరము లేకపోయెను. ఏలన లిక్విడేటరులే దీని కొప్పుకొనిరి. ఈ 60,000 లున్ను, నూటిమాటికి దీయరాని డిపాజిటు (ఫ్రీ క్వెన్ డిపాజిటు) లోనివి. కావున ప్రస్తుతము నేరముయొక్క సంవర్షముల ననుసరించి, లాభములను పంచి ఇచ్చునపు డసలులోని తక్కువలకు డైరెక్టరులు బాధ్యులుగారు.

20లక్షల సంవర్షమునందుచూడ ఇట్టిప్రశ్నల నాలోచింప నవసరము లేకపోయెను. కారణ మిది లండనులో చేయబడిన వ్యవహారము గనుక.

డైరెక్టరులు న్యాయముని సిద్ధాంతీకరించిన ఖరీదు వారు దానికి బెట్టిసంత గాదను విషయము నంగీకరింపదగదు. కావున నిది యసలుగా కాదా యనునంత ముప్రశ్నతవిషయము. ఎదుట నున్న సాక్ష్యమునుబట్టి డైరెక్టరులు నిర్ణయించిన ఖరీదును పూర్తిగా నమ్మ వీలులేదని యెంచదగదు కావున ప్రతివాదులకు ఖర్చులు వెంటనే ఇయ్యవలయుననియు, నది బాంకినుండి యియ్యవలెననియు న్యాయాధిపతి తలపెను.

పూగారి వాదము

లిక్విడేటర్లతరపున పూగారు, న్యాయస్థానము ప్రభుత్వ పునామాలను, బహుభరతుగాక, బంగారముయొక్క ఖరీదునకు గొనుట క భ్యంతరము ను నూచింపలేదు గనుక, న్యాయవాది యాదాయవ్యయపట్టికయందలి 14 లక్షలును న్యాయమైన ఖరీదున కెక్కువని వాదించుటకు వీలులేదు గనుక, నిక లండనులోని 20 లక్షల బాంకింగు వ్యవహారమే మిగిలి నది. ఈవ్యవహారమే జరిగినయెడల, లిక్విడేటరుల యంకెలంబట్టి 1923లో లాభము లసలునుండి పంచి పెట్టునటులు చేలుచున్నది. న్యాయవాది బోల్ట్లనులయొక్క లండనుబాంకింగు వ్యవహారము కొనినటుల వారి తెక్కలలోగాని, మరెచ్చటగాని గాన్పింపదుబాంకివా రది తలపెనేసికొనిన దెందుల కనగా బోల్ట్లనులకు వ్యవహారముందు నష్టపడి బ్యాంకికి నష్టముగలగ జేసికొన నూహింపలేదు. ఆ సమయముందు బోల్ట్లనులు బాంకి వాంకి 600,000 లు లండను బాంకిలో చూచి మిద దీసికొనిన 500,000 లు గాక యప్పుబడి, స్వీస్యయోగమున కుండచ్చికొనిరి. బాంకింగు వ్యవహారములో హోమిల్స్ యాస్తికంపె, అప్పు 30,000 లు యొక్కవ యున్నది. కావున లండనులోని బాంకింగువ్యవహారము ద్రుమపై దీనుకొనుటవలన మఱి 330, వేల పానులయప్పు బోల్ట్లనులు బాంకికియ్యవలసినటులే. కావున నది వా లా య వ ఫలీనున్న యీవ్యవహారమును 20 లక్షలకు గొనుట యెన్నటికి నూహించరాదని డై యున్నది. ఒకవేళ కొనినయెడల, ఖరీదు సామ్యుకండి యప్పుకు సరిపడి దీసికొని మిగతదే యిచ్చును బోల్ట్లనుల వర్తక మియప్పుగాక మరి 20 లక్షలు ఖరీదులేయునని యెన్నడును జెప్పబడియుండలేదు. కావున లిక్విడేటరుని న్యాయముగ ఖరీదు గాదనియు పట్టిపుస్తకములలోని యంకెమే గాని నిజముగా నీవ్యవహార మటుల బరిష్కారము కాలేదనియు జెప్పబడుచుం దెంతయో నిజ మున్నదని జెప్పెను.

చిత్తూరుపోస్టులు సంఘము

చిత్తూరు, ఫి. బవరి 10:- భారతకాపససభా సభ్యులకు చిత్తూరు పోస్టులసంఘము వారి క్రింది తంలి నంపిరి.

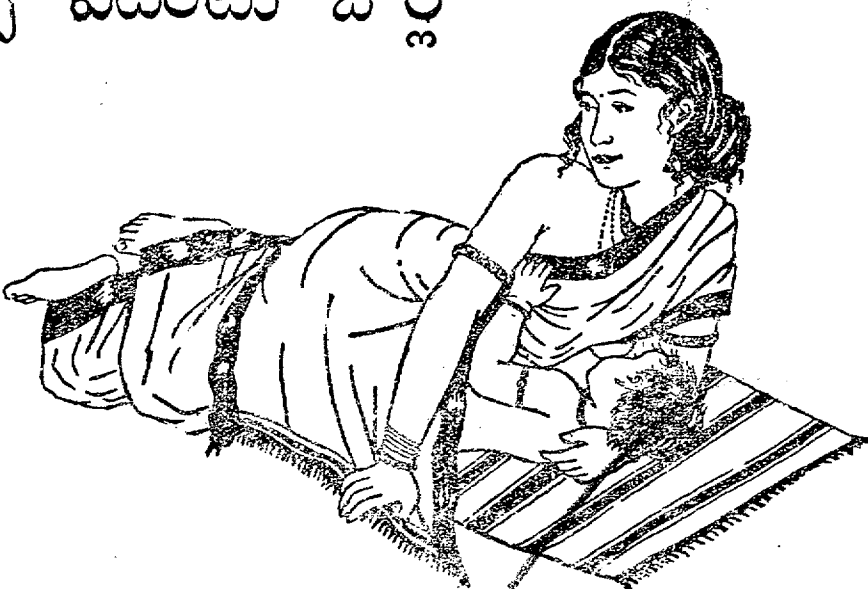
"ప్రస్తుతమున్న పోస్టులకువలె యుద్వోగీయులు సరిపడినంతమందిలేరు. ఎక్కువకాలమును. ప్రస్తుతమున్న విస్తారమగుపనితో తూ.పటకష్టము. పోస్టుల సంఘమువారి తీర్మానమును బలపరుచుటకు సహాయపడుడు"

"అందరికీ అవసరమే?"

రసయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము

ఇందు ప్రాచీనతాళపత్రగ్రంథములనుండియు ముద్రితములైన వైద్యగ్రంథముల నుండియు సంగ్రహించి రసరాజయోగములు, వసుకములు, కషాయములు, చూర్ణములు, తేమ్యములు, ద్రవ్యశుద్ధులు, ధాతుభేదవిధానాదులు, పుటముచేయు యంత్రములు, సాంకేతిక నామములు, తూనికలు దొంగిని పస్తువులకు మారగ పువులు, విషప్రతివిషములు, చిట్కాను, నిఘంటువు మొదలగునవి చేర్చబడియున్నవి. ఇందు చెప్పబడిన యోగము లన్నియు ఆనుభవపూర్వముగ నెఱిగినవే అనుటచే వైద్యసాహస్య ముక్కలేకనే ప్రతి వారును సిద్ధమచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటికూర్పు నందులేని కొన్నివిషయములను ఈరెండవకూర్పునందు జేర్చి అందరికీ మిక్కిలి ఉపయుక్తముగా నుండునటులు సవరించి చక్కని కాగితములపై ముద్రించుచున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కప్రతి ఉండవలసినది. 144 పేజీలు 0 12 0 గ్లేసు 1 0 0. గ్లేసు, కాలికోరైడు 1 4 0 కాలగుజాదర్పము అను తిరుపతి జేంకటేశ్వరశతకం 0 2 0 మనోవక్తృత్వశాస్త్రము 2) 0. ఇందుకు చక్కము 0 5 0 జయశంకర్ అంకు కో., చాకలపేట, మద్రాసు.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లి

ప్రతి విడ్డూరము

ఈన ఆరోగ్యమును, విడ్డూరమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. లేనిచో విడ్డూరముచే ఆరోగ్యమునకు గొప్ప కష్టములు, చిట్కాలు గలుగును. విడ్డూరము, కల్లి పాలపై ఆధారపడినవస్తువు.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లితో

తయారు చేయబడిన గంజని లేక అల్పాహారమును తల్లి పుట్టుకొనిన తనకు మంచి బలము గలుగుచున్నట్లు తెలియును, మరియు విడ్డూర పాత దాహముగా యిప్పుడు పీలగును. తల్లి తన విడ్డూర పాలు యివ్వబాలవస్తువును

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లితో

తయారు చేయబడినగంజని ఆవు, లేక గడ్డి, లేక మేకపాలు, లేక దబ్బాపాలుతో చేర్చియిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి మనుమర మైన విడ్డూరమునకు మంచి శిల్పకర్త నిచ్చు ఆహారముగానున్నది. అయితే పైవ్యవహారములచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్న రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లిగానే యుండవలెను. పలుమారు పీను నున్న ములో కలవబడి, మిక్కిలి మనోహరముగా నుండు పెరల్ బార్లిని వాడుటను బాగును.

No. 3.

చెన్నై పరి బహారుఖరలు

ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

దరియాల కా 1.5	ర 30.0.0	మొదలు 43.0.0	మొదటి
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	మొదటి
మనుమ లేకారికి	ర 45 గలది	ర 14.0.0	14.8.0
నెలూరికి	ర 15.8.0	16.0.0	
డిబ్బా	ర 16.4.0	16.8.0	
రానులు రా. 164 బస్తా 1.5	ర 8.12.0	9.0.0	
నువ్వులు	ర 20.0.0	24.0.0	

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.5 ర 208	ర 11.0.0	ర 12.0.0
నెనగలు	ర 10.8.0	11.8.0
నెనలు	ర 11.8.0	12.4.0
మినుములు	ర 18.0.0	16.0.0
జీలవలం ర 164	ర 9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులనూనె కా 1.5	ర 160.0.0	165.0.0
నెయ్యము 1.5	ర 14.0.0	22.0.0
కొండాపురం నెయ్యమునూనె 1.5	ర 55.0.0	60.0.0
ఇతర ప్రదేశము	ర 50.0.0	58.0.0
తెరు నెయ్యమునూనె గానుక కా 1.5	ర 122 మి.కె.కె	118
అమడము కా 1.5	ర 142.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయకము కా 1.5	ర 155.0.0	160.0.0
మారకము కా 1.5	ర 180.0.0	185.0.0
మిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1.5	ర 129.0.0	140.0.0
గుంటూరుపాయకట్టు నీటిమందు ముఖం 1.5	ర 50.0.0	
కాళహస్తపాయకట్టు	ర 70.0.0	75
తెలము కా 1.5	ర 85.0.0	60.0.0
మిరకండు కా 1.5	ర 30.0.0	42.0.0

(5) ఇసుకలు

వడ్డె గలం కా 1.5	ర 82.0.0	88.0.0
చదరంక	ర 82.0.0	85.0.0
రత్తండు	ర 82.0.0	85.0.0

(6) బోహములు

నండి 100 రుంబింక	ర 72.0.0	77.0.0
బంగారము, రుంబింక 1.5	ర 21.8.0	22.8.0
పవరము 1.5		18.14.8
ఇత్తడి కా 1.5	ర 275.0.0	280.0.0
రాగి డిబ్బా	ర 805.0.0	810.0.0
అప్పాచక్కెర కా 1.5	ర 84.8.0	85.0.0

(7) రంగులు అలివరై ను

ఆవుకన్నులు 20 డి.గ్రీలు	ర 70	72.0.0
కొట్టికన్నులు డిబ్బా		
సింహం డిబ్బా	ర 60.0.0	డిబ్బా

(8) దూది

జోండా నెయ్యకాయ 1.5	ర 800.0.0
పల్నాడు దూది	ర 240.0.0

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1.5	ర 7.8.0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5	ర 6.4.0
పుట్టూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1.5	ర 8.12.0
అనూపూరము నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5	ర 7.12.0
నూరయెనుగ నెం 20	ర 10.10.0
జపాన్ నెం 20	
నెం 40 ఏ తేలిక అయినన	ర 18.6.0
గోకాకు నెం 12 1/2	ర 8.14.0
నవ్యా నెం 24 1/2	ర 11.4.0
14 1/2 స్క్రీల వడి	ర 8.4.0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీలై	ర 10.10.0
నెం 22	ర 10.14.0
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్దుకు	ర 9.0.0
నెం 14 1/2	ర 9.4.0

డిల్లీ ఐకమత్యసభ

బాక్సరు విసెంటుగారు తెలిపినసంగతులు

డిల్లీలో స్వరాజ్యవిధాన ఉపసంఘములో విసెంటు గారు (అధ్యక్షురాలు) తమ పనిని ముగించి నిన్న 11 వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీనుండి లక్నోకు వెళ్లిరి. "వివరములనుగూర్చి నేనేమి యును తెలుపజాలను. నివేదికను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారి కందజేసితిమి. మా ఉపసంఘములో ప్రతినిధియమును గూర్చియు దీర్ఘముగను సాకల్యముగను చర్చజరుపబడెను. జన వరి 25, 26 ఫిబ్రవరి 1, 2, 3, 5, 6, 9, తేదీలలో మాసంఘ సమావేశములు జరిగినవి. నేను 11వ తేదీని నివేదిక గూడ ఆ మోదించబడెను. మాఖ్యాంశములన్నియును చేర్చబడినవి. వివరములను గూర్చి మాత్రమే స్వల్పముగా అభిప్రాయములుకలిగి నను. అవిప్రమాదకరములుకావు. ఇంకొక చట్టమును (వాయద అచినపుడు ఈ ముఖ్యులగు వారిని చెరిసలగురు ప్రతినిధులను నియమించిన చాలును. ఇక 7-8 వారములలో బొంబాయిలో కన్వెన్షన్ జరుగును. వారివిధానమును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ను గూర్చిననూచన లేవియునులేవు. ఈసభలో గూడ అవిషయమును తలపెట్టె లేదు. ఏలననగా యింకో క ఉ ప స ం ఘ మునా రావిషయమును గూర్చి ఆ లో చి ం చు చు న్నారు. ప్రత్యేక నియోజక వర్గములుండ గూడదనియే నా అభిప్రాయము. నాటివలన తేకభక్తి కొరతపడక మానదు భిన్నతరగతుల ఓటరులు మిత్రభావముతో క్లిప్తియ్య కాలము క్లిప్తియ్యనే రాగలదు. ప్రస్తుతము ప్రత్యేకమతములకు సానముల సంఖ్యను నిర్ణయించిన చాలును" అని విసెంటు గారు తెలిపిరి. ఆమెలక్నోనుండి బొంబాయికి వెళ్లును. ఆమె లక్నోలోను బొంబాయిలోను స్వరాజ్యచట్టములను గూర్చి యా పన్యసించి పిమ్మట చెన్నై పురికి వెళ్లును. అచట కీనిని గూర్చి ప్రచారము చేయదలచిరి. స్వరాజ్య ప్రతినిధులు ప్రకటించిన పిమ్మట నివేదికలోని ముఖ్య విషయములను గూర్చి గూడ విసెంటు గారు ప్రచారము చే

ఆస్తిలేనివాడే సుఖవంతుడు గదా!

మహాత్ముని ధర్మబోధ

గాంధీమహాత్ముడు 5 వ తేదీ 'ఎంగుండియా'లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

"మాటమాట్లాడితే మీరు మమ్ములను మహాత్ముడి ములకు లాచరించుచున్నారు. ఏమైనాసరే న్యాయస్థానములకు పోవద్దండు. మీరు చెప్పేసంగతులను ఫలితము యేమిగల్గునో బాగా ఆలోచించితిరా? మానవస్వభావమెట్టిదియో పరికించితిరా? మాయుష్టములేదే మాభూములలో మనీషులను గట్టినపుడు మేమేమిచేయవలెను? కొందరు యిష్టమువచ్చినట్లు బాకీలేనిదే మాపై వాదించి ద్రవ్య మాత్రమే సంతోషం కాకేసినపుడు మేమేమిచేయవలెను? మీరీ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిస్తున్నట్లు మాదీక్షితిని నునస్సులో నుంచుకొనవలయును. మాసంగతి తెలియదని మాత్రము చెప్పవద్దు. మామాటయేమైనాసరే యని లక్ష్యముజేయక మీరు ఫర్వాలూ వాదించేయడండునెడల మేము మీదివ్యసం చేశముల ననుసరింపనియెడల నుమ్ముల నిందింపవలయు. ఒక్కొక్కసారి మీరు జెప్పినటులజేయుట సాధ్యమే గాకపోవును" ఈవిధముగ ఒకమిత్రుడనెను. ఇట్లు యాధోరణిని మిత్రులు మాట్లాడుట నాకిష్టమే. నాలోపము లెట్లుగలవో మానవ స్వభావముగూడ లోపభూయిష్టముని నాకుదెలియును. కాని నాలో లోపములన్నవిగదానుని తెలిసినను నేను చేయవలసిన దానికిని, చేయలేకపోయినదానికిని భేదమునుగమనింపక మాత్రముపోను. ఈభేదమునే యితరుల నిషతులను గూడ గమనింప కుండ చాలివి మోయుచున్నారను. చారు జేతులపెట్టునది సదుద్ధింపవలసినదే గాక యాత్మకమునిగూడ యవసరము. చాలవలయును సాధ్యము లే యని నును, కాని ఆ వి యేయొక్కములైన వనరున్నవి. దుస్సాధ్యమునదానిని సాధ్యము జేయుటయే సంస్కర్తయొక్క బుద్ధియైయున్నది. సాధ్యమని స్వభావముగ తానాచరణలో బెట్టి పురుషులను ఎడిసిన కనిపెట్టకముందు సంకల్పించి మైక్రూరమున నున్నవారి తో మాట్లాడుట సాధ్యమని యెరుగుతలంచిరి. మార్క్ససి యిం కొంచెము ముందుకుపోయెను. బైరెటుద్దారానే ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సాధ్యమనటలజేసెను. నిన్నుదుస్సాధ్య మనుకొనినది నేనుసాధ్యమను మన్నుటల మనము ప్రతిరోజూజూచుచునే యున్నాము. భౌతికకాత్మమునందెట్లో భౌతికకాత్మమునందుగూడనట్లే.

ఇకను ప్రస్తుతవిషయమునకు వత్తెను. ఇతరల ధూమి యో అతని అంగీకారములేనిదే చేసేమను గట్టిపనియను పరి మార్గముల బహుస్వల్పమైనది. ఏ అనువాదిని ధూమియైనపు డు మరెయ్యక రెవరోవచ్చి మరీదునుగానీ జేసినిగాని కట్టినపు డు చెంటనే ఏ అనువాదు దానినిపడగొట్టుటకు హక్కుగలిగియు న్నాడు. మరీదు ఆక్రమియున్న యేధస్యమైనను సరే మరీదు గాదు. ఒకభవము మరీదకుటకు పునీతముగాలయును. మరీ యొకరి ప్రదేశములో అతని అంగీకారములేనిదే భవనముగట్టుట కుదరదంగతము. దొంగతనమును, పునీతముజేయుటకు వీలులేదు. మరీదనే ఆభవనమును నాశముచేయుటకు ఏ అనువాదికి సామర్థ్యముగాని యిష్టముగాని లేకపోయినయెడల దానినిపడగొట్టించుటకుగాన న్యాయస్థానమునకు పోవుటకు హక్కుగలదు. అసహాయోద్యమమును నమ్మికచాకి న్యాయస్థానములకు పోవవలసిన మేలేదు. కాని అపర్యక్తము లేనిచారు పోనేపోవచ్చును. అయితే యింతవరకు మనమెప్పుడును సంపూర్ణముగ అసహాయోద్యమము నాచరణలో బెట్టియుండలేదు. ఒక అచారము నుకరము గ లేకపోయినపుడే గాక తత్ప్రయోజనము నెరవేరకున్నయెడల ఆంధ్రు లోపమేయున్న వనవలయును. నాకు అస్తి యొన్నంతకాలమును దానినిన్యాయస్థానముల బలముచేగాని స్వీయభుజుల ముచేగాని నిలువబెట్టుకొనవలయును. మోక్షమువీడ ఫలితమొక్కటియే. మన ములంబించిన బాతీయఅసహాయము ఒకవిధానముతో నైయుండెను. దానిననులంబించుటకు ముందు మన అందఱలోనే సహకారభావమున్నటుల నూహింపబుధైక. కాని మనలో నునమే ఒకరితో నొకరము అసహాయ ములంబించునపుడు బాతీయ అసహాయోద్యమము యెండమావులవంటిదగును. భూమి యేమాత్రమును లేకపోయినపుడు ఒక్కొక్కరకు అసహాయ మునుబాటుచు సాధ్యముకాగలదు. అట్టిచిహ్నానికి సాధ్యముగాగలదు. శత్రుపరిత్యాగమే ధర్మమును సంపూర్ణముగ నిగ్గి హించుటకు సుఖ్యమగుచున్నది. స్వర్గరహితము ప్రతిపాదన గుర్తెరిగి యుగాకే ముత్రాగ్రము అచరణలో బెట్టుచుండెను. అదియే మధ్యమ మేలనువాగ్మి 'మన దొంగయె

త్తుక పోవచ్చినపుడు అతనియెడల స్వభావబలము మున్నయెడల అసాత్తు నతని కిచ్చివేయవచ్చును అట్లుగాక ఆ దొంగన్నభయమువేసి, అతనినికొట్టుటకు దగ్గర నెవరైన నున్న బాంకును భావముగల్గినపుడు యేమైనను సరేయని కొట్టి ఫలితము నకభ వింపవలెను. ఆదొంగతో పోట్లాడవలెనని కాంక్షయుండి సామర్థ్యము మాత్రములేకుండెయెడల పోనీ యెత్తుకపోనీమృతి యో రకుండి పోయినఅస్తిని రాబట్టుకొనుటకు న్యాయస్థానసహాయమును గోరవలయును. ఇంచేపనిచేసినను ఆస్తి పోవుటకును వచ్చుటకుగూడ సమానావకాశములు గలవు. నావలె అతను విచక్షణ పరుడైనయెడల నిజముగా భూభిక్షముగావలయు నెడల జేసిని యాజమాన్యముండరాదని నావలె నమ్మితిమను. ప్రక్కవారల యిష్టమున్నంతకాలము సాత్తునకభయం గోరను. తుట్టుకుదకు మనము జేయగల్గించి శరీరబలము నుపయోగించికాక కష్టపడుచునే జీవించెదము. అంతచేతనే భగవంతుడు సదావిందులమై యుండి ఆత్మసమర్థము జేయుమని చెప్పెను. ఇదియే ఆత్మీయములేత జీవించుట. ఇదియే ఉన్నతమగు స్వయంవ్యక్తిత్వము.

ఈభక్త్యముల మనము మనమునం దుంచుకొనవలయును. కాగితమువీడ వ్రాసినపుడు తానున్నదని సంకోచింపరాదు ఇది మన జీవితధర్మముని గుర్తించవలయును. ఎప్పుడును గమనించుచుండవలయును. ఇందుల కనుకూలముగా ఆచరణయందగు నడచుకొనవలయును.

బెల్గాం శాంతి సైనికులు

మహాత్ముని ప్రశంస

గాంధీమహాత్ముడు 5 వ తేదీ 'ఎంగుండియా'లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

కాంగ్రెసు జరిగినవారముల్లో బెల్గామునందు శాంతి సైనికులు తమ విధిని నిర్వర్తించిన విధమును గూర్చి నాయభిప్రాయములను దెలుపవలసినదిగ నన్ను కొందరు కోరిరి. ఇదివరకు నేను బెల్గామును గురించి నాయభిప్రాయములను దెప్పినపుడు ఆ విషయమై విచారించి తీవ్రముకొంటిని. అయినను యిప్పుడు మరల వ్రాయుటకును సంకోచముగనున్నది. వారి ప్రవర్తనమును గూర్చి సమగ్రముగ ప్రత్యేకముగ రచింపవలసిన యవసరమేగలదు. నేను జూచిన బాధాదేయ మహాధర్మలోను బెల్గాం శాంతి సైనికులు ఆత్మంతాపధర్మమును గనుపరచినయే నాయభిప్రాయము. వారు కష్టపడి పనిజేసిరి. మంచి సమర్థులుగనుండి. ఏపనినైనను జేయుట కష్టము గనుపరచిరి. వారినిగూర్చి ప్రతినిధులలో నొక్క విమర్శ మాటయైనను నేను వినిలేదు. శరీరదాహ్యమునందుగూడ వారు తగియుండి నటుల గాన్పించిరి. దాక్రుల బొరిద్దురు గారు నన్ను వారి యాశ్రయమున నిప్పించిరి. ఆయాశ్రయము చక్కగ కాపాసి సంతకరకు బాగుగనే యుండెను. శాంతి సైనికాశ్రయమునకు ముఖ్యము పరిశుద్ధత యైయున్నది. ఎక్కడనుండవలసిన చక్కడ నుండటయేగాక చక్కగగూడ నుండవలయును. అందుకే నేనాగుగనేయుండెనని చెప్పితిని శాంతి సైనికుడు తన ప్రక్క మట్టును డొండ వలసినవొక్కనే యుంచకమునుగాని చక్కగ చుట్టుకుండ ఒకకుప్పక పడవేసిన యెడల సడలెనవని గానేరదు. పారిశుద్ధ్య విషయములగూడ శాంతి సైనికాశ్రయము పరిశుద్ధముగ నుండే యొక్కడను గాని ఒక కాగిలియు ముక్తైశము మరలైనను గాన్పించరాదు. దాక్రుల చూడ్కరకు శాంతి సైనికుల సంఖ్యను ప్రత్యేకముగ లెక్కించెనని నాకు తెలియుచున్నది. అంతచేత వారలందరును చాలపని జేయుచునీయుండెను. కాంగ్రెసు జరిగిన రోజులలో వారు రోజుకు 16 గంటలు నిలబడి పనిజేయుచునీయున్నెను. ఈసందర్భమున స్త్రీ శాంతి సైనికులములు చెప్పక వినునవలయును. వారు చాల సహాయ సంపన్నులుగనుండి జెప్పినటులజేసిరి. వారుగూడ ముందే శిక్షణము ఒడిసిరి. కాంగ్రెసుసభ శాంతి సైనికుల సహాయము బాగుగలేదే జరుపుట సాధ్యము గాక పోయినను, ఆ పని శాంతి సైనిక శిక్షణములో స్వల్పాంశ మని నేను జెప్పెదను. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటలో శాంతి సైనికులతో నెంతయోచనీగలదు. వారు విశుద్ధచార ప్రబలములు కావారు పారిశుద్ధ్యము గాములును దరిగినపుడు ప్రభుమహాత్ములు మున్ననవలసిన జేయుటకుతోడు దేశమును స్వరాజ్యమునకై కట్టడియుల జేయుటగూడ తెలిసియున్నగాని వారి ప్రయోజనము అక్కరకురాదు. ఇందులకుగాను ప్రతి శాంతి సైనికుడును దూడకే పడుకలగలరాడనటులగాక తాను నూలునడికి సభ్యుడగుటకు తోడు తనజిల్లామందు మాదకులకును వడుకులకును కట్టడియుల జేయవలయును. 1921 నుండియు నూలునడుకుట శాంతి సైనిక శిక్షణమునందు భాగముగనుండ నజ్ఞానికముంచుకొనవలయును.

వైకంఠత్యాగములు

స్వధర్మ నిర్వహణము

(ఎంగుండియా)

వైకంఠత్యాగశాశ్రమము నుండి వచ్చిన యీక్రింది లేఖ పాఠకులందఱకు ఆనందకరముగ నుండవచ్చును.

"నూలునడుకుపోటీనిగూర్చిన మాతంతివార్త మీకంది యే యుండవచ్చును. ఇద్దరు శాంతి సైనికులు తీవ్ర నెంబరములు ను ఒకరు 578 గజములను మరెయ్యకు 508 గజములను దీసిరి. కొండరుబాబురు నేత నేర్పినచారు కెలవువీడ ఆశ్రమమును వీడిపోవుటచేత నేతపని పూర్తిగ సాగుటలేదు. విశాఖాడీ గారు జెప్పినటుల యచటసంఖ్యను 50 కి తగ్గించితిమి. కాని ఇచటి శీతోష్ణస్థితులు బాగుగ లేకపోవుటచేతను యచట కాపురముం టున్న శాంతి సైనికులు ఆరుగంటలు సత్యాగ్రహము జేయవలక పోవుటచేతను కొంతకష్టముగల్గెను. అందుచేత యింకను పది పది సానుమంచి శాంతి సైనికుల నెక్కువ గజేర్చుకొని మొత్తము 60 మంది కాశ్వతముగ నుంచవలసి వచ్చెను. ఇది అసాధ్యమని మీరొప్పుకొంటారని నేను నమ్మెదను.

"రోజుకు 24 గంటలలోను 8 గంటలు నిద్రకును, 6 గంటలు సత్యాగ్రహమునకును, 2 గంటలు నూలునడుకుటకును 1 గంట హిందీ నేర్చుకొనుటకును 2 గంటలు ఆశ్రమము ఊద్యుకనుగలటకును, ఒక గంట శతనమండరమునందును 2 గంటలు నిత్య ప్రార్థనకును సభలకును వినియోగింపబడుచున్నవి. ఈసభలందు కొన్ని సదివ్యయములను నేను గాని ఆశ్రమమునకు వచ్చు అతిథులలో ముఖ్యులుగాని చర్చించుచుందును.

"శ్రీ నారాయణగురు ఆజ్ఞప్రకారము సత్యాగ్రహ సంరంభ జ్ఞాపకవిషయముగ నొకపాఠశాలను నిర్మించుటకు మా కోశాధికారి ప్రయత్నము జేయుచున్నాడు. మేమందఱమును మీ రిచటి కెప్పుడు వచ్చెదరా యని జేచియు న్నాము. మీరిక్కడికి తొందరపడ్చునటుల జేయుటకు యేమిజేయవలెనా యని చాలమంది ఆలోచనా నిమగ్నులై పోయిరి. మీరిచటికి త్వరలో వచ్చునటుల వ్యవధినిన్ని, ఆరోగ్యమునకు భగవంతుడు ప్రసాదించు గాక!"

వైకంఠత్యాగమును అతిశాగ్రహతో యీవిషయము లందు ప్రవర్తించుటకు బాడ విజయము నిశ్చయమనియే చెప్పవలయును. ఇందులకు దీర్ఘకాలము బట్టవచ్చును గాని యిదియే సత్ఫలకమార్గమని నాకు దృఢవిశ్వాసము గలదు. అదియొక్కటి యే నిజమైనమార్గము. అస్పృశ్యతను నివారించుటకై జేయుసం రంభము ధర్మ సంరంభమనును. మానవునకుగల ప్రతిస్థాన నిలువ తెలుటకై యీసంరంభము జేయబడుచున్నది. హిందూతము నందు గొప్పగుసాగ్రహము గలుగజేయుట కీసంరంభము జేయబడుచున్నది. విజయము తప్పక చేతురును. అందుకై జాపు సహనమును త్యాగమును హిందూ యువకులు జాపునవి యూరకపోవు. ఈ సంరంభము జేయు యుండు లింకను విజయముకై వేచియుండవలె ననగా ఆత్మ పారిశుద్ధ్యము జరుగుచున్నదనియే చెప్పవలయును. వారలు పటుదలతో నీసంరంభమును జేయుచుండునెడల భవిష్యత్కాలాత నిర్మాతలని పేరొందెదరు. నేను జైకంఠాలెనని యువ్వీష్టూరు చున్న చత్యాగ్రహులలెనే నెనుగూడ యెప్పు డా అక్కడికి పోవునదని ఆతురపడుచున్నానని మాత్రము చెప్పగలను. ఆవకాశమునకై యెదురు జూచుచున్నాను. నా కేండును వ్యవధి లేక పను లెక్కువగుటచేత ఆ ఆవకాశము కుదురకపోవుచున్నది నానునకును నా పార్థనలను అచ్చటనేయున్నవి. నాకేవల మక్కడ నుండకపోయినను మనసును భావమును అచటనుండుట యెక్కువ గాదా!

మో|| క|| గాంధీ.

సర్దారు హరినామ్ సింగుగారు

అనంగ, ఫిబ్రవరి 11:— బెజవాడనుండి 5 వ జాబు వ్యాప్తమై డను సభకు హరినామ్ సింగుగారు వచ్చిరి. రైలుస్టేషను వద్ద కాంగ్రెసువారిచే భునమగు స్వాగత మీయబడెను. సాయం కాలము తిలక్ చౌకులో యశాల్మీ సభస్థలగూర్చి యుపన్యాసించిన వారికి భవన హాళియుజేయుదని కోరెను. తత్ఫలము రు 100 లు వసూలయ్యి. ఇంక ననేకులు వాగ్దానములు జేసిరి. నేడు, పురమందిమం దిం కొక సభచేసి రాజమహేంద్రవరమునకు పోవుదురు

లాహోరు ప్రధాన న్యాయస్థానము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 11:—లాహోరు ప్రధాన న్యాయస్థానమున, బ్రాడ్వే, హాయిలూగార్లయెడల, డిసాబాగారిచే జిల్లాకోర్టువారి తీర్పును పునర్విచారణకు తెచ్చినది నేడు జరుగుచున్నది. డిసాబాగారి తరపున బి.కె.చంద్రగిరి వాదించిరి. రెండవవత్సరము డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషనుయొక్క లెక్కజేబు తప్పుల మోతీలూ సాగురుగారు వాదించిరి. డిసాబాగారి తరపున న్యాయవాది 1919 లో కార్పొరేషను డైరెక్టరులు డిసాబాగారిచేసిన నేరముల కొంతభాగమును నిచ్చి రనియు, పిమ్మట నితడొక డైరెక్టరుగారినియు నప్పుడు కార్పొరేషనువారి తరఫున బాక్సీరెండ్ పై నుచున్నవలెననియు నున్నట్లు తరఫువారినియు, నాతరఫువారినియు జైలునకు పంపింపవలెననియు, నిట్టి మధికారము జిల్లా న్యాయాధికారికి లేదనియు తెలిపెను. క్రమింపబడిన కోర్టు 141 వ శ్లోకము జిల్లాకోర్టు తీర్పును తేలికగాని న్యాయమును సరిగా పరిష్కరింపలేదనియు దానిపై యాంత్యజేయుట కాయిత్య మెంతమాత్రమును మిగిలేదనియు తెలిపిరి. అప్పిచ్చినవారికి తరఫువారి డిమాండ్లను తీర్చునట్లు న్యాయస్థానమున తనసాక్షుల ఫిరకలును తీర్చినట్లును ఫిరకలను యెడల నాయాధికారి తరఫువారిని గాక లెక్కజేబునకు తేలినట్లును, జిల్లా న్యాయాధికారి యాపించిరి. దానివలన వారికి రిజిస్ట్రేషన్, న్యాయమైన యీ తీర్పును ఫిరకలను తీర్చినట్లును తీర్పును నుంచిరి.

మొదట, మేక్స్ మన్ గార్లచే న్యాయస్థానమున జేయబడిన వాక్యాలను బరిశీలించుటకు పిలువబడినది. ఒకవేళ వాది యప్పిచ్చిన వాడును, వాటాదారుడును గాకపోయినను, డైరెక్టరుగలచే లండనులోని యాచారమునట్టి వాటినిన్నిటికీ బరిశీలించుటకు హక్కుగలదని న్యాయవాది తెలిపెను.

పిమ్మట ప్రతివాదితరపున మోతీసాగురుగారు వాదించుచు వాదిచేసినట్లు డైరెక్టరుగారి (డమియ) న్యాయముగ వాని తీర్పును లేదనియు, దానివలన కాగితములు వగైరాలు జూచుటకు దగినది, తెలిపెను. ఇక తరఫువారుగూర్చి, కార్పొరేషనువారివద్ద నాయాధికారి తరఫున హక్కుకాగితము లేనట్లు దాని తరఫువారు వచ్చినట్లును, నాసమయముం జాయాసే, అలయస్సుబాల్లో వీరి కుండుపరపతికిగాను తరఫువారియందే ననియు తెలిపెను.

విచారణ 16 వ తేదీకి ముగియబడెను.

తండ్రి శ్రాద్ధము

రాజకీయమై దీకి అనుమతి నియకపోవుట

మంజూరమున చక్రవర్తిగారు ఆరాజకులలో చేరిన వారిని అతనిని నిర్బంధమున నుంచిరి. అతని తండ్రి శ్రాద్ధము రాగా అతనిని పంపవలెనని అతనితల్లి దొరతనమునకు పిటిషను పెట్టెను. అటుల పంప పిలువలేదని దొరతనమువా రామెకు వ్రాసిరి.

(ఆ. బ.పత్రిక)

మతబోధకుల కష్టములు

ఎటుచేసినను లోకులు లోపములు నెంచుచునే యుందురు మతబోధకుల నెవ్వరును మెచ్చుకొనరు. తలనెరసినవో ముసలివాడెందుల. పడుమనా డైనవో అసభవము చాలదందురు. పదిమంది బిడ్డలున్నవో అబ్బో యింతమందియాయందురు. సంతానములేనివో మంచిఅదర్శము కాదందురు. అతని భార్య దేవాలయమున పాడినవో సిగ్గుపాలిన శిష్యుడియందురు. పాడ కుండలన్నవో భర్త కష్టమిందు క్రథలేనిదందురు. వ్రాసికొని వ్రాసారిన పదివినవో ఉత్సాహమేలేదందురు. ఆకుధారగా పులాడినవో పైకి పశువులలోన లాతార మందురు. ఇంక 13 వ నియమముచేసినవో కలుపుగోరుమనిషి కాదందురు. పిమ్మట తరువాతనుదినవో చెడదెరుగువాడందురు. వీరల యొడ్డ కేగి భార్యనుమానవో కపటనాటకమందురు. భగవంతు యొడ్డ కేగినవో స్వార్థపరుడందురు. ఏరితిగా మెలిగినను మతబోధకులకు మాటబట్టదు. (మెయిలు)

కాంట్రాక్టువరతుల భంగపరచుట

హైకోర్టువారి తీర్పు

నేడు హైకోర్టునందు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు కాంట్రాక్టువరతులకుండ తేలికగా దావాలో మధుర సబాబ్ తీసుకొనితీర్పుపై విచారణ జరిపి తీర్పు నొసంగిరి. ఈకేసునందు వాదిప్రతివాదులు నూలువ్యాపారముతో కాంట్రాక్టు గావించుకొనియుండిరి. ఆకాంట్రాక్టు ప్రకారము ప్రతివాది తా నితరునివద్ద కొన్న 15 బేలులు జపాను నూలు ఒడరాగనే వాడికి అందజేయు నట్లుండబడెను. ఒడరాగ విషయమై వాడికి నోటీసు జేయబడునట్లును, వాది వలయుధనమును చెల్లించి సానునూలు తీసుకొనిపోవుటకు వరతుల నేర్పరుచుకొనిరి. ప్రతివాది తనకు మూడు నూలుబేలులు తేరినవని వాడికి తెలియజెప్పెను. ఒకవారము గడచినపిదప మరి నూలుగు బేలులు వచ్చినట్లు తెలియబరచెను. వాది రు.4,800లు చెల్లించి 4 బేలులు గోరెను. కాని ప్రతివాది 4 బేలుల నొసంగలేదు. 15 బేలుల విషయమై ప్రతివాది కాంట్రాక్టు జరిగిన 8 నెలల అనంతరము బొంబాయి నిలవ సరుకు వచ్చినట్లు లను, ధనము చెల్లించి తీసుకొనవలసి నది గ వాడికి తెలియబరచెను. వాదిసరకుల దీసికొనుటకు నిరాకరించెనుగాని బొంబాయి సరుకుకు చెల్లించిన ధనము జపానుసరుకులెక్కలో జమకట్టినట్లు కరారు నామాగావలెనని కోరెను.

క్రింద కోర్టువారు ప్రవాదనను విశ్లేషించి తేలికగాని సకాలములో, అనగ తాత్కాలిక పరిశీలనలందు ఒకవారము దినములలో 15 బేలులు వాదిపరము చేయబడవలసి యుండెననియు, తలచిరి. మిగిలిన 7 బేలులను గురించి ప్రతివాది 4 బేలులను వాదిపరము చేయవలసి యుండెనని తలచిరి.

అందుచే క్రింద కోర్టువారు 15 బేలులకు 4 బేలులకు కట్టిన డిపాజిటు ధనమును సరుకు గొనినందులకు చెల్లించబడిన రు.4,800 లలో సహా ప్రతివాదినుండి రాబట్టుకొనునట్లు వాడికి డిక్రీయొసంగెను.

హైకోర్టునందు ఆపిలులో న్యాయమూర్తులు కాంట్రాక్టును విభజింప వీలేదనియు, 7 బేలులు వచ్చియున్నపుడు 4 బేలులను కోరుటకు పిలువలేదుగాన వాది కాంట్రాక్టును విరుద్ధము గ ప్రతిపదిం చె న నియు, వాది మొదటితరారికి బేలులను తీసికొనినట్లును “ప్రతివాది మొదట 8 బేలులకును, పిదప 4 బేలులకును నోటీసునొసంగి నందున రెండుమారులు తీసుకొనవలసి యుండునను” వాదనను తిరస్కరించుచు దట్టల గానేరదనిరి. బొంబాయి నిలవసరుకు విషయములో కాంట్రాక్టులో లేనట్టివరతును కోర్టువారు నియమించబారని తలచిరి. రు.4,800 లు విషయములో ప్రతివాది దానిని తనవద్దనుంచుకొనుటకు పిలువలేదని తలచిరి. కడపట వాది రు.4,800 లు తీసికొనుటకు హక్కుగలిగి యుండునట్లు డిక్రీమార్పుజేయబడెను.

ఏ. సరసింహాచారి ప్రతివాదులతరపునను, యస్. కం. జితపాదమాయ్యుర వాదితరపునను వాదించిరి.

కుమ్రోగ నివారణోద్యమము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 11:—బొంబాయి వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు కుమ్రోగ నివారకసంఘమున కందఱును సహాయము చేయవలయుననియు, వర్తకసంఘముల యొక్క పెద్దతగాక గుమాస్తాలందరిచేతను చందా నిష్పించవలయునని, తెలిపిరి.

డెల్ట. లొలిసాచి చందాలు రు.1,20,387లు ప్రధాన స్థానము వారిచే వసూలుజేయబడెను. రాష్ట్రీయ సంఘములు గూడ చందాలను వసూలుజేసినట్లు తెలియవచ్చెను. మదరాసు రు.12,500 లు. నంగవేళము రు.2171, ఏలూరు రు.1,186 లు. దిక్కను హైదరాబాదు రు.10,760 లు వసూలుజేసిరి. మిగత కాష్టములు గూర్చి చందా వివరములు రెండవవారి వెబువలె బడును. ప్రధానకాత్యవస్థాపకవర్తకమువారిచే నందుకొనబడిన చందాలలో రాజప్రతినిధి, బార్య గలసి రు.50,000 లు, రాంపూరునవాలు రు.30,000 లు యిండియన్ రెడ్ క్రాసుసొసైటీ వారు రు.15,000లు, కాపుర్రులు మహారాజు రు.5,000లు, డాడియా మహారాజు రు.5,000లు, మహిలరాజు రు.4,000 లు, లాలా బహ్యారిలాలుగారు, (డెల్ట) రు.1000 లు, ఖాను బహదుర్ బహ్దూర్, బి. పటేలుగారు (కైల్ట) రు.1000 లు, సర్దార్ రు.బి. యే. దలాలుగారు రు.501 లు. నిచ్చిరి.

కలకత్తా ఖాదీ ప్రతిష్ఠాన్

(కలకత్తా ఖాదీ ప్రతిష్ఠాన్ వారు తమవారసేదీకమునందు ఖాదీప్రచారమునుగూర్చి యిట్లువ్రాయుచున్నారు. వారు ఖద్దరులై చేయుకృషి ఆదర్శప్రాయమనియు ఆందరను ఆసన రించి ఖద్దరువ్యాప్తిచేయదగిన విధమనియు తెలుపుచున్నారు.)

“ఈవారము దినాజ్పూరుజిల్లాలో ప్రచారమునకై ప్రచారకులు పంపబడిరి. లాంబరులెక్కర్లు, వడుకుటను ప్రదర్శించుట, ఖద్దరునుతయ్యుట వారికి ముఖ్యమైనవిధము. ప్రచారకుల శ్రమకుతనిన యుత్సాహమును ప్రజల మోపుచున్నట్లు. ఎక్కడెక్కడ ఏమాదిరిపని జరుగుచున్నదో యీక్రిందియుద్ధాల్లో జనన పనినిబట్టి తెలియగలదు.”

సండియాలో ప్రియనాథరాయగారు ఖద్దరువ్యాప్తికి చాలుపడుచున్నారు. వీరికోశిల్ల జమిందారులు, వీరిక్రింద యిద్దరుపనివాండున్నారు. 40 రాటములు పనిచేయుచున్నవట్టి అందులో 24 రాటములు ప్రతిష్ఠాన్ వారిది. లాంబరులెక్కర్లు కోజన 1000 మగవారు 800 ఆడవామహజై ఖద్దరుపవ్యాసమును వినిరి. ఆరోజు 29-0-0 ఖద్దరుఖర్చైనది.

దినాజ్పూరులో 300 రాటములందున్నవి. అందులో 50 ప్రతిష్ఠాన్ వారివి. ప్రచారకులులేని లోపముచే యానగరములో కొంచెం మామూలు తక్కువగానున్నది. 1 1/2 వ వరుసలదారము తీసేవార్లవరకు. ఇప్పుడు కొంచెం చల్లబడినది. కాని అవి నాశచంద్రధర్ గారికృషి ప్రశంసనీయము. లాంబరులెక్కర్లు 1000 నిచ్చిరి. 74-0-0 గుడ్డఖర్చైనది.

ఇతహాల్లో 32 రాటములు ప్రతిష్ఠాన్ వారివి. వీరి నూ ఇతరుల వీకలవు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వాసు గారు మరియొకరు చుట్ట పనిచేయుచున్నారు. లెక్కరుకు 500 మంది 80 ఆడవాండు 100 మంతాలు (ఒక ఆడవివారితెగ) వచ్చిరి. సంతాలలకు మహాత్మ్యగాంధీ గారిపై ప్రేమభక్తికై అపరిమితముగానున్నవి. లెక్కరుకోసము వారు 8,7 మైళ్లు నడచివచ్చిరి. 58-0-0 ఖద్దరుఖర్చైనది.

దుర్గాపూర్, అఖిల్పూర్, ఇమిత్పూరులందు 63-0-0 గుడ్డ ఖర్చైనది. ఇక్కడ ఖద్దరున ఉత్సాహము అంతగాలేదు. గాని వృద్ధి కాగలదు.

హరిపురములో 200 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. అందులో 24 ప్రతిష్ఠాన్ వారివి. 30 రాటములు బాగాపనిచేయుచున్నవి. పొలములందు ప్రతిపండించుచున్నారు. ఇక్కడ సంతాలు వికేషము. లెక్కరుకు 400 మంది వచ్చిరి. 27-0-0 గుడ్డ ఖర్చైనది.

కాయగంజీలో 15 రాటములున్నవి. 7 ప్రతిష్ఠాన్ వారు 400 మంది లెక్కరుకువచ్చిరి. 85-0-0 గుడ్డ ఖర్చైనది. ఇప్పుడు డాక్టరుగానున్న పసంతలబట్టిగారి ఖద్దరుకృషి మెచ్చనగిడి. నజీఫూర్, బలూర్ పూటలందు 100 రాటములున్నవి. ఇందు 72 ప్రతిష్ఠాన్ వారివి. మొదటియూరులో 35 వేళ గాంధు గలరు.

మొత్తము యీప్రచారము వారమురోజులలో 603-0-0 గుడ్డ ఖర్చైనది. ఖద్దరుగుడ్డలో వివిధరకములన్నవో యింక మా ఖర్చయ్యెడిదే. ఇకముందు ఆయాగ్రామ పట్టణ నగరవాసులు ఎక్కువశ్రద్ధతో పని చేయదుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

నూలువడుకు సంఘములు

చెన్నపురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసంఘ పక్షమందు జార్జిటవుక్ తంబుచెట్టివీధి ఆంధ్రపత్రికాలయపు మొదలైన నొక నూలువడుకు సంఘమును జార్జిటవుక్ పిడార్ యార్కోవెల వీధి 40/41 వ కవాట సంఖ్యగల నాన్వ్యహమున చుట్టెయొక సంఘమును నెలకొల్పించినవి. ఈసంఘములు ప్రతిదినము ఉదయము 8 ఘంటలు మొదలు 9 ఘంటలవరకును సాయంత్రము 5 ఘంటలు మొదలు 6 ఘంటలవరకును దేవువడియుండును పై రెండుసంఘములందు నూలువడుకుల నేర్పింపజను. అచ్చటనే కాంగ్రెసుచందా నిమిత్తము నూలు వడుకుకొన గోరువారికి చాలములు ఇయ్యబడునునూలువడుకులకు నేర్పుకొనగోర్వట్టిలకు ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము తొండుఘంటలకు నాన్వ్యహమున ప్రీత నేర్పింతురు. కనుక దేశాభిమానులకు ప్రీతిపూర్వకముగా పై స్థానములకు విచ్చేసి నూలువడుకుల నేర్పుకొని పద్ధతిపరిశ్రమాభివృద్ధికై దోడ్పడి చేతదీనము గ పనిచేయుదురు. డెల్టాలోని నూలువడుకు సంఘములు 40/41 పిడార్ యార్ కోవెలవీధి, జార్జిటవుక్ మద్రాసు,

భారత శాసనసభ

టాంగనీయకా యందలి భారతీయుల యిక్కట్లులు

సర్ పురుషోత్తమ తాకూరుదాసుగారి తీర్మానము ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపాదించుట

తీర్మానముంగీకృతమయ్యెను

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 12:—నానాజాతిసమితి టాంగనీయకా యందలి భారతీయుల యిబ్బందులను దెబ్బబుట్టిన నొకటి ర్యానము తొలగింపజేయమని ప్రతిపాదించినది. ప్రభుత్వము తీర్మానమును ప్రతిఘటించుటగాని వోటును తీర్మానమును తిరస్కరించుటగాని సాహసించలేదు.

తమిళనాడులో కష్టములను గురించి విచారించుటకు నొకకమిటీని నియమించవలసినదని పక్షాలు గారితో తేలికైన తీర్మానమును చర్చ తీర్మానము ప్రతిపాదనపై ఆంగ్లేయులకు చెప్పెదలమని సమావేశమవలసిన నిర్ణయమునకు వచ్చెను. ఈలోపున ఆంగ్లేయులకు కష్టములను వారసంకుల ప్రతినిధుల డిప్యూటీ మేజరుల ద్వారా తెలిసికొనుటకు ప్రభుత్వముంగీకరించెను. సోమవారమునాడు అసెంబ్లీ సమీక్షించుట.

విషయవివరములు

ధీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 12:—అసెంబ్లీయందలి ప్రతిపాదించబడు తీర్మానములపై చర్చగావించుటకు సేతుకవయమున అసెంబ్లీ సమావేశమయ్యెను. టాంగనీయకా యందలి భారతీయుల కష్టములను నానాజాతిసమితికి నివేదించవలయునని తీర్మానము, బహుభాషాకష్టములను విచారించుట నొకకమిటీ నియమించవలయునని తీర్మానమును విషయానుక్రమణిక యందు గలవు.

రాజ్యప్రతినిధి సందేశములు

ముందువారు అసెంబ్లీయందు నిర్వహించబడు తీర్మానమును దేశమునభ్యుదయ దెచ్చెను. సోమవారమునాడు సమీక్షించుటగ్రాంట్లు గోరుదును. తైలు ఆఫ్ ఫు, కంబోమ మెంటు ఆఫ్ ఫు సమరణ గావించుటకు చట్టమును ప్రవేశపెట్టబడును. ఆధికారనిరసనచట్టము ప్రకటించుటకు ప్రతిపాదించబడును. 16-వ తేదీనుండి 18-వ తేదీవరకును టాంగనీయకా యందలి భారతీయ జాతిని నిర్వహించుటకు బాధ్యతను వహించుటకు ప్రతిపాదించబడును.

రాజ్యప్రతినిధి సందేశములు

అసెంబ్లీయందు ఆ జనప్రతినిధిచే పంపబడిన తెలుగు సందేశము టాంగనీయకా యందలి భారతీయుల కష్టములను సభయందు జరిగెను. సభ్యులు టాంగనీయకా యందలి భారతీయులను వినిరి. బడ్జెటుపై చర్చ జరుప నిశ్చయించుటకు సభ్యులు రాజప్రతినిధి సందేశమును చర్చించెను. ఈ తేదీనుండి యిదివరకే కొంతవరకును సభ్యుల కరిగించబడినది. బడ్జెటును గోరబడిన గ్రాంట్లుపై వోటు చెయ్యబడునది. 6, 7, 12, 13, 14 వ తేదీలు నిశ్చయించబడినవి.

మాండేటురాజ్యములందు భారతీయుల ఇక్కట్లులు

సర్ పురుషోత్తమ తాకూరుదాసుగారు కాసన సభ యందు హాజరగుటకు పిలువబోవుటచే మన్యులచెట్టి గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. మాండేటు రాజ్యములందు, ముఖ్యముగా టాంగనీయకా రాజ్యములందు, భారతీయులను దీనిని యిబ్బందులను నానాజాతి సమితియందు భారత దేశము తరపునబోవు సమితి ప్రతినిధులచే ప్రకటించవలసిన సత్వరముగా యిబ్బందులను నివారణ చేయుటకు ప్రయత్నించవలసినదని యీ సభవారు తాజప్రతినిధిని వారికివారిని గోరుచున్నారు. టాంగనీయకా యందు వాణిజ్య సంఘమును నూటికి తొంబదిమంది భారతీయులనియు, పదులన్నియును ఆంగ్ల భాషయందుగాని, స్పానిష్ భాషయందుగాని వ్రాయవలయుననియు, అట్లు గావించునదియే మాకు భావించును. వ్రాయబడిన కష్టములను తీర్చుట చేయుటకు న్యాయము వర్తకులే భరించవలసినవియుగల నిబంధనయే చట్టమును విడచియున్నది. అట్లువర్తకుల కాసనము (Peddlars ordinance) భారతీయులయొద్ద కఠినముగా వర్తింపజేయుచున్నది. దీనిని ఆ

మేపించు భారతవాణిజ్య సంఘము దీర్ఘకాలము హరితా గావించినదియు, వలసరాజ్యకార్యాలయమునకు డిప్యూటీ మేజరు వెడలెననియు మన్యులచెట్టి గారు చెప్పిరి. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వము వారికి చెల్లు "యా విషయమై కడుతీర్థ దీనినానబడుచున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాయందలి తర్కపు కమిషనరుగారిని విషయములను వివరింపగోరుచు నివేదిక కనంపవలసినదని గోరితిమనియు" మా మూల సమాధానము చెల్లుబడుచున్నది. నానాజాతి సమితియొక్క మూలనిర్ణయములందుండి (covenant of the League of Nations) కొన్ని నిబంధనలనుజరిపి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము నానాజాతి సమితియొక్క యేజుటనియు, భారతదేశమునకు నానాజాతి సమితియందు సభ్యుల గలదనియు, సమితియొక్క ఖర్చులనిమిత్తము భారతదేశము 11 లక్షలరూపాయల నిచ్చుచున్నదనియు, భారతీయుల యిబ్బందులను నానాజాతి సమితియందు తెలియజేయుటకు భారతీయులకు హక్కుగలదనియు మన్యులచెట్టి గారు బట్టిరి. టాంగనీయకా దేశమందలి వాణిజ్యసంఘమునందు నూటికి తొంబదిమంది భారతీయులనును అట్టిసౌకర్యములను మీరలకుజూపక, రాజ్యముందుగల సర్దుబాట్లయందు దేశములకు పరామర్శించునది పద్దులను వ్రాసికొనుటకు సౌకర్యమునుగలదని మన్యులచెట్టి గారు చెప్పిరి. కెన్యామొదలగు చుట్టుపట్ల ప్రాంతములందు జూపబడుచున్న బోయరులవైఖరి టాంగనీయకా యందు భారతీయులయొద్ద జూపబడుచున్నదని చెట్టి గారు నడివిరి.

గ్రాహంగారి ప్రతిఘటనము

టాంగనీయకా మాండేటు రాజ్యముందుగల భారతీయుల లాభముకొరకు కాసననిర్మాణము కార్యదర్శియగు గ్రాహంగారి తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానము సరియగుభాషయందు యివ్వబడలేదని గ్రాహంగారు గర్హించిరి. వారికి గుజరాతీ వచ్చుననియు, గుజరాతీ భాషయను వారి కభిమానమనియు గ్రాహంగారు బట్టిరి. కాని మాండేటు రాజ్యములలో సంబంధించిన కార్యములందు పరిస్థితులు భేదించుచున్నవి. నాగపితమ గావించుటకు మాండేటు రాజ్యమును మాండేటు అధిపతిరాజ్యములు బరిపాలించుట కంగీకరించెను. కష్టములకు భాగ్యుల మోయుటకును ముజరాగా లాభములుగాని, సౌకర్యముగారి లేని ప్రచండమైన భారమును మాండేటు రాజ్యముల అధిపతులు నెత్తిపై వేసికొనిరి. టాంగనీయకా మాండేటు రాజ్యములందు నివసించుచున్న భారతీయుల విషయమున తీవ్రముగా యావోరతమువారు కృషిచేసిరి. కాని పద్దులను గుజరాతీయందు వ్రాయుటకు అనుజ్ఞనియవలసినదని గోరిరి. అట్టివాళ్లు నీకునలయునని యిండియా ప్రభుత్వము గోరలేదు. వాళ్లు గోరగలరు? నానాజాతి సమితియందు నాల్గవల భాషలలో సభ్యులు నుట్టడగలరు. ప్రతిభాగమును ఉపయోగించుట య్యుకొనుట కష్టము. నానాజాతి సమితియొక్క అధికార భాషగ పరామర్శించు గుర్తింపబడిన దగుటచే టాంగనీయకా యందు అది ఉపయోగించుటకు బహుశానబడినది. సౌకర్యమును గావించవలయునని భారతీయులు గోరవలెగాని హక్కుగలదని గోర తీరులేదు. వివాదములు ప్రభుత్వమున రాజీమూలముగా బరిష్కారములు గావలయుననియు, రాజీవదరనియెడ విచారణ నిమిత్తము అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమున కలపబడవలయుననియు గల నిబంధనలను నానాజాతి సమితియొక్క మూలనిబంధన ములందుండి గ్రాహంగారు కోడికరించిరి. మాండేటు అధిపతి రాజ్యముయొక్క చర్యలను నియమించుచును పరిపాలనయు, కాసననిర్మాణమును గావించు అధికారములయందుమాండేటు అధిపతిరాజ్యమునకు నొసంగుచున్న నిబంధనల నానాజాతి సమితియొక్క మూలనియములను నుండి గ్రాహంగారు ఉపాహరణగ బట్టిరి.

మూల నియములతో సంప్రతించి స్థానిక కాసనములు

గావించ హక్కుగలదని రంగారావులుగారు ముఖ్యమంత్రి చెట్టి గారును సభ్యుని ప్రశ్నించిరి.

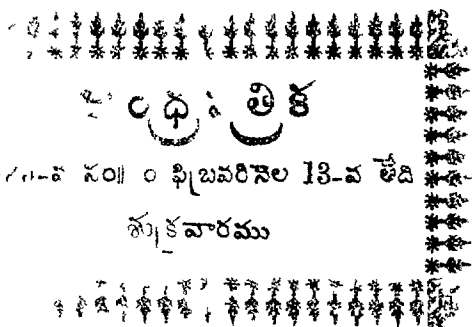
ఇది అనిగాని అది అనిగాని వారు సమాధాన మియ్యట కుద్యుక్తులుగారిని గ్రహంగారు చెప్పిరి. అయినప్పటికిని ప్రభుత్వము గట్టిగా యావిషయమును పనిచేయుచున్నదనియు రాయచోరును గుమరుటకు సభనూకములు గలవనియు అందుచే తీవ్రముగా యాతీర్మానమును ప్రతిఘటించుటకు ముఖ్యమైన కారణమనియు గ్రాహంగారు బట్టిరి. రాయచోరును అన్నియు గట్టిపెట్టి తీర్మాన నానారాష్ట్ర సమితివారిని జూడవలయునని తీర్మానము గోరుచున్నది. నానారాష్ట్ర సమితివారి సహాయము గోరుటకు పూర్వము విషయముల పటిమనుగురించి బాగుగయ్యెదలమని యాచించివలసియున్నది. నానారాష్ట్ర సమితియొక్క మూలనియములందు గావించబడిన రీతిని విజయనూచకములగు రాయచోరుములు జరుగుచుండగానే యామార్గ మవలంబించవలయునా? టాంగనీయకా యందు నివసించుచున్న భారతీయులను కొరకు వారు యాతీర్మానమును ప్రతిఘటించు మండిదని ప్రపంగముయొక్క ప్రారంభమున నుడివిన చిలకపలుకులతో గ్రాహంగారు విరమించిరి.

దివానుబహదూరు టి. రంగారావులుగారు

వలసరాజ్యముల కమిటీ (Colonies Committee) సభ్యుడగు రంగారావులుగారు తీర్మానమును బలపర్చి యేల ప్రభుత్వమువారి సమాధానము చెల్లుకర్తవ్యము కుమ్మక్కాయ వాది కప్పగించిరి రంగారావులుగారు అనిరి. (నవ్వులు) భారతీయులు సౌకర్యములు గోరుట చేదవరి. భారతీయులు న్యాయముగోరుచున్నారు. వారికి తెలిసినంతవరకును ఇండియా ప్రభుత్వము యావిషయమున ఆక్షేపణల నంపెననియు రాయచోరుల నంపెననియు రంగారావులుగారు చెప్పిరి. కాని అది అంతయు లేకుండు రాయచోరులను నడపుచున్నారు. టాంగనీయకా రాజ్యమును మాండేటు రాజ్యముగా యింగ్లండు పరిపాలన చేయ నున్నవనియు, ఆ ప్రాంతము రంగలి భారతీయుల హక్కులు గురక్షింపముగ గావించబడుననియు, నొకప్పుడు కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము రాజప్రతినిధిని జూరుటకు నొక డిప్యూటీ మేజరు బోగ రాజప్రతినిధి అభయ మిచ్చెను. ఈ వాగ్దాన ములునం చెల్లు వర్తింపబడినవి? టాంగనీయక జర్జను దేశముల పరిపాలనయందు గలప్పుడు అన్యదేశముయొక్క పౌరులగు భారతీయులు వారిపద్దులను భాతాలను గుజరాతీ భాషయందు వ్రాయుటకు భాతీయులకు జరగినవారు ఆంగీకారమిచ్చిరి. ఇంగ్లీషువారి పరిపాలనలోనికి టాంగనీయకారాజ్యము రాగానే చిరకాలమునుండి భారతీయులను భరించుచున్న హక్కు రూపుమాపబడినది. కాసనము మొట్టమొదట గావించబడినప్పుడు పరామర్శ అధికార భాషగ నెంచబడలేదు. కాని పరామర్శ అక్షేపించిన విషయములలో నది అధికార భాషగ చేయబడినది. ముప్పదికొట్ల ప్రజలను పరిపాలించుచున్న భారతీ ప్రభుత్వము యింకను రాయచోరుములు జరుపుచున్నది. కష్టములుగల పని యోగించుచున్నది. నిజ మేమన శ్వేతిమండిరము దో భాగమందలి గడిలోనుండి భారతకార్యదర్శి మరయొక గడిలోనున్న వలసరాజ్యకార్యదర్శియెదుట మోకారిచెను. అంతయే గాని వెన్నెముకగలవాడని రుజువు చేయలేదు. పన్ను చెల్లించువాడు ఉపయోగించు భాషను తెలిసికొనువానిని నియమించుట పన్నువసూలు చేయువాని పనియని రంగారావులుగారు బట్టిరి. కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము మదరాసునందలి మార్కెట్టిలందు యింగ్లీషు భాషయందు భాతాలను వ్రాయవలయునని ఉత్తర్వు చేయబడి వెంటనే భారతీయ ప్రభుత్వము దీక్షరవును దొలగించెను. భారతదేశము నానారాష్ట్ర సమితియందు సభ్యులను మానుకొనుట మహోత్తరమని చెనుకటి అసెంబ్లీయందు సర్. డి. పి. సర్వాధికారిగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించినట్లు జ్ఞాపక ముని రంగారావులుగారు బట్టిరి. భారతదేశీయులకు గల యిబ్బందులను నానారాష్ట్ర సమితివారు జోలగనియెడ భారతదేశము యా నానారాష్ట్ర సమితివారు కుటుమితులను సభ్యులను పనించి ధనవ్యయము చేయుట అనుచితమను ఆభిప్రాయము క్రమముగా బలపడునని రంగారావులుగారు చెప్పిరి. నిజమేమన, మాండేటు అధిపతులే భారతీయులకును "గాడితనులు" కాన భారతీయుల మొరలను వినరు.

గ్రాహంగారిచే మోపాటులేకుండ చెల్లబడిన విషయములకు సర్. డి. భానుగారు సంతసించిరి. భారతీయుల ఆభిప్రాయమును వ్యక్తము చేయునట్టియు ప్రభుత్వముయొక్క ఆభిప్రాయములను తెల్పినట్టి ప్రతినిధులను నానారాష్ట్ర సమితి

ఈసంఘమునా రబ్బిలకులకు మణల రు 65, 341/-
నికాళమొసగిరి. 1912లో నీ సంగతులు స్థానికాధికారి ముఖ
యేట బాంధవము నిమిత్తము జరిగినవి. అప్పుడు బాంధవము
టాంబోవి అతనియొద్దనుండి తీసికొని పోయినట్లుగా
గోల్డ్మిక్లర్లు (ఫ్రీడేమాన్)లు, డార్జిలింగుల నిక్షేపణముగా
లు మొదలగునవి చాలగలవు. ఈసంవత్సరము కలకత్తాలో
మూర్ఖులు ఉదకమండలములోని బ్రాహ్మణమోహినయల
మూర్ఖులు మొదలగువాటికి నిచ్చిరి చిరాకులును హిందూదేశవ
లో నిట్టిలకులకు చాల యుపయోగకరముగనున్నవి. వీనివలన
కూలకన మొక సభిగృహిణియెట్లు ప్రయత్నములు చేసిరి
యశ్చారు. ఈసంఘముయొక్క కాన్సెనింగులను నిర్మించు
మొదల సర్ రాబర్టు లెవింగ్ లాగాని యాచార్యులు కలకత్తా
నది. వీనికి సర్ కాంప్టెలు రోడ్డుగాట, లోకాధికారి
రాష్ట్రీయసంఘమునుండి స్థానిక వ్యవహారముల జూరును
కును. ప్రధానకూటము కలకత్తాలో వున్నది."

నానారాష్ట్రసంఘము :

టాంగనయికా భారతీయులు

బ్రిటిషు అధినివేశరాజ్యములలో భారతీయుల స్థితి ఎంతదుర్భరముగ నున్నదో, మాండేటుక్రింద ఎరిపాలింపబడి రాజ్యములలోగూడ నటులనే కరిణమించుచున్నది. మాండేటురాజ్యములు చేరుకు నానారాష్ట్రసంఘ యాజమాన్యముక్రింద నున్నను, యూరపీయనుల యధికార ప్రాబల్యమును విస్తరింపజేయుచున్నది. విల్సను మహా శయ్య స్యయనిర్ణయధికార మన్ని జాతుల కంక్షవలయునని గోరగ, మరల పరాధీనతను పెంపు జేసే మాండేటరీషద్ధతి నెలకొల్పబడెను. యుద్ధమునకు బూర్వము, టాంగనయికా జర్మనీ పరిపాలనముక్రింద నుండెను. అప్పుడు భారతీయులకు గల హక్కులు సయితము, నేడు అదృశ్యమయినవి. బాల్టియవర్తకులు స్వభావలో లెక్కల నుంచుకొనుట యాచారమైయుండెను. వర్తకులలో పెక్కుమంది ఘూర్జులే. వీరు గుజరాతీభాషలో లెక్కల నంగూడదనియు, ఇంగ్లీషులోగాని టాంగనయికాగాని వానిని తయారుజేయవలయుననియు, కనుక ప్రభుత్వమువారికి నియమము గావించి ఇందు పెక్కుకష్టములు గలవు. మాండేటరీషాచరము ప్రజల హక్కులను విస్తరింపజేయుట మరింత సంకుచితపరచుట తటస్థము.

బెల్జియనులకును ఫ్రెంచివారికిని మాత్రము ప్రాచీనములలో లెక్కలనుంచుకొనుట కనుజ్ఞయెసగలేదు. కారణమేమి? వీరు స్వతంత్రదేశ ప్రభుత్వము, ఆయాప్రభుత్వము లిట్టి యిబ్బందులనుంచి విముక్తరవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏ ప్రయత్నము, భారతీయు లోపికతోనుండవలయునని భించుచున్నారు. ఎంతకాల మోపికపట్టుట? ఎంతకాలము వీరు కాలనీల సైక్రెటరీతో సంప్రతించుట? ఇది హితవాక్యముల నితరులు పోషించరాదు. ఇది స్వపరిపాలన ములేదనియు, ఇది మాత్రము సయజ్జాలము, తెలివినవిలువలైన రాష్ట్రసంఘమునందు, హిందూదేశమున స్వరాజ్యముగా లేదాయని యడుగవచ్చును. సభ్యులందఱునంగలి నిజమే ఈ సంఘపుఖర్చులను అందాదియు ఇతరదేశములతో బాటు భరించుచున్న సంగతియునిజమే కాని, హిందూదేశము నెనుకటికన్న సభికగ రమమునమాత్రము బడయుట లేదు. భారతీయులస్థితిమాత్రము చక్కబడలేదు. టాంగనయికా ప్రతిపక్షిపాలనముక్రింద నున్నది. వీరు నానారాష్ట్రసంఘమునకు బద్ధతపహించెదరు. నానారాష్ట్ర సంఘమందయినను, ఇంగ్లండు ప్రధానమంత్రిని వేరొంచుటచే, ఇతరజాతులు వీరిని ముట్టించి సాహసించును.

అయినను టాంగనయికా భారతీయులవిషయముగూర్చి నానారాష్ట్రసంఘమునకు విన్నవించవలయునని, వస్తుఖంబెట్టిగాను సామాన్య శాసనసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు దీని నామోదించుటకుమారుగ, విముఖత జూపుట విచిత్రము. టాంగనయికా భారతీయుల కష్టములగూర్చియైనను, ప్రభుత్వసభ్యునికి నమ్మకమున్నటుల గనుపింపదు. అట్టివారు కాలనీల ప్రభుత్వమువారితో నెటుల విన్నవించగలుగుదురు? రంగారాజ్యముగారు దెలిపినటుల, ఇండియామంత్రి కాలనీలమంత్రికి జోహారు లొనర్చుచుండును. ఇండియాప్రభుత్వము బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు సబార్డినేటుశాఖ యని కర్తవ్యప్రభుత్వగా రిదివరకు జేసిన ప్రతిపాదనమును వీరు సార్థక పరచుచుండురు. కాలనీలప్రభుత్వమువారు భారతీయులస్థితిని చక్కబరచెదరనుట వ్యర్థపుటాహ. అందుచే, నానారాష్ట్రసంఘమునకే యీవిషయము నెరిగింపవలయునని, శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. నానారాష్ట్రసంఘమునందు హిందూదేశము స్వతంత్రసభ్యులగుటచే, యీమాత్రమయినను కోరుటకు హక్కుగలదు. కాని ఇండియాప్రభుత్వమువారు, శాసనసభవారి కోర్కెను సఫలపరచెదరని యీ హింపజాలము ఒకవేళ తెలియజేసినను, నానారాష్ట్రసంఘమునం దనుకూలనిర్ణయము జరుగుట దుష్కరము. ఇండియాకు అధికారవర్గము ప్రాతినిధ్యము వహించువరకు యిట్టి దుస్థితియే ప్రబలగలదు.

అంతరంగిక స్వపరిపాలనముననుభవింపని దేశములకు కృత్రిమాలంకారములే న్నియున్నను ప్రయోజనముండదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు ప్రజలు బంపెడి ప్రతినిధి పార్లొననంతవరకు, హైందవ ప్రజాభిప్రాయ మక్కడ వెలుపడజాలదు. ఇండియాప్రభుత్వప్రతినిధి నల్లమందునభలో నెంత విరుద్ధముగ ప్రవర్తించెనో జూచిన ఇందలిసత్యము తేటపడును. ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులను గ్రహంగారు కాలనీల ప్రభుత్వమువారిని సమర్థించుటకు మిగుల తంటాలుపడుచున్నారు. టాంగనయికాను, స్వలాభముకొరకు గాక, కేవలము పరోపకారబుద్ధితో బ్రిటిషువారు పరిపాలించుచుండుటచే, వారిని చిక్కులబెట్టవలదని, గ్రహంగారు వేడుకొనుచున్నారు. పరోపకారము కొరకు పాలించుచున్నమాత్రమున, లోపముల గావింపవలయునా? లోపములున్న సవరింపగూడదా? అంత కష్టముగనున్నచో, పాలనాభారమును వదలుకొనవచ్చును. మాండేటరీ రాజ్యములనేగాక ఇతర రాజ్యములనుగూడ, ఉపకారబుద్ధితోనే తాము పరిపాలించుచుంటిమనియు, స్వార్థచింత లేదనియు, బ్రిటిషువారు బలుకుచుండురు. అట్టితరీ, టాంగనయికా విషయమునమాత్రము, ప్రత్యేకముగ నాలోచింపనేల? గ్రహంగారి ప్రసంగముజూచిన, టాంగనయికా భారతీయులకు కష్టములున్నటులనే గనుపింపదు. టాంగనయికాభారతీయసమస్య, నానారాష్ట్రసంఘమునకు విషమపరీక్ష యని ఎంచవచ్చును. భారతీయుల కష్టముల నిసంఘమువారు తొలగింపనియెడల, వీరి ప్రకటనలు వట్టిబూటకము లనిపించుకొనును. అట్టి తరీ హిందూదేశము, నానారాష్ట్రసంఘ సభ్యత్వము

నెంత త్వరలో వదలుకొనిన నంత మేలు కృత్రిమపుస్తానములగాంచి మురియుట కవకాశముండదు. నానారాష్ట్రసంఘపు టాడంబడిక జూచిన భారతీయులకు గలిగించిన యిబ్బందుల కెట్టి సమాధానము గానరాదు. దీనికి తెల్లవారల నిరంకుశత్వమే మూల కారణము. నానారాష్ట్రసంఘపుఖర్చులు ఇండియాపై బడుచున్నవి. ఇండియా తన సభ్యత్వమును వదలుకొనుటవలన, ఇతరలాభము లున్నను లేకున్నను, వ్యయభారమయినను తగ్గిపోవును. అత్యగారవము నిలుచును.

మహాత్ముడు విప్లవపద్ధతులు

గాంధీమహాత్ముడు అహింస నవలంబించుటలో, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి గాక మానవకళ్యాణమును చేకూర్చుటకు గూడ ప్రయత్నించుచున్నాడు. దౌర్జన్య పద్ధతుల వలన తాత్కాలికలాభము చేకూరవచ్చునుగాని, శాశ్వత లాభము గలుగజాలదు. మహాత్ముని అహింస విధిలమయ్యెననియు, దౌర్జన్యమును చేపట్టవలయునని దెలిపెడివారు, అతని యుక్తృత్వ, సందేశమునుగ్రహింపకున్నారు. ప్రపంచము దౌర్జన్య పద్ధతులతో విసుగుజెంది, శాంతికి పరితపించుచున్నది. శాంతి చేకూరుటకు భార్యికసాంప్రదాయముల ననుసరించుటలో చిరకాలమునుండియు నలవాటుపడిన హిందూదేశమే, నేడు అధర్మపద్ధతుల నవలంబించునేని, లోకకళ్యాణ మెన్నటికయినన్యు సాధ్యమగునా? గాంధీమహాత్మునివంటి లోకోత్తరపురుషుడు దేశమును నడిపించుచున్నపుడే, దేశము పెడమార్గము ద్రొక్కునేని, భావ్యభివృద్ధి సాధ్యపడదు. దౌర్జన్యసాధనమును దేశము చేపట్టిన తాను రాజకీయరంగమును తప్పక విడచిపెట్టెదనని మహాత్ముడు మరల చాటుచున్నాడు. హిందూదేశమునకుగాని ప్రపంచమునకుగాని ఇట్టి పద్ధతులు శ్రేయస్కరములు గావని మహాత్మునకు విశ్వాసముగలదు. ఇతర దేశములస్థితి ఎటులున్నను, హిందూదేశమునందు దౌర్జన్య మపజయము గాంచుననియు, విజయ మొకవేళ బడసినను, ప్రజాసామాన్యదు ఖమినుమడించునేగాని నిజస్వాతంత్ర్యము వారికి లభింపదనియు, మహాత్ముడు తెలుపుచున్నాడు. ఇట్టిస్థితిలో దౌర్జన్య రాహిత్యమును విడనాడకుండుటకు, ప్రజలు కృతనిశ్చయులు గావలయును. దౌర్జన్యముచే చేకూరెడి స్వాతంత్ర్యము అత్యల్పసఖ్యాకులకు మాత్రమే లభించును. అట్టిదేశములు, సైనికుల చేతులలోనికి బోవును. మహాత్ముని నాయకత్వమును దేశము వాంఛించునెడల, అహింసను నిష్కర్షగ నవలంబించుట ముఖ్యము. బారో ఉపన్యాసకులును వక్తలు నగు డాక్టరు గిల్లే గారితీవలచెన్నపురిలో నుపన్యసించుచు, గాంధీమహాత్ముడు యీ దేశమునకేగాక యీ యుగమునకుగూడ మహానాయకుడని అమెరికనులు భావించుచున్నటుల దెలిపి మహాత్ముని యుపదేశములకొరకై అన్యదేశవాసు లిట్లుల పరితపించుచుండ భారతీయులు వానిని మూలద్రోసి అసభ్యమగు పద్ధతుల నవలంబించెదరా? అట్లుల, గాంధీమహాత్ముని యూహింపజాలము.

నూలుచందా చెల్లించుటెట్లు?

బజారులో నూలు కొనుటలో జాగ్రత్త

5 వ తేదీ ఎంగు ఇండియాలో మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

గంజాబిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములకు ఒక వ్యాపారస్థుడు బజారులో అమ్మకమునకు 2 వేల గజముల నూలుపిడుల ధరలను దెలుపవలె నని కోరుచు వ్రాసిన తార్దను నాకు పంపెను. ఈవిధముగ బహిరంగముగ వ్యాపారముజేయుట నాపుట సాధ్యముగాదు. కాని నూలుచందాకుండు కొని చందాచెల్లించుగోరువారు బజారులో నూలు కొనుటలో జాగ్రత్త నుండవలయును. తాము పంపించిన నూలును తమ కుటుంబములందఱి వడికిండుట ప్రయత్నము జేయవలెను. అది సాధ్యము గాకపోయినయెడల సమర్థముగ నూలుచందావానిని కుదుర్చుకొని నూలు సరఫరా జేయించుకొనవలయును.

అకోలాకాంగ్రెసుపక్షమువారు తాము పడుకొల్లక, నూలుచందాకులలో అత్యంతోత్సాహముగల మహావీరులుగాని నూలు సప్లయ జేయుటల నేర్పరచుకొనిరి. ఇట్లు చేయుట వలననే నికరమైననూలు వచ్చును. ఏరాష్ట్రముగాని యితర రాష్ట్రములనుండి వడుకునూలును దెప్పించరాదు.

నూలు వృథ జేయరాదు

(ఎంగు ఇండియా)

కుంభకోణమునుండి రెంజుమిట్ట డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

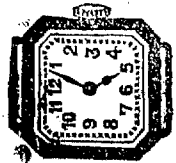
“రాజకీయరంగమున నాడుకులైన వారిని చేతితోపట్టిక ననూలుమాలలతో గౌరవింపు నాచారము ప్రబలియున్నదని మీకు తెలిసియుండును. అట్టిమాలలను రాజకీయముగ నెవ్వరదవకాము వచ్చినను ఉపయోగించుచున్నారు. ఇందుమాలమున చేతితో పట్టిననూలు చాలవృథమున చున్నదని నేను జెబుచున్నాను. దండవేయుటయే గాని తరువాత దానిని పాడుగాకుండ శ్రద్ధదీసికొనువారు లేకపోవుటచేత నిట్లు జరుగుచున్నది. ఇట్లు వృథయగుచున్నదానికి నివర్తనముగ యీమధ్య కుంభకోణములో జరిగిన తమిళనాడు కిలాఫతు సభ్యులందు నాకు దొరికిననూలుకట్టును మీకు పంపించియు సాక్షి. నూలుచందామే నేనుజాగ్రత్తదీసికొనకనే యుండునెడల 089 గజముల నూలు యెందుకు గాకుండ పాడైపోయెడిదో, ఈసభ్యుల యింకను యెంతయోనూలువృథజేయుటదెడిదేయని నేను గట్టిగ జెప్పగలను. అందుచేత మీరు ‘ఎంగుఇండియా’ ద్వారా అస్పద్దోయలకు యీవిషయమై కర్తవ్యమును బోధింపవలయునని కోరుచున్నాను. దండలను 2 వేల గజముల పాడుగు చారముతో తయారుజేసి సభ్యులందు తర్వాతమును బడసిన మహాశయ్యను దెప్పినట్టి వినియోగించు చండవచ్చునని మాత్రము నేను సూచించుచున్నాను.”

నూలు వృథ జేయుచున్నారను ఆక్షేపణను నే నొప్పుకొనెదను. నాడుకులను నూలుమాలలచే పూజించుట సచారమే కాని వానికై యెక్కువచారమును వినియోగింపకుండ చక్కగ తయారు జేయవలయును. నాడుకులకు దండలు జేయవలెననిగాక నూలు బహుజానము జేయవలెనను నుద్దేశ్యమైనయెడల యీ విలేఖరి సూచన సంగీకరించి సమానమైన నూలుపిట్లను తయారు జేయవలసినదే. ఏలగా సర్వత్ర నూలుదండలను జేయునాచారము ప్రబలి నెడల యీవిషయమై జాగ్రత్త దీసికొనక పోయినచో బీదలకు ఖద్దరును చౌకజేయుట కుపయోగించుటకు గూడ నీలులేకుండ మంచి నూలు వృథయగుచుండును.

మో॥ క॥ గౌరవి.

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal-lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And an appearance equal to sovereign gold, very charming to look at and perfect time-keeper Guaranteed for 5 years.

Rs. 12/8
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7

guaranteed for 3 years.
World famed "B" Timepiece Rs. 2/8
German Alarm Timepiece Rs. 5/-
"Negro" Alarm Timepiece Rs. 5/-
Double bell Alarm Timepiece Rs. 6/-
All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8

Write to: V. S. WATCH Coy.,

P. O. 105, MADRAS

ఎంగు ఇండియా

మహాత్మునివ్యాసము

అరాజకోద్యమము

ఒక అనామధేయునిలేఖ

“అరాజకులు మానమును త్యజించి మరల రాజకీయరంగమునకు వచ్చినతోడనే నేను రాజకీయములను పరిత్యజించెదను” అని మీరు చెనుక వాగ్దానము చేసియుంటిరని నేనిపుడు మీకుజ్ఞాపకముచేయుట నావిధియనితలచి మీకిలేఖ వ్రాసితిని. అనవాయోద్యమ ప్రయత్నమును మీ రిప్పుడు విరమించితిరి. ఒక్కసంవత్సరముపాటు పరీక్షించిన చాలానని మీరు మొదలు తెలిపితిరి. ఒకటిగాదు నాలుగేండ్లపాటు పరీక్షజరిగినది. ఏదేండ్ల నిగూడ కెప్పినచెప్పవచ్చును. అట్టిచో నింకను ఈపరీక్ష చాలదనియే మీఅభిప్రాయమా? మీరు నిర్ణయించిన ఆవిధానము భారతవిజ్ఞానమునకు అనుకూలము కాకపోవుటయేగాక ఆచరణకు సాధ్యముకాదకాదు. సమయగమన మహాత్ములపురుషులలో మీకొక్కరని భారతయువజనులు నిస్సంకోయముగా సంగీకరించెదరుగాని వారిది తమలను మీకాకర్షింపజాలకపోతిరిగాన వారు మీజీవీములను తిరస్కరించుటకు జంకరు. ఇప్పుడుగూడ జంకుచుండుటలేదు. వారే భారతవిప్లవకారులు. ఎ-రిక మానవ్రతమునువదిలి రాజకీయరంగమున ప్రవేశింపదలచిరి గాన మీరు రాజకీయరంగమునుండి తొలగిపోవుటయే లేక విప్లవోద్యమమునకు నిరోధకముగాక సహాయకముగిరిని రాజకీయోద్యమమును నడుపుటయే చేయవలెనని వారు మిమ్ములను కోరుచున్నారు. మీరు ప్రత్యక్షముగను పరోక్షముగను కోరియుండినందుననే వా రింత కాలమును విప్లవోద్యమమును విరమించిరి. అంతకాక క్రింద చనలేకుండ మీ అనవాయోద్యమమునకు తోడ్పడి పనిజేసిరి. ఆప్రయత్నము లన్నియు నిపుడు ముగిసినవి గాన వారి వాగ్దానపరిమితి తీరిపోయినది. నిజము చూచిన ఒకవత్సరమునకు మాత్రమే విరమించుటకు వారు వాగ్దానము చేసియున్నారు” అని ఆ అనామధేయుని వ్రాసెను.

మహాత్ముని విమర్శ

“నేను రాజకీయరంగమును వజ్రులుటకు సమయమును రీతినిగూర్చి నే నెవ్వరిని ఎన్నుకును వాగ్దానముచేసి యుండలేదు. భారతీయులు నాప్రేమసంకేతమును ఆజగ్రతము చేసికొననచో, రక్తప్రవాహములతో గూడిన విప్లవమునే భారతీయులు కోరినచో నేను తప్పక రాజకీయములను వజలిపోయెద నని తెలిపిన మాట మాత్రము నిజము. అరాజకోద్యమమునందు నాకణుమాత్రమును విశ్వాసము లేదు. దానివలన భారతదేశమునకు గాని ప్రపంచమునకు గాని కొంచెమైన మేలు కలుగదుగా ననేను అరాజకోద్యమమున పాలుగొన జాలను. మానవహింసతో గూడిన విప్లవముల పట్ల ప్రపంచమునకు తీవ్రమగుకోత పుట్టినదని గూడ నేను తలచెదను. ఇతరదేశములలో విప్లవమువలన విజయము కలిగినను మానినను భారతదేశమునందు మాత్రము హింసావిధానము కొనసాగదని గూడ నేను తలచెదను. విప్లవపథానికి తోడుకడుటకు దేశీయు లంగీకరింపరు. పామరజనుల తోడ్పాటు హెచ్చుగా లభించినచో ఏయుద్యమమును కొనసాగదు. మానవహింసతో గూడిన అరాజకోద్యమమునకే విజయము కలిగినచో జనసామాన్యము మరింత దురవస్థకు పాలుగను. అది వారికి వైదోకమే యగు”నని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

కోహటు భారతీయులు

మహాత్ముని అభిప్రాయము

“కోహటులో నెవ్వెంబరులో జరిగిన దారుణములనుగూర్చి మాలానా సోకతాలీగారును నేనును తెలుపగల విషయములను చదువుటకు దేశీయులు కుతూహలు తెయందురని నేనెరుగుచును. ఈ సంచికలోనే నావిషయమును ప్రకటింపజాలనంది లకు చింతించుచున్నాను. మాలానా సోకతాలీగారిపుడు నాచింతలేరు. ఆయనకు మాపించకుండునా అభిప్రాయములను గూర్చి నేను ప్రకటింపగూడదు. ఈవిషయమునుగూర్చి నేనిదివరకే పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత మనమోహన మాలవ్యా, హాకిం ఆజ్ఞులుఖాను, డాక్టరు

అస్సారీ, మాలానా సోకతాలీ, మాలానా మహమ్మదాలీగార్లతో బర్నించుచున్నాను. నేను రావల్పిండినుండి సబర్కత్తి ఆశ్రమమునకు వచ్చుచారిలో నేను దానిని వ్రాసితిని. దానిని నేను సోకతాలీగారికి పంపించి పిమ్ముట ప్రకటించెదను. కాని నేను ఆచటి హిందువులకు నాకు తోచినసలహా నిదివరకే తెలిపితిని. దానినే మరల తెలుపుచున్నాను. దొరతనమువారి సంబంధము లేకుండ మహమ్మదీయులకును హిందువులకును గౌరవభంగము లేని ఒకబంధిక జరిగినగాని హిందువులు మరల కోహటుకు వెళ్లగూడదు. ఇప్పుడు కోహటు మహమ్మదీయులను నడిపించుచున్న మహమ్మదీయ కాన్వెంషనువారి ప్రతినిధులు మమ్ములను కలసికొనలేదుగాన నిపు డిట్టి యొడంబడిక జరుగనేరదు. హిందువులు ఇరుకున బడియున్నారని నేనెరుగుచును. కోహటులో వారి ఆస్తిని పోగొట్టుకొనుటకు హిందువుల కిష్టములేదు. నేను సోకతాలీ గారును కాంతిల కలిగించుటకు చేసినప్రయత్నము కొనసాగలేదు. ప్రధానులగు మహమ్మదీయ నాయకులెవరును యొద్దకు రానేలేదు. ఇకముందైన యింత త్వరలో మాప్రయత్నములు నెరవేరనను సమర్థము నాకోమయను లేదు. కావున హిందువులు తమ కనుకూలమైనరీతిని చేయుటయే యుచిత మని నాకుతోచుచున్నది. ఒక్కమాటమాత్రము నేను చెప్పచున్నాను. మీ అత్యగౌరవమునకును ప్రతిష్ఠకును భంగము కలుగని వద్దరిని మహమ్మదీయులు మిమ్ములను స్వీకరింతురనుట మీరు కోహటుకు వెళ్లగూడదు. ఈ ఉపదేశము ధనికులకు తప్ప కల్గినవారి కందరికిని ఆమోదకరముగా నుండదని నే నెరుగుచును. రావల్పిండిలో నున్న కోహటు హిందువులు నిరాధారులుగా నున్నారగాని భనికులుగా లేరు. నే నీ విషయమును పండితమదనమోహన మాలవ్యాగారికి తెలిపితిని. మాలవ్యా గారు మొదటినుండియు వారి కాధారముగా నున్నారు. ఆయన ఉపదేశమునే వారనుసరింపదగినలాలాలజపతి రాయగారు రావల్పిండి వచ్చిరిగాని ఆయనకు ఇవ్వరము వచ్చినందున తేవలేకుండ నుండిరి. నేను నివృత్తియై కుడ నైతిని. నాపై నాధారపడి యుండుటవలన లాభములేదు. వారు రావల్పిండి వాస్తవ్యుల సహాయమునకే నేనో యొకవృత్తిని చూచుకొని జీవించదలసిన నేను జూచించెద”నని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

(అ. శ్రీ.)

ఒక రాజద్రోహపు కేసు

పోలీసునలుయున స్పెక్టరు చంపుట

సముయన స్పెక్టరు ప్రభువు కుమారరాయగారు మానికు తోలా బాంబుకేసులో కొంతమంది ముక్తాయాలను ఆరెసుచేసి రను కారణమున వారిమిత్యుడగు ప్రేమానందపత్ని యన స్పెక్టరును తుపాకితో కాల్చెనని కేసుచేయబడెను. చిటగాంసు జడ్జికోర్టులో జూరరులందరును ముద్దాయి నిర్దోషియని ఏకగ్రీవముగా తెలిపిరిగాని జడ్జి సమ్మతింపక ఈకేసును హైకోర్టుకుపంపెను. హైకోర్టువారు ముద్దాయి నిర్దోషియని విడుదల చేసిరి.

(అ. శ్రీ.)

శ్రీయల్ల మంద కోటప్పకొండ

తిరునాళ్లు

లింగార్చనవసతులు

ఆంధ్రదేశమునను ప్రసిద్ధిగాంచిన కొండపిట్టి నేను యందు నరసరావుపేట తాలూకా ఎల్లయంద గ్రామమునకు సమీపమున కొండయందు కోటేశ్వరునకు మహావివరాత్తికి ప్రభుగట్టుకొనివచ్చి ఉత్సవములు జరుపుట ఆంధ్రకును తెలిసి దేయున్నది. శివభక్తులు కొండపైకెక్కి లింగాభిషేకము జేయుటకు కొన్నియిబ్బందులుగలవు. ఏట్లున్నను క్రిందనే అందరును లింగాభిషేకము జేయుట కేర్పాటుజేయవలెనని శత్రుపాల ముందుంటేనే శ్రీ కోటేశ్వరుని అనుగ్రహమువల్లను దాతవరుల ఈవిచేతను గతవత్సరము నరసరావు బాణలింగమును ప్రార్థన జేసితిని. ఇంకల చాతుర్వర్ణ్యములవారును నేవింపవచ్చును. అభిషేకముల జేయవచ్చును. ఇందు లకు దేవాలయమునుగూడ నిర్మింప నుద్దేశించియున్నాను. ఇందులకు 12 వేల రూప్యములు గావలసియున్నవి. నిత్య మభిషేక వైభవములు జరుగవలసియున్నది. శివరాత్రియంతట మహాధుగతమునకు 4,5 వేలరూప్యములు పట్టును. ఇందులకు భవసహాయ మావశ్యము. శివరాత్రిసమీపించుచున్నది దానకర్తలగు వారు యిందులకు సహాయము జేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లువిన్నవించు విధేయుడు

గుడిపాటి అయ్యంబోలు

సోదరులను జూరి గెజెటు

లోకల్ సెల్సుగవర్న మెంటు డిపార్టుమెంటు

కెప్టెన్ వాసుదేవ దీక్షిత్ సెంట్రల్ గౌరవ రాయపురం హాస్పిటల్ ఆఫ్ ఫిజియన్, తెలంగాణ సంశ్లేషణ గౌరవ కృష్ణాజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరు పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి. రా॥బి॥ ఎం. ఎం. మురుగప్ప శ్రేణియార్, తిరుగుబాటు జూన్ గార్డును మదరాసు కార్పొరేషన్ క్యాన్సెల్లగాను రా॥ బి॥ వి. ఆర్. శ్రీకృష్ణ, ఎం. ఏ. కేంద్ర గార్డును మద్రాస్ సిటీ పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంట్ బ్రష్టుగాను నియమింపబడిరి.

యస్. దేవప్పకవిగారి ఆనంతపురం జిల్లా బోర్డు యంజనీరు పదవి కన్ఫిర్మచేయబడినది.

రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డు ఏరియాలో పంచాయతీ అర్డర్లు జరుగా ని. శేషగిరిరావుగారు, పెనుగొండ తాలూకా బోర్డు ఏరియాలో సి. రంగారావుగారు నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్నం తాలూకా బోర్డు బి. సీతారామరాజు గారు బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నికైనది.

టి. జనబట్ గారు 1 సంవత్సరం ప్రాజెక్షన్ మిషన్ ఆర్డర్లు వచ్చే వరకు 600-20,900 పేజీల మిషన్ బుక్స్ కారన్ పోస్టాఫీసుగా నియమింపబడినది.

లాభాలు

రా॥ సా॥ సి. సంబంధమొదలియార్ మదరాసు స్టాల్ కాజిబోర్డు ఏరియాలో, ఏ. వెంకటరామయ్యగారు సెకండు జిల్లాగాను, ఎస్. రాఘవయ్యగారు తల్లిజిల్లాగాను నియమింపబడిరి.

ఎస్. వి. రామకృష్ణయ్య నాయకుగారు చిత్తూరు జిల్లా తిరుపతిలోని ఏ. పాపయ్యకుడుగారు ఆనంతపురం జిల్లా కదిరిలోని కె. నాగేశ్వరరావుగారు తాడిపత్రిలోని ఘాజుద్దీన్ ఖాన్ సాహెబ్ బస్తర్లో గారు గంటాజిల్లా బరంపురంలోని శ్యామ్ లో మ్యాజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

చావిలికొలను శేషగిరిరావు పంతులుగారు కర్నూలు జనరల్ డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను లక్కరాజుపంతులు గారు ఆనంతపురం జనరల్ డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్సులు

సెలవుకాగానే ఎం. వి. కృష్ణస్వామియ్యంగారు మదరాసు సర్కిల్ ఆసిస్టెంటు యంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎక్సైజులు

ఎస్. ఖాదిర్ మహమ్మద్ సాహెబ్ గారు ఆనంతపురం సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఇతర అంశాలు

1925 మార్చి 1 తేదీనుండి కె. సి. వెంకట్రామయ్యగారు మదరాసు యింకంటాక్స్ కమిషనరీ పర్సనల్ ఆసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

మెడికల్ కాబు

ఆర్. పద్మానాభాచారిగారు మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో ఆసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ మెడిసిన్ గా నియమింపబడిరి.

విద్యా కాబు

ఆర్. లిటిల్ హేల్స్ గారి ప్లానే రాబర్డు జార్జి గ్రేస్ గారు మదరాసు డైరెక్టర్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గా మరల ఆర్డరు వచ్చేవరకు నియమింపబడిరి.

ఆర్. లిటిల్ హేల్స్ గారు యిండియా ప్రభుత్వమునకు ఎడ్యుకేషన్ కమిషనరుగా నియమింపబడినది.

* * *

మదరాసును విభాగించుట

రెండు ఎన్నిక భాగాలు-

ఉత్తర భాగము - దక్షిణ భాగము

మదరాసు ఎలెక్టోరల్ రూల్స్ లో 4 రూల్స్ ప్రకారము గల అధికారమునుబట్టి మదరాసును రెండు భాగాలుగా విభజించుటకు ప్రకటించుచున్నారు. మార్చి 1 తేదీలోగా అభ్యంతరములుగాని సలహాలుగాని తెలుపవచ్చును.

రిగ్యులేషన్ చిత్తు

ఈ రిగ్యులేషన్ మదరాసు సిటీ నాన్ మహమ్మదన్ అర్బన్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ డివిజన్ రిగ్యులేషన్ అని పిలువబడును.

మదరాసు సిటీ నాన్ మహమ్మదన్ అర్బన్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ రెండు ఎన్నిక భాగాలుగా విభజించబడును. (1) మదరాసు సిటీ ఉత్తర ఎన్నిక భాగము (2) మదరాసు సిటీ దక్షిణ ఎన్నిక భాగము. మొదటి భాగములో మదరాసు సిటీలోని మొదటి 16 వీధులు ఉండును. దక్షిణ భాగములో అనగా 2 భాగములో మిగతా వీధులు ఉండును. ఈ రెండు భాగములకు భాగమునకు 2 చొప్పున మొత్తం సెన్సు కోసం వలెను. అందులో 1 ప్రాప్యజేతలకు ప్రత్యేకింపబడియున్నది.

* * *

ఈ క్రింది వారికి ఎన్నికలను మార్పు యివ్వకు తోల గింపబడినది. వీరముందు ఎన్నికలనుబట్టి. సి. యి. వుడ్ (మదరాసు) బి. సి. దేవరాజుల నాయుడు (కడప) శ్రీమంత్ అభిమాన్యపట్నయ్య మహాశయో (గంజాం) డి. వెంకటేశ రాంధాస్ సి. ఆర్. పార్థసారథ్యంగార్ (చిత్తూరు) జి. కుప్పసామిచాదరి, కె. కేశవరెడ్డి, పి. ప్రకాశరావు (గుంటూరు) టి. ఆర్. వెంకటేశయ్య (మదరాసు) కె. వ్యాసరావు (మదరాసు).

* * *

మదరాసు ధర్మాదాయపట్టు 6 సెక్టర్ క్లాజ్ ఏ ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు హిందూ ధర్మాదాయపట్టు కమిషనర్ బోర్డును నోకబోర్డును యారాస్త్రమున కంతయు (మదరాసు తప్ప) మదరాసు ముఖ్యస్థానముగా ఏర్పాటుచేయబడినది.

ప్రైయట్ రి సెక్షన్ రి సెక్షన్ ప్రకారము బి॥ బి॥ సర్ టి. సదాశివయ్యగారు యాబోర్డుకు ప్రెసిడెంటుగా నియమింపబడిరి.

కలకత్తా కార్పొరేషను

సభలో ప్రభుత్వమువారిచే క్రొత్త కమిషన్ లెను (కాంటినియన్ ట్రిబ్యునల్) ఏర్పాటుచేసి వీరి సలహానుగోరును బంపినది వేదిక విమర్శించిరి. కలకత్తా వారి కంత్ ఖరీదగు వంటెన యనవసరము లేదని, కార్పొరేషనుచే నియమింపబడిన సంఘము వారు దెలిపిరి.

కార్పొరేషనుగారు సంఘమువారి సలహా నంగీకరింపంగోరుదు నంతఖరీదుగల వంటెన యనవసరము లేదనియు, వారికిగావలసినవి. లేవీకఖరీదులో కాగల రెండుమూడు స్థలములందు వంటెన లని యుం దెలిపిరి. కోట్ల కొలదిరూపాయలను ఖర్చుచెట్టుట యనవసర మనియు, సీ రివ్యూను కాసనసభలోనికి వచ్చినపుడు, ప్రజా ప్రతినిధులు ద్రోసివేసి రనియుం దెలిపిరి. రాయి లలిత కుమార మిత్రగారు గూడ నాయుడైకొనుటనే జేబుబరిచిరి.

రెంగాలు చేంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ పక్షమున మార్గము గాదు మట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారు ఫలానివంటెన కట్టెనుని నిశ్చయముగ దెలియపరచలేదనియు సట్టి వంటెనయే గట్టున కట్టెము మున్నెడుట ప్రజాభిప్రాయము లేనిదే యట్టిదే చేయు వద్దనియు దెలిపినట్లు దెలిపిరి. ప్రజ పన్ను నివ్వలేదనియు దీనికి తగు ధనమును భరింపలేదనియు దెలిపిరి. ఉపాధ్యక్షుడు. మీరు తాళ్లనుండి రక్తమును విడగలగుగా?

మార్గము. ఎల్లప్పుడును గాదు. కలకత్తాలో నట్లులవిండుటకు విలులేదు. ఫిలిప్సుగారు క్రైస్తవు యసోసియేషను వారి యుద్దేశ్యములగుడ చేంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ వారియుద్దేశ్యములతో నేరీభవించెనని దెలిపిరి. ఇతరులను ధనమును వారే గాని తా మిచ్చున దేదయు లేదు. గావున ప్రస్తుత మిట్టి ఖరీదుగల దానికొక మాసాంచుట యసందర్భము.

హెచ్. యస్. బోసుగారు ప్రస్తుతమున్న వంటెనను బాసజేయుటకును క్రొత్త వి రెండుమూడు చవుకవి గట్టుటకును సలహాజేసిరి.

శ్రీరామయ్యగారు. ఉపసభ్యమువారంత ఖరీదుగల వంటెనవలదని జేసిన సలహా యంగీకరింపబడినది.

శ్రీదలకును మధ్యను తరగతులవారును నివసించుటకు వీలగు యిండ్లనుగట్టుటకు విధానము కయూరుజేయుట కొక యుప సభ్యమును కార్పొరేషనునా కేర్పాచిరి.

ఫైదులో నాటకమాడుట

ఫైదులగు స్త్రీలు నాటకమాడిరి

వార్డు ను రివ్యూలు చేరసాలలో ఫైదులనోషమున కొక నాటకము నాడింపబడిరి. ఫైదులలో ఒక స్త్రీ ఆనాటకమును వ్రాసెను. స్త్రీలే వేషములుజేసి నాటకమునాడిరి. ఫైదులలో నాటకమాడుట కిదియే తొలిసారి. (అ. బ. ప్రతాప.)

హరికథా కాలక్షేపము

ప్రయాగ సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారి

అద్భుత కౌశల్యము

ఆంధ్రదేశమున హరికథా కాలక్షేపములను జరుపుట యందు శ్రీ ఆదిభొట్ల నారాయణాచార్యగారికి గల పేరవరికిని లేదు. వాడువానినకథలే వారు జెప్పెడిఫక్తియే ఆధునికహరి కథలకు అనుసరణీయముగ నుండెను. బాలాజీహను, బాలకృష్ణ హనుగార్ల హరికథలను వింటిని. ఆనృత్యగానతాళపేధావలను వినిగని చాల వత్సరములయిన పిదప శ్రీ సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారి హరికథాకాలక్షేపమును గుడివాడలో విన్నపుడు నేనే గాక అందరును తన్మయత్వముజెంది హరినామచింతనాపరవశులై రసిన నతియొక్తిగాదు. గాన మాధుర్యము, తాళము, లయజ్ఞానము ఆమోఘముగ నుండెను. రుక్మిణీకళ్యాణముకథ. శ్రీ కృష్ణుని లీలలను వర్ణించుటయందు శాస్త్రిగారు చక్కని పాండితీ ప్రకర్షణను జూపిరి. మధ్యలో కథలను జెప్పుటయు అయ్యవిమోచకథ కనుకూలముగ నుండుటయు సరసముగ నుండెను. లోకవైదిక జ్ఞానములను వీరికి గలవని తత్కాలక్షేపానంతరమున చెబుకొనిన గల్గితిని. వియనున పిన్నలయ్య యింకటికేకని సంపాదించగల్గిన వీరికి పూర్వజన్మ సంస్కారముండెనని యే న నమ్మవచ్చును. ఆంధ్రదేశ మిట్టి హరిభక్తులకు ప్రాతానామోగి యొక శతభివృద్ధిజేయుట ధర్మమై యున్నది.

ఆహరికథాకాలక్షేప సందర్భమున మార్గంకునిగూర్చి చెప్పకవిడువజాలను. విదాలి కాపురములను గానమృదంగ ప్రావిణ్యమును సంపాదించిన వంశజులు అనుబ్రహ్మశ్రీ వార కాసి బ్రహ్మయ్యగారి తమ్ముల మృదంగమును వాయింపిరి. ప్రభువును చిన్నతమ్ముడు వాయిం చెను. తుద కొక అరగంట నేపు ఘంటయ్య శాస్త్రిగారు ఆత్మభక్తి ప్రావిణ్యమును ప్రదర్శించిరి. చెన్నపురియందును దక్షిణదేశమునను పేరుగాంచిన ఆలయసంవి గారివాద్యమును వినియున్న పిదప ఘంటయ్య శాస్త్రిగారి వాద్యమును విన్నపుడు నాశేమియును భేషముగాన్పింప లేదు. అంతటి మృదుత్వము మాధుర్యముండెను. ఆంధ్రదేశమున గాన ప్రవీణులను నుబ్రసిద్ధ మార్దంగికులను గలరని దాక్షిణ్యత్యులకును దేశ మంతకును దెలియజేయుటకు చెన్నపురిలోని ఆంధ్రభక్త పూజకొని పనిజేయునని నమ్మెదను.

(ఒకవిలేఖరి.)

వైష్ణవ యువతీ యుకులు

క్రైస్తవమత మవలంబించిరి

చంపకం, కృష్ణస్వామియ్యంగారు, అను యువతీయున కులు తెంగళూరులో క్రైస్తవమతమును స్వీకరించి సారమ్మ బార్బి నామె అను పేరుపెట్టుకొనిరి. ఆనాడే సారమ్మవివాహము గూడ జరిగినది. పి. జే. చెరియను ఆననాథ దామెను పెండ్లి యాడెను. చంపక, కృష్ణస్వామిగారి ద్విదకు సోదరి సోదరులు. వీరి తండ్రి స్వామియ్యంగారు గొప్ప కంట్రాక్టరు అని యొకరు వ్రాసిరి.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారిణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్నము, అర్మీనియన్ వీధిలో, నెం 72 గు గృహమునందు శ్రీమంత్ పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు భార్య తన అద్భుత ఔషధములచే వ్యాధి భుజియుచున్న చికిత్స వలన అయ్యురేద్ద ఔషధముల ఖర్చుతిని పొందుచేసిరి. వారు చేయు చికిత్స పద్ధతులను నేను స్వయముగా చూచుటకు ఆవకాశము కలిగినది. వారు అతిమాత్రవ్యాధిని అద్భుతముగా కుదిర్చిరి నాస్యానుభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠిన పథ్యము లేకను, కఠినము సరసము కాకుండను, 10 దినములలో మాత్రమునందుండిన తీవ్రని పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీవ్రతంబే తగ్గినది.

ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఎ. బి. ఎల్. హోస్పిటల్, రావుబహదూర్ చెన్నపురి కాననసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డు అభ్యుదయ 18-4-25

వారి సలహాకట్టు ము. 15-0-0

ప్రేటుకొన్నిలు ఎన్నిక

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రేటుకొన్నిలు సభ్యత్వ పదవికి రాజీనామానిచ్చుటచే, ఎన్నికలు త్వరలో జరుగనున్నవి. ఆంధ్ర స్వరాజ్య సంఘాధ్యక్షులగు, వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు, స్వరాజ్య సంఘములచే అధ్యక్షులు గ నియమితులయిన సంగతి తెలిసివేయవలసింది. వీరు ఆంధ్రదేశము నందు చిరకాలమునుండి రాజకీయ సమావేశములలో పాల్గొనుచు, జాతీయవాదులుగనుండి సేవముచూడెరి. అఖిలభారత సమావేశములందు వీరు ప్రాముఖ్యత గాంచుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమున శాసనసభా వ్యవహారములందు పాల్గొనుటకు, స్వరాజ్యపక్షమున కధికారముగలదు. గాంధీ-దాసు ఒడంబడికవలన కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షముల వారును, మనఃస్పర్థలను విడనాడి ఒకరి కార్యముల కొక రక్షుపడకుండ, నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుట యవసరము. శాసనసభా ప్రవేశోపయోగమునందు విశ్వాసముగలిగి ఎన్నికలలో పాల్గొను వోటరులందరును పంతులుగారి కనుకూలముగ వోట్లవచ్చి, జాతీయవాదులపట్లను కాంగ్రెసుపట్లను గౌరవము జూపుట ధర్మము. సామాజ్యశాసనసభయందు కొనసాగి చట్టములను, ప్రేటుకొన్నిలుసభలోబెట్టి ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజేయుచున్నారు. ప్రేటుకొన్నిలుసభకు ప్రభుత్వసభయను నామాంతర మేర్పడియున్నది. సామాజ్యశాసనసభకన్న ప్రేటుకొన్నిలు సభవారెక్కుడు అనుభవముగలవారనియు, విషయముల నెక్కుడు దూరదృష్టితో పరిశీలించెదరనియు, నర్. బి. య్. శర్మగారు నుడివియుండిరి. ప్రభుత్వ సభ్యుల పొగడ్తగనుటకు కారణమేమియో యూహింపవచ్చును. వారి పనులకు ప్రేటుకొన్నిలు సభ మిగుల యనుకూలించునని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేసెడి సభ్యులు చాల యరుదగుటచే, ప్రేటుకొన్నిలు సభయందు బాత్తుగ కదలిక లేకున్నది. రామదాసు పంతులుగారి బోలు సభ్యులు బ్రవేశించుచో, క్రొత్తకదలిక గలుగవచ్చును. కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులు తమ ఓట్లను రామదాసు పంతులుగారికిచ్చి వారికి ప్రవేశము గలిగించినయెడలను కాంగ్రెసుపక్షవాదమును ప్రేటుకొన్నిలునందు ప్రతిపాదించుట కవకాశము గలుగగలదు. ఓట్లన్నియు చెన్నపురిలో రిటర్నింగు ఆఫీసరుగారికి 23 వ తేదీలోగా చేరవలయునని ప్రకటించబడెను. కాలవ్యవధి తక్కువన నుండుటచే ఓటరులు త్వరపడుట యావశ్యకము.

కోహటుసమస్య

కోహటుసమస్య యంక ను పరిష్కారము గాలేదని, మహాత్ముని వ్యాసముబట్టి గ్రహించుట కెంతయు చింతించెదము. మహాత్ముడును మోకతాలయు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య గుదుర్ప నెంచిన పరిష్కారమునకు కోహటు మహమ్మదీయులు తోడ్పడుకుండుట, శోచనీయము. అనుకూలమగు పరిష్కారము జరిగినగాని, హిందువులు కోహటుకు వెళలగూడదని, మహాత్ముడిప్పటికిని హితమునుగూచున్నాడు. కాని ఇండ్లను వాకిండ్లను వదలిబెట్టి నిరాధార్తులై యున్నవారు చిరకాలము స్వగృహములను విడచిబెట్టుట మిగుల కష్టము. వారికి జీవనము దొరకుట సులభముగాదు. కానిశరీరకష్టముపై జీవించి, ఆత్మశారవమును నిలుపుకొనుటయే ముఖ్యమని తలంచువారు తుదకు విజయము గాంచకమానరు. వీరికి హిం

దూసంఘము తోడ్పడుట ముఖ్యము. ఇకముందును నను మహమ్మదీయులు దూరమాలోచించి, దేశ నాయకులహితము నాలకించుట ముఖ్యము. మహమ్మదీయులకు అవత్సమయమున మహాత్ముడు జేసిన సహాయమును మరియొకరు సలిపియుండరు. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఏ కమగుటకై మహాత్ముడు సలిపిన కృషిని మరచుట, కృతఘ్నత యగును. అట్టి నాయకుడు మహమ్మదీయులపట్ల ద్వేషము వహించియున్నట్లు, నెవ్వరును, భావింపజాలరు. మహమ్మదీయ ప్రముఖులు దూరమాలోచించి, మహాత్ముని హితము నాకర్ణించి, హిందువుల ద్వేషమునుబాపి, దేశసౌభాగ్యమును చేకూర్చుట ధర్మము.

నూలుచందా

నూలుచందాను, మద్రాసునందలి ఆంధ్ర తమిళకాంగ్రెసుసంఘములవారు రామోదించి, కాంగ్రెసుసభ్యుల సభికముగ జేర్చుటకు నిశ్చయించిరి. కేవల తీర్మానములవలన విశేషలాభ ముండదు. కాంగ్రెసునాయకులు తాము వడుకుచు, ఇతరులను వడుకునట్లు జేయవలయును. సభ్యుల నెందర జేర్చిన నంతనూలు జేరుచుండును. కద్దరినిర్మాణము కిది తోడ్పడును. నూలువడుకు క్లబ్బులను స్థాపించి, పలువుర నాకర్ణించుచో విశేషలాభ ముండును. ఒకరిని జూచి మరియొకరు కార్యోత్సాహము జూప నేర్తురు. మొదటివాయిదా చందా మార్చి ఒకటవతేదికి కాంగ్రెసుఆఫీసులకు జేరవలయును. కాలవ్యవధి ఎంతయోలేదు. కాంగ్రెసునందు జేరుటయనిన, ప్రతివారిపైనను కొంత బాధ్యతగలదు. ఈమాత్రము బాధ్యతనయినను ప్రజలు నిర్వహించునెడల, స్వాతంత్ర్యశక్తి యుదయించును. స్వశక్తియందు విశ్వాసము గలుగును. అనుకూలవాతావరణము చేకూరును. అనతికాలములో స్వరాజ్య సిద్ధి గలుగును. కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షములవారును యీ విషయమై శ్రద్ధవహించి, నూలు చందా ఏర్పాటును జయప్రదముగ నిర్వహింప ప్రార్థితులు. ఆంధ్రు లీమారు ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించి తొంటి కీర్తిని నిలుపుకొందురని తలంచెదము.

పశులుగారి సభినందించుట

రాజ్యప్రతినిధికి జరిగినవిందులకు పశులుగారు వెడలనందులకు, బొంబాయి కాన్ఫరేషనువారు వారి సభినందించుట తీర్మానించిరి. పశులుగారి చర్య ప్రజాప్రతినిధుల వాంఛల కనుగుణ్యముగ నున్నదని, యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. పశులుగారు తాము ధర్మమని నమ్మినదానికొరకు నిలచి బనిచేసిరి. అనసరమయినపుడు, గౌరవోద్యోగపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. కార్ప కేషను వారు వీరిదైర్యమును ప్రశంసించి, మరల వీరినే అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. నేడు వీరి సభినందించుటచే, బొంబాయి కాన్ఫరేషనువారికి దేశ స్వాతంత్ర్యముపట్ల ఎంతటి యభిమానముగలదో, గ్రహింపవచ్చును. ఇతర కార్ప కేషనులుగూడ వీ మార్గము నవలంబించి ప్రజాభిమతమును గౌరవించుట మేలు.

నిదేశవార్తలు

డాన్ నివేదికము

ప్రతిసంవత్సరము ఇయ్యవలసిన మొత్తము

బ్రిటీషువారి యభిప్రాయము

లీడ్లె, ఫిబ్రవరి 11:— డాన్ నివేదికములో శిష్టబడిన జర్నలులన్ని సొమ్ము అంతమంచి ఆస్తిగాదని బ్రిటిషువారు దలంచుచున్నారని ప్యాంథులో అనుకొనుచున్నారు. కాని ఇంగ్లండులో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు జర్నలులు ఇచ్చు మొత్తము చాలమందిననుచున్నారు.

ప్రతిసాలన సొమ్ము ఇయ్యవలెనని ప్రేంచినవారిని అడుగుటకు బదులు, డాన్ నివేదికప్రకారము జర్నలులు ఇచ్చినను ఇయ్యకపోయినను, డాన్ మొత్తములో తమవారును ప్రేంచినవారు బ్రిటిషువారి కిచ్చివేయవలెననిరి. జర్నలులనుండి రాబట్టిన మొత్తమును మిత్రమండలి గ్రేటుబ్రిటను కీయవలసిన మొత్తమును దగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదరుగాన డాన్ ఏర్పాటులు చక్కగ అమలుజరుగుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరు. అమెరికనుల కీయవలసిన మొత్తమునే గ్రేటుబ్రిటను గోరుచున్నది తనకీయవలసిన వారినుండి.

అయినప్పటికిని, డాన్ ఏర్పాటుప్రకారము ఇర్లబడు ప్రతిసంవత్సరపు మొత్తమును ప్రత్యక్షముగగాని, పరోక్షముగగాని గ్రేటుబ్రిటను అందుకొన్నను, దీని ననుసరించి గ్రేటుబ్రిటను ఆమెరికా కీయవలసిన మొత్తములో మార్పిడియు గలుగును. బ్రిటిషువర్తకము కొంతకాలము ప్రాచీనము 1000000, 2000,000 పనిలేని కార్మికుల కుపాధిని చాలకాలము గలగజేయవలసియున్నను గ్రేటుబ్రిటను ఆమెరికా కీయవలసిన మొత్తము తన ప్రజలనుండి దీయుచున్న పన్నుల మొత్తమునుండియే తీర్చివేయుచున్నది. యూరపియను మిత్రమండలికి సహాయము చేయుటకుజేసి యుద్ధముగమునే ఆమెరికాకు గ్రేటుబ్రిటను అసలీఫానుదాలను తీర్చుచున్నదని శిష్టక కప్పదు. లేనిచో గ్రేటుబ్రిటనుకు అవ్యాయమును గలుగజేసినవార మగుదుము.

క్రొయిడను విమానము

బ్రెజిలెన సంగతిని విచారించి అయ్యది అసంకృష్టికరముగ నున్నదని దేర్చిరి. దానిని యభివృద్ధిజేయ నిశ్చయించిరి. కైమానికమంత్రివర్గమువారి ఏర్పాటులకుజేసిన ప్రపంచములో నున్న శత్రుల అన్నిటిలోను క్రొయిడనుశత్రు అత్యధుత్తముగ నుండుననుచున్నారు. సామాజ్య వైమానిక మంత్రివర్గమువారి అత్యధులనగాని, ఉపేక్షనలనగాని ఈయుద్ధము గలగలేదని విచారణసంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

బరామతు బ్యాంకు మోసము

తదనంతరము

బెర్లె, ఫిబ్రవరి 11:—బరామతు బ్యాంకు మోసములో తప్పించుకొనుటకు కొన్ని కాగితములను తనకు ప్రమాదము లేనంద జేసికొనుటకు హెచ్.హాపుగారు పారవేయటకు ప్రయత్నించుచుండెనని హెచ్.హాపుగారిని అరెస్టుజేసిరి. ఇతని బ్రాహ్మ పక్షమునుండి వెళలగొట్టరలెనని బెర్లెను సాంఘిక ప్రజాస్వామ్యపక్షమువారు తీర్మానించిరి.

లండనునుండి ఇండియాకు వైమానిక పయనము

ప్రత్యేకము విమానములను ఏర్పాటు జేయుట లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—2900 నుట్టుముల శక్తిగల ఒక విమానమును ఉక్కుతో ఇండియా పయనమునకు నిర్మించిరి. 100 మైళ్ళు చొప్పున పయనము జేయునది. వైమానిక సిబ్బందిని నలుగిరిని, 24 నుడు ప్రయాణికులను గొంపోవునది. కర్పణ నంటు విద్యుచ్ఛక్తి పరికరములు గలవట.

బ్రిటిషు రాష్ట్రీయ సైన్యము

దాని ప్రాముఖ్యము

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—పైవయసు గూర్చి యుద్ధ మంత్రియగు సర్ లెమింగ్ టెంట్ ను గూర్చి తెలియజేసిరి. రాష్ట్రీయ సైనిక సేనను సదా హెచ్చు జేయుచుందు. యుద్ధ సమయమున ఈ సైన్య మొక్కటియే విజృంభింపనునది. మంచి యుద్ధమునచ్చిన ముందు ఈ సైన్యము మాత్రమే అధినితముల జనును. 1914 కంటే రెండులకు సైన్యము 8 జన సైన్యము చాల తక్కువగా నున్నది. ఇప్పుడు దీనిని హెచ్చుజేయవలసివచ్చు ఈ భారము గౌరవములతో రాష్ట్రీయ సైన్యముమీద బడుచున్నది.

యువకులు అందరును ఈ సైన్యములో చేరవలెను.

యుద్ధముల వాక్యములనుబాడ ఇంకొక యుద్ధమునచ్చిన 3 దినముల సైన్యమునంటి సైన్యమును ఏర్పాటుజేయుట కవసరముండుదని ఈ వినియోగమునుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రిటిషు వర్తకము

హెచ్చుపగుమతి దిగుమతులు

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—జనవరిలో బ్రిటిషు ఎగుమతులు 69,000,000 పౌనులు. నిరీడిమాసములో 64000000 పౌనులు మాత్రమే. ఈ సంవత్సరము దిగుమతులు 129000000 పౌనులు. నిరుడు 101000000 పౌనులు మాత్రమే.

ప్రభువుల సభ

ప్రభులుగూడ కూర్చుంటుంటు చట్టము

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—ప్రభువులసభలో ప్రభులుగూడ కూర్చుంటుంటు ఆవశాకముండవలెనని ప్రభువులసభలో ఆఫ్ఫరు ప్రభు వొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. మొదటిపర్యాయము దానిని చదివిరి.

జాతి సమితి స్థానమును

మార్చడలంచలేదు

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—కామన్సులలో జాతిసమితి స్థానమును జనీవానుండి అందరకును సమీపములో నుండునటు లను మంచి తీర్మానమును మార్చరాదా యని బ్రిటిషు ప్రతినిధి యడుగ, జాతిసమితిసభ్యులు తమస్థానమును ఇంకొక చోటునకు మార్చుటలంపుతో తరనియు తాము దానిని హెచ్చుటను నూచించ బలంపలేదనియు విదేశాంగసహాయమంత్రి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

తరువాత అదనపుమడింపులనుగూర్చి చర్చించిరి.

ఆఫ్రికా సంరక్షక రాజ్యములు

మార్పులు

బ్రిటిషువైఖరి

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—స్వాతంత్ర్యము, బుకనాలందు రాజ్యములను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికి స్వాధీనముజేయుటకు రాజువారములు జరుగుచున్నవాయని ప్రభువుల సభలో బక్స్టన్ ప్రభువడిగను.

ఈవిషయమై హెర్జిజాగు అమాత్య శేఖరుడుకు రాయబారులకును ఈవిషయమై జరిగినది తొలి ప్రత్యుత్తరములను బట్టి ఏయభిప్రాయమును నిశ్చయముగ జేయుటకు వీలులేదని అన్నో ప్రభువు బహుద్విరి.

ఈ ప్రశ్నకు అసలు నిజరూపమును చాల్చునటులజేసిన చో శ్వేతముఖులయొక్కయు, దేశీయులయొక్కయు యభిప్రాయమును పూర్తిగ కలగొని మరిచేపెదరిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—మొదటబెట్టుటకు ఏర్పాటుజరుగుచున్నది కామన్సులలో బ్రిటిషువారు స్వాధీనముగారిడిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తంజీరు ఒడంబడిక

క్రొత్త పరిపాలనపు టెర్మాటులు

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—సురాశోపశ్చేదక ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు ఇటీవలనే తంజీరులో క్రొత్తపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటలో చాలవగకు పంచి ఏర్పాటులు జరిగినవియు ఇది త్వరలోనే అమలులోనికి వచ్చుననియు విదేశాంగ సహాయమంత్రి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

నౌకానిర్మాణము

క్రొత్త 5 నౌకలను గట్టుట-వాటిఖరీదు

రీఫ్ట్, ఫిబ్రవరి 11:—ఇప్పుడు క్రొత్త 5 గట్టునున్న 5 నౌకలకు 1500000 నుండి 2000000 పౌనులనుని కామన్సు సభలో తెలియజేసిరి. అవి పూర్తి అయినవాటినుండి 15 సంవత్సరములకు పనిజేయగలవనిరి. వచ్చేసంవత్సర మాసాకులు పూర్తియగును.

రెయిసులుగారు

అగడియ గొంపోబడిరి.

బర్మాదేశము

నాగా బానిసలు

విముక్తిని గలుగజేయుడనుట

లండన్, ఫిబ్ర 11:—నెయిగుక్వాయకు సర్ హార్గర్టు బట్లరుగారు బోయిన సంవత్సరమున డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది. బట్లరుగారి యువస్వామి నాగా ప్రజలకు అనుచుకరముగ, కోపముగ నుండవచ్చును. కాని వీరికి తమ బానిసత్వమును వదిలింపకొనుటకు బర్మా ప్రభుత్వము సహాయము జేసెద మని తెలియజేసిన సంగతి కొంతవరకు కోపమును తగ్గించును. దీనిమొత్తము అంతగొప్పమొత్తముగ నుండజాలదు. ఏదెట్లున్నను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున్న ప్రదేశములందు ఇట్టి బానిసత్వము ఇంకను ఉండుటకు తగినకారణము గన్పించదు. అందుచే ఈజిప్టులో ఉపేక్షజేయక బానిసత్వమును తొలగించవలెను.

స్కాటిషు దేవళపు చట్టము

ను కామన్సు సభలో రెండవసారి ప్రవేశపెట్టిరి. దీని యుద్దేశ్యము దేవళపుసామ్రాజ్య అధికారము నెక్కువజేయుటయే ఈ చట్టమును 282 మంది అనుకూలముగను 110 మంది ప్రతికూలముగను ఆంగీకరించిరి. రెండవ పర్యాయము గూడ ఈ చట్టమును సభవారంగీకరించిరి

స్థాని

మహాస్థానిగారును పొవును ఒడంబడిక జేసికొనవచ్చుననియు ఆఫ్ఫు పొవు ప్రపంచ మంతయు సంచారము సల్పవచ్చుననియు తెలియచున్నది.

పెరిషియాలో రషియా ప్రతినిధి

టెహరాన్, ఫిబ్రవరి 12:—పెరిషియానుండి 4 లేదీని విమానములో బయలుదేరిపోయిన రషియా ప్రతినిధి మరల టెహరానుకు తిరిగి వచ్చెను.

నేత పరిశ్రమ

తక్కువ కాలము పనిజేయుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 10:—అమెరికను ప్రతిని వడుకు యంత్రాలయములో తక్కువ గంటలకు పనిచేయుటకు బహుళ సంఖ్యాకులు అంగీకరించవలె నని మాంచెస్టరు సభ్యులువారు తెలియజేసిరి. 18 లేదీనుండి 89 3/4 గంటలనుండి వారమునకు 88 గంటలు పనిచేయవలె ననుచున్నారు.

పైచి పన్నులు

ట్యాంకీన్, ఫిబ్రవరి 11:—హెచ్చించ పనిజేసినవరకు పన్నులకు హెచ్చించితిమి. ఇంతకంటే హెచ్చుజేయుటకు వీలులేదనియు అట్లుజేసిన ఆఫ్ఫు మోసము గల్గుననియు ఆర్థిక మంత్రి తెలియజేసెను.

స్థాకుసతికి

ఇతరులకు నిరాశములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—ఆంగ్ల సర్దారు హత్తుకు ఈజిప్టు నుండి నూలుజేసిన అవరాధములో మిగిలిన 600000 పౌనులును ధౌక్యాగ్యములకు ఖర్చుపెట్టవలెనని నూడాను ప్రభుత్వమునకు కామన్సు ప్రభుత్వమువారు తగవు జేసిరి.

ఈ అవరాధములో స్థాకుసతికి 40000 పౌనులును, ఆతని అంగరక్షకునకు 2000, మోటారు దొంగిలొనికి 5000 పౌనులను ఇచ్చిరి.

పలసైను హౌకమిషనరు

సర్ హాన్ స్వామ్యులుగారి స్థానే పలసైను హౌకమిషనరుగ ఎవరిని నియమించెదరో ఇంతవరకు జేలలేదు. సర్ హాన్ లాయడ్ గారిని గాని జేలునుగారినిగాని నియమించెదరనుట అసత్యము.

యూదులయందుగాని ఆరబ్బులయందుగాని పక్షపాతము లేనివారిని నియమించెదరని తెలియచున్నది.

గ్రీకు మతగురువును

వెడలగొట్టుట

అమెరికను వైఖరి

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 11:—గ్రీకుమతగురువు ప్రభుత్వమువారు జేసికొన్న ఒడంబడికకు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు కర్తవ్యులుగారు. వారికి సంబంధములేదు. అట్టి ఎడల ఆ ఒడంబడికను ఆగ్రహము జేసికొనుటలో ఆరెండు ప్రభుత్వములకు భిన్నాభిప్రాయము గల్గినపుడు యునైటెడ్ స్టేట్సు, జోక్యము గలుగజేసికొనరాదు. కాన ఈతగవులో యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రవేశించరాదని హెచ్చుజేసిన గారు నెలెటరు ప్లీచరుగారికి తెలియజేసిరి.

ఈవిషయమై ఆగ్కడ ఏవో జరుగుచున్నది, ఏదెప్పు, కాన్స్టాంటిన్ పోలిస్కోవస్కు తమరాయబారులను తెలియజేయుచుండవలెనని యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు తగవు జేసిరి.

గ్రీకు ప్రభుత్వము

జాతిసమితికి తెలియజేసెను. జోక్యము గలుగజేసికొనవలెననిరి.

ఆస్ట్రేలియా నౌకాసమై

నాయకుడగు హామి గారిని శిక్షించిరి. అవరాధమును, సమైక్యముడని ప్రాత్యహించినందులకు విధించిరి.

కి॥ శే॥ సర్ ఆర్. కొరిన్ డన్ గారు

జనరంజకుడుగు గవర్నరు

నెయిరోబీ, ఫిబ్రవరి 11:—గవర్నరు కొరిన్ డన్ గారి మరణమునకు అందరును ఆబాలగోపాలము ఏర్చుచున్నారు. కార్యాలయములు, చుకాలములు మూయుటజేసి. కొరిన్ డన్ గారు సామర్భూతి దయాంజి కరణగలవారని ప్రతికలు కొని యాడుచున్నది. శ్రీకాసము దగ్గరకు జేలకొలది వచ్చిరట. యూర్పు ప్రభువు గూడ వచ్చెనట.

తుర్కీకి ప్రాంసే మిత్రురాలు

ప్యారిస్, ఫిబ్ర 11:—ప్రాంసు తమకునిజమైన మిత్రురాలనియు ప్రాంసు జెప్పినటుల ప్రవర్తించెదమనియు సిరియా వలన మనశ్చిరుకును విభేదము రాదనియు మరింత ఆన్యోన్యము హెచ్చుననియును ప్రహాకములు పామి గారు ఆంగ్లో సాంధ్యలో తెలియజేసిరి.

ఆస్క్విత్తు ప్రభువు

లండన్, ఫిబ్ర 11:—మంగళవారమునాడు ఆస్క్విత్తు ప్రభువు ప్రభువులసభలో స్థానము నలంకరించెదరు. బాల్బగు ప్రభువు భూకాంతు ప్రభువు వీరిని ప్రవేశపెట్టెదరు.

రాజద్రోహము

కర్నూలు నిస్సలను విచారించుట

శీషిడి, ఫిబ్రవరి 11:—జర్మనీలో జోలిష్ పాలనము సేర్పాటుకేయుటకు సోవియటు రష్యానుండి 16 కర్నూలు నిస్సలు ప్రయత్నించుచున్నారని విచారించుచున్నాడు.

1928 లో జర్మనీలో విప్లవ సైనికసంఘ మేగ్నడెన నియమాలను రష్యాను రాజుబారిచ్చు సామ్యతో ఆయుధసామగ్రిని కొనుటకు ఏర్పరచి రష్యాను, తనకు ఈపని నిమిత్తము 25000 అమెరికన్ డాలరులిచ్చిరనియు, వాకానే కట్టు సేనాని, 311 శ్రీ హ్యాగ్ షిప్స్ మున్నగు గొప్పపారిశ్రామికములకు కడతేర్పులెవరి ఉత్తరపుత్రేసి రష్యాను టెర్రిటరీలను కర్నూలు నిస్సలు 1918 లో తీర్చిదిద్దినందున దీనిలో రిచిప్టానుభవము చాలమంది జేరినందున ఈపట్ల ననుసరించి ఆహారపదార్థములలో రక్షణరేచనములు టెపస్ జ్వరమును గలగజేయు క్రిమిని బాగ్రతబెట్టినందున పూర్వము కర్నూలు నిస్సలములో పనిచేసిన న్యాయుడు అనునాతడు (గూడచారి) ఈసంగతినంతను జెలియజేసెను.

భారతదేశ స్వపరిపాలనము

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండనులోనున్న అమెరికన్ ప్రతినిధులవారు ఇట్లు తెలియజేసిరి:—

క్రొత్త బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు భారతదేశపరిస్థితులను బాగ్రతగ పనిజేయుటకు నిశ్చయించిరి.

నల్లమందు విషయమై భారతదేశము దిశమతిదేశముల ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరపు ప్రకారము దేశీయపరమో ఆపనినిమిత్తమే నల్లమందును ఇండియా ఎగుమతిజేయుటకు ప్రారంభించెనని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభు వనెను

భారతదేశ స్వపరిపాలనవిధానము ఆపుడే అమలులో నున్నదనియు అదనముగ స్వపరిపాలనమును భారతీయుల కొనగిరినియు, దీనినిమిత్తము భారతీయులను పూర్తిగా తయారుచేయుటకు ప్రయత్నించవలెననియు తెలియజేసిరి. సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టివుడే మరల ఎక్కువఅధికారమును అంతరపులుగ ఇచ్చెదమని తెలియజేసినందున ఆ ప్రకారము ఇచ్చడొసగబడిన స్వపరిపాలనవిధానము 10 దేండ్లు సాగవలెననిరి.

1929 లో సవరణ

1929 వరకు సంస్కరణములను మార్చి యభివృద్ధి జేయు. ఇంతలోగ్గ అమెరికన్ అధికారము నీయవలెననెదను. ఇప్పుడిచ్చిన అధికారము పెట్టు వినియోగించునన్నది, ముందు విస్తరింప జేయవలెనన్న అధికారము నిచ్చుటకు తోడ్పడగలదు. దానినిబట్టి మరల క్రొత్త అదనపు అధికారము నిచ్చుటకు ఆలోచించెదను.

ఈలోపుగ ఈ అధికారమును చక్కగ వినియోగించుకొన్నవారు ముందు ఎక్కువ అధికారమునందుటకు అర్హులగుదురు. వాకొల్పెను నున్నించెదము. అట్లుగాక ప్రభుత్వమునకు ప్రతిష్ఠాంధనమును గలగజేయు చలచుకొన్నవారలకు ఎక్కువ అధికారము నీయవలెన అడుగుటకు అవకాశముండదు. వారిమాటను అదిరింపజాలము.

సంస్కరణములను మార్చి కానరావలెనన్నప్పుడు దీనిని అపహాసములన్నియు తొలగిపోవును. దురుద్దేశము తొలగి సద్భావ మేర్పడును.

ఇండియాలో నిస్సంశయముగ విప్లవకారులున్నారు. అయినను, అంత ఎక్కువగలేదు. చాల స్వల్పముగనే యున్నారు. ప్రాత ప్రభుత్వమువారు అధికారములో నున్నపుడు ఆములు జరిపిన కానసములు ఈరాజులను వారి కట్టలను నిర్మూలము జేయుటకు అవశ్యము తోడ్పడును. నిస్సందేహముగ అర్థిసెన్సుల ప్రయోగించి అరాజకులను అంతరింపజేసెదరు అని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభు వనెను.

భారతదేశముపట్ల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన అర్థిక నిధానములో మార్పిడియు లేదు. ఆ ఉదారభావము తోనే యున్నాయి. భారతదేశ కృషివసాయదారుల పరిస్థితుల పభివృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. చాలవరకు సభివృద్ధిని గాంచిమి.

ఇండియాలోనున్న యూరపియన్ అధికారులకు ఆలస్యము లేకుండ లీజుమను సేపార్టుల సనుసరించి సదుపాయములు చేయబడుననిరి.

మదరాసు వార్తలు

అరుణాచలం శెట్టి హోమ్స్ లు రామనాథు జిల్లా పల్లెటూరులో 19 తేదీన గవర్నరుగారు పునాది ఉత్సవము జరుపుదురు.

రాకపోకలు:—లవణానంద స్వామిలవారు డిల్లీకి పోవుచు 16,17 తేదీ ప్రాంతములందు సింహళమునంచి వచ్చును.

సర్. ఎం. సి. టి. ముత్తయ్య శెట్టిగారు, మదరాసుకు తిరిగి వచ్చిరి. వాడిసన్ గారు బొంబాయి వెళ్లిరి.

శిల్పిక్ ఎస్టేట్ సొసైటీ:—పై సొసైటీ వారి యాజమాన్యము క్రింద కె. ఆమృతలింగం పిల్లగారు “సాస్థి-తద్విధులు” అను విషయమునుగూర్చి కనివారము 5-15 గంటలకు పర్యవేక్షించును.

ఆంధ్రస్వరాజ్యపత్రిక:—ఇదివరలో (పదురించిన రీతిగా స్వరాజ్యపత్రిక సభ ఏలూరులో 15 తేదీన జరుగదు. ఆలోచన భీమవరములో నొక ముఖ్యమగు సభ్యులను దని జేయవచ్చు రామదాసు గారు తెలుపుచున్నారు.

కృష్ణగానసభ:—వల్లిపరణమును కాళేశ్వరము:—రేపు 14 న తేదీ కనివారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు తిరువల్లిక్కేటి (చిన్నప్పేట 81) లో భారతా హాలులో కాళేశ్వరపురుషే అను నామ వల్లిపరణమును గూర్చి కాలక్షేపము గావించును.

మదరాసు ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము:—పైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద తిరువల్లిక్కేటి కెల్లెమ్మహాలుందు రేపు 5.15 గంటలకు భారత ప్రీలకు విద్యాయవసరములను విషయముపై చర్చ జరుగును. ఫగ్గడన్ గారి భార్య ఆధ్యక్షత వహించును. ఆంధ్రవిద్యార్థులెల్లరును రాప్రార్థితులు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘ పత్రికను నాటకమాడ సభ్యులు నిర్మించిరి. కమిటీ మొదలుగా నాట ప్రవర్తనమున పాల్గొని విప్లవగులవారును, తిరుద్దేశమునడ సామగ్రిగలవాడును 14 తేదీ కనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమున సమావేశము కాఁబ్రార్థితులు.

పాటియాలామహారాజు కుమారునిగాయము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 11:—పాటియాలా మహారాజుగారి రెండవ కుమారునికి తెల్లతగలుబలన పాటియాలాలోని కర్నూలురాజసంపదకు కార్యక్రమములయొక్క శాస్త్రజ్ఞులతో ను. సైన్యమును బరిక్షించుట, విందులారగించుట యాపవడి, ముఖ్యము వేటకాశ్రమము గావించిరి. వేటయందు చాలజంతువులను జూపిరి. రాజసంపదలు రాంపూరుకు బయలుదేరిరి.

బోల్టన్ బ్యాంకు దివాలా

విషయమై విచారణసల్పుటకు మే 29 వరకు వాయిదా జేసిరి. బ్యాంకు ఇయ్యవలసినఅప్పు 2100000 పౌనులన్నవట. ఏమిచేయుటకును ముందు విచారణ అవలసియున్నది.

రిప్పలకు సహాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, ఫిబ్రవరి 12:—రిప్పలకు వైద్యసహాయ మొసగుటకు తన సౌకర్యములను కలుగజేయునలయు నని (బ్రిటిష్ రెడ్ క్రాసు) సంఘమువారు ప్రాన్సు స్పెయిను ప్రభుత్వములకు పంపుకొనిన విన్నపమును కలపరచెదరా లేక ఇంతకు ముందున్న ప్రభుత్వమువారి విధానమునే అవలంబించెదరా అని కామన్సుస్థలలో సర్వోపాధిగాను ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించిరి ఈ విషయమై ప్రభుత్వమునా రెడ్డి బోక్యను పుచ్చుకొన రనియు ఈ విషయమును ప్రాన్సు స్పెయిను ప్రభుత్వములవారే పరిష్కరింపవలయు ననియు ఛేంబరులకు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

కొవ్వలి పంచముల తగాదా

జామీనుపై విడుదలగోరుట

ఏలూరుతాలూకా కొవ్వలి గ్రామముందలి మాలవారికిని కమ్మవారికిని జరిగిన పోరాటములో నిర్బంధింపబడిన మాలలను జామీనుపై వదలిపెట్టుటకు నేడు న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి సమక్షమున పి. వి. రంగారావుగారు వాదించిరి.

కృష్ణాజిల్లా ఏలూరుతాలూకా కొవ్వలి గ్రామముందు కడచిన 4 సం॥ల నుండి గ్రామ సంఘరీ పంచములు (హిందువులు, క్రైస్తవులు, కురు, కమ్మవారికిని మాలిపనివిషయములో తగాదాలు ప్రబలియుండెను. కూలిజేయునపుడు మును గురించియు, కూలినిగురించియు చిక్కులుండెను. 1922 సం॥ రెండుపక్షముల వారికి రాజీ గుడిరి పంచములకు తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడెను. కొందరు కమ్మవారుమాత్రము రాజీకరతుల నంగీకరింపక వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిరి.

కమ్మవారిలో వెలమాటి సోమయ్యయనునాతడు పంచములపక్షము వహించి వారికి తగాదాలయందు నాయకుడుగ పనిజేయుచుండెను. పిదప కమ్మవారికిని పంచములకును ఒండొరులపై దావాలు జరిగెను. అందు చాలవరకు ఉపసంహరింపకొనబడెను.

ఇటీవల కమ్మవారిలో నొకరు తనవద్దనున్న పంచము శీరశాండ్రను తీసికొని క్రొత్తవారిని చేర్చుకొనగ ఇతర పంచము పనివాండ్రు క్రొత్తవారిని రావండ నాపుటకు ప్రయత్నించిరి. అందులకై జనవరి 28 న రేడియంగు కొవ్వలి మాలపల్లెయందు ఒకసభ గావించిరి. గ్రామముందలి కమ్మవారు పోలీసువారికి పంచములు కుట్రబిన్న బందిపోటుజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు చాలహత్యలు, దోపిడీలు జరుగగలవనియు తెలియబరచిరి. వెంటనే పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును పలువురు పోలీసువారితో సభజరుగు ప్రదేశమున కరుదించిరి. పిదప మాలవారు వారిని మట్టుకొనిరి. అందు కొందరు ఆగ్రహజేసులై యుండిరి. పిదప 50 మంది పంచములు పోలీసువారిచే బంధింపబడిరి.

పల్లికు ప్రాసిక్యూటరు సి. ఆమ్స్ గారు ప్రభుత్వపక్షమున వాదించుచు సభ జేయుచున్న పంచములు పోలీసువారు కాగనే డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారిని రిట్టి, పోలీసువారిపై రాళ్లు రువ్వి కర్రలు,లాతీలనెత్తి కొట్టుటకు ప్రయత్నించిన వల్లెరి. ముద్రయి లీవాదన నంగీకరించుటలేదు.

ఏలూరు సబ్ మాజిస్ట్రేటు కొర్టలో జామీనుమీద బంధితులను విడుదలసినదిగ దరఖాస్తు వాఖులుజేసిరిగాని మ్యాజిస్ట్రేటు జామీ నొసంగలేదు. హైకోర్టునందు సర్. కె. విక్టోరీనాయుడుగారు సోమయ్య తరపునను పి. వి. రంగారావు గారు మాలలతరపునను వాదించిరి. సోమయ్య ఈనెల 4 వ తేదీన జామీనుపై వదలబడెను.

నేటిదినము న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి సమక్షమున ముద్దయిలపక్షమున పి. వి. రంగారావుగారు వాదించుచు వారు తమ కూలిపనియందలి చిక్కులు విచారించుకొనుటకునై సమావేశమైనందున, కమ్మవారు సమయము వేచియుండి పోలీసువారికి లేనిపోని వానిని గల్పించి చెప్పిరనియు, పోలీసువారు పంచములపక్షకు బోయినపుడు పంచములు వారిని చూచి చుట్టుతేరి గాని మరేమియు జేయలేదని వాదించిరి.

పల్లికు ప్రాసిక్యూటరుగారు చాలపట్టునతో ప్రతిఫుటించుచు బంధితులు జామీనుపైవదలి పెట్టబడిన చాల కూనలు, దోపిడుగులు జరుగగలవని పల్లెరి.

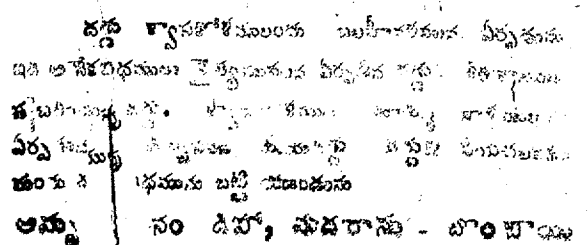
న్యాయమూర్తికిండి కొర్టులోని విచారణలను త్వరగ పూర్తిజేసి పంచములు బంధిపోటుజేసినని సాక్ష్య మేదైన లేనిచో ముద్దయిలను విడుదలచేసి ని మ్యాజిస్ట్రేటుకు తెలియబరచిరి.

గవర్నరుకు సన్మానము

దంకా, ఫిబ్రవరి 11:— లీచోరు, ఒరిస్సాల గవర్నరు దేవభూరు పురపాలకసంఘమువారి సన్మానపత్రమునందు కొని సగౌరవమిచ్చుచునైస్రాయిగారి కుమార్తెగనివారణోద్ధయమును గూర్చి తెప్పి సహాయము జేయుటకు కోరిరి.

పంజాబు గవర్నరు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 11:—దొంగలను బట్టుకొనుటలో ప్రమాదమున గాయములకలిగి, యానుభవత్రిలోనున్న పోలీసు బంటులను జూయటకు గవర్నరు దండచేసెను. వారు నెమ్మదిగ వారోగ్యవంతులగుచున్నారు.

బెజవాడ నాటక ప్రదర్శనములు

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం చౌదరిగారు

రామదాసునాటకము

శ్రీమన్ భక్తరమణ గోపాలాచార్యులగారిచే రచింపబడిన రామదాసునాటకము సుప్రసిద్ధములైన ప్రదర్శనముగాను భాగ్యము కనివారము 7 వ తేదీన గలిగినది. అందునట్లేఖలు తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు రామదాసుగన, కడియాల రత్నయ్యగారు కమలగన, పద్మవతిగారు రామచంద్రాద్రిగారు కనీయగన, కొచ్చెర్లకోట రంగారావుగారు తానీయగన పాత్రలు ధరించి ప్రదర్శించుట కలిగినది. ప్రదర్శనము మనోహరమై పరమానందము గలిగించినది.

నటనలు సుప్రసిద్ధులయినను నాటకములోనిలోటులు హృదయమును కలతపెట్టుచున్నది. రామదాసు నాటకము తెలుగుభాషలో వ్రాయబడినది. తెలుగువారల నరువుటకు, తెలుగువారు ప్రదర్శించుటకు, తెలుగువారు చూచి సంతసించుటకు సృష్టింపబడినది. అట్టి యీ నాటకము భాషాసాంకర్యము గుట్టుకు కారణము తెలియరాకున్నది. కనీయ ముసలైన అగుట, హిందీయో, పార్సీయో, హిందుస్థానీయో నాటకమున ముద్రాగింపవలయునను నిశ్చయముకలదా? రాజసింహుడగు రసపుత్రుడు డిగవరెన్నాత్రమున రాజసింహపాత్రధారి మరాఠీ భాషనుపయోగించవలయునా? కంఠం గోపన్న గారు ఆంగ్లభాష కతన, తెలుగుభాషకును రామదాసునాటక మాడుపట్టు రామదాసుచే తెలుగున మాట్లాడించురా? షేక్స్పియరు మహాకవి, రోమన్ శత్రు సంబంధమును “క్యాతియన్ సీజరు” నాటకము వ్రాయుపట్టు రోమన్ భాషనుపయోగించలేదా? షేక్స్పియరు యేమతముచూచి, వారి భాషను నుపయోగించుట భాషగ నుండునని మనము సరిపుచ్చుకొనినన, ఈనాటకము తృప్తిగలిగించునట్లు లేదు. తెలుగువాడని రామదాసుతో మాట్లాడుపట్టు కనీయచే హిందీమాట్లాడించినకవి, తుదకరకు కనీయనోట హిందీ తప్ప మఱియేభాషయు లేకుండజేసిన కానుగనుండెడిది. అట్లుగాక కొన్నిచోట్ల తెలుగుపద్యములు, కొన్నిచోట్ల సమాసపూరితవాక్యములు వినినోట వెలువడుచున్నవి. అంతయుగాను. తానీయ కనీయ కలియుచోట్ల స్వచ్ఛమగు తెలుగు, తానీయ, సతారా, సరస్వతీపద్యములలో స్వచ్ఛముగా తెలుగు, రామదాసుకనీయ కలియుచోట్ల హిందీ! సెవా దీని నేమనవలయును? తుదకరకు కలియుచోట్ల తెలుగు; హిందువు తుదక కలియుచోట్ల హిందీ; ఇది కావోయి పాత్రావిశ్మయభాషను ప్రయోగించుట! ఇక పాత్రావిశ్మయభాషను ఇంక పాటింపబడినట్లు కనబడుచులేదు. కనీయ గోపన్న గారికి, తారకమంత్రి పదేమునకయి నాటకమున వినియోగపడినాడు. అంతకన్న కనీయ నాటకమున శేషమైన సహాయముచేయాలి. అట్టిచో కనీయ సంతోషపడక చెరసాలకు రప్పించి, తానీయకోరికై, పరీక్షించినను కనీయనోట రామదాసును మనీయగ మార్చుటకున్నా, శేషభక్తరమణుల సమృద్ధులను, సమృద్ధింపుమని నుద్ఘోషించుట ఆచితమే! పరమభాగవతోత్తముడగు కనీయ పరీక్షించినను ఇట్టి మాటలాడుటకు సమృద్ధింపవా? అనియుగాక, సర్వము తృప్తించిన కనీయపక్షిచే దెప్పకుమాటల నాడించు టేమిచ్చితము! ఎంతటితప్పదము నయినను, మనమున నుండునోక (కుటిలోక్షమింపు కనీయభక్తు డా వెక్కిరింపు మాటలాడవలసినది! భక్తరమణ ప్రమింపు వని కనీయపాదముల బడునపుడు క్షమాగుణసంపత్తిగల కనీయ మాయమాటాడక అభయమియవలయు గాని నేను తుదకవాడనే! మీచేపునియొద్ద కట్లు రాగలనని నుడువుట సముజసమా? ఆలోచనల రూపుముల నొసగనాట యేడుదినములు కారాగారమున బడి కృశించిపోయిన రామదాసును జూచుచును ప్రసాదించి “ఈసంతలలు నన్నీమిచ్చెయ్యగలవు” అని చేతులు విరిసినవెంటనే, చేతిగొలుములు తెరువట్లు చేయుట యొప్పినమా! అట్టి అమృతకేక్తి రామదాసున కప్పదున్న ఆరులకుల రూపాయలు అప్పడెవచ్చిపడెకే! కైలంసంస్కారమందిన పిచ్చుటనే అతని కట్టికేక్తి ప్రసాదించబడినది. అప్పటికిగాని రామదాసునిపరీక్షపూర్తిగాదు. కావున ఈనట్లును “నేనేయ సెక్తు” యెంతయిచ్చినను తీసికేయటయెచిది. గోపన్న గారికి లతాస్థినిదాదగ నిమిషమైనది దివక అక్కన్నగారి తానీయ రఘురామనిజ్ఞాపంపబడి భద్రాచలము కొండకొండ నున్న ముపవనముతో త్రాగి తండనాలు (తొక్కు) తుదక పరీక్షానోటాటాలో మునిగి లేలుచున్న మాధుర్యసమీప

మున వినిపించబడుటలతోగల కవియభిప్రాయమును ఎవరైన దెలియబడిన వారికి కృతజ్ఞుడ నగుదును.

మొత్తమున నాటక మెట్లున్నను ప్రదర్శనము కడుగమ్యముగ నున్నది. ఏలూరు శ్రీ సీతారామాంజనేయసమాజము వారు ఈనాటకమును కడుదివ్యముగ ప్రదర్శింపగలరు. అట్టిచో వారిలోకలసి ముపవనపుట రాఘవాచార్యులుగారు రామదాసుగన, అభినవకనీయనిదాకితు లగు రామచంద్రాద్రిగారు కనీయగన, రంగమున క న బ డ నాటకమెట్లున్నదని వ్రాయగలమా? అది మొదలు అంతయువరకు నాటకము చక్కగా నడచినది.

జగమెడిగిన వ్రాహ్మణుడగు రాఘవాచార్యులుగారిని గూర్చియే వ్రాయవలయునో తెలియకున్నది. జగతి చెతగ నుండినదా, ఇది భాషన్నది. ఇది భాషుండలేదు. ఇది ఇట్లున్న భాషగ నుండునను విమర్శకు తావుండును. ఎచ్చటనైనను యెప్పుడైనను యెంతోనయినను, కులభూచినట్లు కొలచి నట్లు నుడిచివది వదిలినట్లు యంత అపసరమో అంతవరకే, యెంత వరకు నుడువలయునో, ఎటుల చూడవలయునో ఆటలనే అంతవరకే ఏదికావలయునో దానినే రంగమున నేకించినారు. కనీయ తారకమంత్రి పదేము చేయవట్లు రఘురామని కనీయ కర్పణనేయుపట్టు బలవంతపాపు చెంపట్టుపట్టు, తానీయతో మాట్లాడుపట్టు, జయింపబడు అహో! వాదకనబడిన పోషభాషయు యెట్లు ముఖపునకు వచ్చునో తారకమంత్రి పదేము పొందక పూర్వమున్న గోపన్నకును, యాపదేము గ్రహించిన పిచ్చుట రామదాసునకును, వీరు కనబడచిన భేషము పండిత పామరులకును తెలియుచున్నది. అసంభవనయిన కొలది, రామదాసు భక్తి యెట్లున్న కపథము త్రొక్కినది. పిచ్చుకన బడినట్లు ముయ్యెప్పుడు కనబడుటలతో, అదియేగాక చెరసాలమందు పిచ్చుకనబడిన రసప్రదర్శనము వర్ణనాతీతము మరేయే ప్రకారోష్కృష్టములలో గాని, మాధుర్యంలోగాని సదకలలోగాని చేవలలోగాని యొక్కడను అస్వభావికము కావరాదు. అంతయు వైఖ్యాలేము. భక్తి ప్రదర్శనమని చేరు వెట్టుకొని రాఘులు విడువారు బోట్టుకట్టు దిద్దుకొనువారు వెట్టిమాపులు కటాక్షించువారు యెటుగంటి నిలుపునడకలు రంగస్థలమున ప్రసాదించువారెట్టి మహాభావుని చూచి యెంత అట్టి నేడములను దాల్చుకుండ నుండురని నా మనవి.

తదితరలగుగూర్చి వ్రాయవలసిన విశేషములెక్కి కానరావు, కనీయశేషభాషలగు రామచంద్రాద్రిగారు చక్కగ పాడగలరని అందరకు తెలిసినవిషయమే రంగారావుగారు తానీయగా తిని నిలువలేకపోయిరి. కమలపాత్రధారులగు రత్నయ్యగారు, అట్టి మహానీయుని అధోగతి వ్రాతమధించినందులకు నాతిమ్యమును నిలువజేట్టిరి. రఘురామని మరణవాత్రున వినిపప్పుడు వీరకనబరచిన శోకరము వర్ణనీయము. చిల్లరశేషమున్నట్టిలోను భక్తికరశేషభాషయగు ముంజులూరి కృష్ణరావుగారు ప్రత్యేకమతి కర్తలు. అప్పడెప్పుడు సమాజాభివలగు శ్రీమాలే శారాయగు రావుగారు యిట్టి అపకాళములు నటకులకు ప్రేక్షకులకు విగించుచు సక్రమాభినయపద్ధతులకు తాపోపంతు నాటకమును పాక్షింతురని నమ్ముచున్నారము.

II

రెండోది సర్వజనాహ్లాదకరముగా ప్రదర్శింపబడిన మొలవరం బాలభారతీ సమాజమువారి ప్రహ్లాదనాటకము, బహుళరంగాలంకారభరితమై, వివిధవిద్యుద్దీప్తకాంతి కృతమై, వైకుంఠమును క్షీరసాగరమును, జనమనెల్ల వెలుగునందే, క్షీరసాగర సమావయననే నిలచిన భ్రాంతి గలిగించెను.

శ్రీమత రాఘవాచార్యులుగారు హిరణ్యకశిపుపాత్రను, పాశేపల్లి నున్నారావుగారు లీలావతిపాత్రను, రామనాథ శాస్త్రిగారు వారసపాత్రను, చైతన్యపాలం గారు యంద్రపాత్రనుధరించి. నాటకమంతయు రక్షింపజేసి ప్రేక్షకుల కపరిమిత సంకషమకలిగించినది.

శ్రీరాఘవాచార్యులుగారు హిరణ్యకశిపుపాత్రను గాంచినవారలు తన్వశత్యము చెందకమానను. వారిశేషభారమే ప్రాచీనపద్ధతుల ననుసరించి భరతకాస్త్రానియగుమ్యముగా నాటకమును ప్రదర్శించుచు మాచిత్వాడివారి హిరణ్యకశిపుని స్వగతకు తెచ్చుచున్నది. ఆఁడ్య, ఆలేషము, అభిభక్త్యము యెంతటిగాని కైనను భీతినికలిగింపగలవు. అందులో ప్రహ్లాద లీలావతి గారు బాధారావు గారు. ఒకరచూపును ఒకరికి తెలిపావు. ఒకరు జేయు భావాభినయమునకు శోకంబు నెంటునే జూచుచున్నగలరు. తిరువురకు ఒక్కచేయూపు, ఒక్కచేయభివక్షణంబుకై అభినయపద్ధతి. అహో! అనుకులకాంపత్యమునన యిటుండగలయును

గదా; భరతాచార్యులు వీరి రువురకు యెల్ల వేళల నాంబుకానాయకులుగ సంధానపరుపకుము. కడుశోచనీయము. వీరివురుగుల రంగస్థలమున సంచరించిన విధానము యెట్లెవలెనను పాటించి తీరగలయును. వీరువురుగులని నడచునడకలు, చేయు భాష పకటనయు మార్చిని స్థలములు అనుకొనుట అలగట శీఘ్రకొనుటలు తిరగట చెందుటలు ప్రహ్లాదుని బుజ్జగించుటలు బ్రతిమాలుకొనుటలు దెవరించుటలు ప్రతివిషయము ప్రతిక్షణం స్వాభువంతోకై టైమ్యుప్రతికట పంపవలసినదే. ఎచ్చోటల అస్వభావికము కావరాదు. ఎల్లప్పుడు ను కథాప్రవాహించి రాఘటనముగ ప్రవహించుచున్నది. ఎప్పుడు చూచినను ప్రహ్లాదును తిరిగిండుల ముటుల వినని కుమారుడుగ కనడినాడుగాని తండ్రికై కత్తికట్టిన కుమారుడుగా గాని హిరణ్యకశిపుడు కుమారునిపై సగపాపం ప్రయత్నం చేసిట్లుగాని కనబడలేదు. కుమారులతో మాట్లాడుకొన్న నీతి భాషననేయు తెలింగు, బుజ్జగించుటలతోగల శేష్య, దెవరించుట, తండ్రికైన రాఘవాచార్యులుగానికి తక్కు మరీకేరికి తెలియదని చెప్పనచ్చును. అవియేమికన్నలోగాని నాటకము అయిపోయినన, రాఘవాచార్యులుగారు మమ్ము విడనాడి మదాసు వెళ్లినను రాత్రింబుళ్లు మామ్ము కలసివరచి నిజలో, కలలో నిష్పలు గ్రక్కనున్నవారి గ్రడ్డుకప్ప ముర్రొయెయియు కనబడుచు లేదు. ఈ విషయన విశేషరమ్యత్రమున ప్రసాదించి బోయి ఆమహాభావుని ఏవిధమున కొరియొడివలయును.

ఇక తదితరలగు గురించి వ్రాయవలసినట్లు కుట్టికలిగించి వదలెదను. నాటకము మొత్తమువలె యేపాత్రధారియు అసంభవముగ నడువలేదు. అందరకు భజుభక్తులతో నాటకరసాదయనకు పాలుపడెరి. శ్రీరాఘవాచార్యులుగారిని గురించి నాటకము ప్రత్యేకించి పండ్లెడుకోగా, లో చగవిప్రదర్శించినను యెట్టిచోటుకు తేక సిద్ధిస్తుముగ ప్రదర్శింపలేక శ్రీమారాణేని వేంకట పాపయ్యరావు బకార్దురు జమిందారుగారు వందనీయము. ఇట్టి హిరణ్యకశిపు పాత్రను గాంచినవారిదటనైనను, గడుల వియగకొట్టి వారు కుప్పగంటులు వేయువారు పెడబొట్టులు పెట్టువారు మొగమున బూడిద పూసికొక నుండుచుగాక !

గడిగడియారము

జర్మనీలో మ్యూనిచ్లో ప్రదర్శింపబడెను

ఈ గడియారములో చక్రములు మళ్లు మన్ననయియును ఉన్నసామాను లేమియును లేవు. అంతయు గడితోనే చేయబడినది. 17 ఏండ్లకుండి సరిగా పనిచేయుచున్నది. ఇంతవరకు ఒక్కసారిగాడ మరామతు కొరలేదు 170 పైంటులబరుల ఎత్తును రిక పెంటు మీటరుల వెళ్లును కలిగియున్నది. ఎన్నియిది పెంటులను బున్నవి. అది ఒకచర్చి మాదిరిగా కట్టబడినది. ఒకసాతము నొక్కిచూచే తెలుసుకొనును. అంతకు మేము లను టిటుండితోను తక్కిన వంతకు రై గడితోను చేయబడెను.

ప్రస్తుతులలో జోర్జును తలుపనివా డిగడియారమును తయారుచేసెను. దీనిని చాలదేశములలో ప్రదర్శించి దీనివెల 12,500 పౌండులని అతడు తెలిపెను. ఇంకొక చిత్రముగ గడియారమును తయారుచేయుటకు అతడు దీని నమ్ముగోరెను. దాని వెలతో ఆగర కడిగిని తెలిసినది. (సర్వెంటు)

ఆనందచందిక వెల 1-0-0.

చుత్తూర చంద్రకన్న చుత్తూరమై హస్తకళాభరితమై ఆనందకరమైన విశోద గ్రాధరత్నము. ఇందు శృంగార చుత్తూరములు నెలజాలు యున్న చుత్తూరములు సరసుల చతురసంభాషణములు, మధురైన చాతుర్య పద్యములు, లుబోదరుడు, మంభకర్ణుడు, సకల సునాధిరాయుడు, సోమరిపాడు, అహ్లాదహానీ, బావనరులు, వదిలను, తాతా మనుములు మొదలగు హస్తపద్యములును, చిత్రసమస్యలు అనేక విశోదపద్యములు వినిపింప ఆనందకరమైనవెనచల్లుచున్నవి.

చుత్తూర చంద్రక

చుత్తూర పద్యములు శృంగార పద్యములు, హస్తపద్యములు, చుత్తూరపద్యములు, శతీలపద్యములు, శతీయమాతల పద్యములు, వియల పద్యములు మొదలగు అనేక విశోద పద్యములుగల చుత్తూర గ్రంథరత్నము వెల 0-12-0. మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా

క్రీస్తు జీవితవిధానము

దా॥ గిల్గి-గారి ద్వితీయోపన్యాసము

నిన్నటిసాయంకాలము దా॥ గిల్గి-గారు ఆండర్సన్ భవనమునందు "క్రీస్తు జీవితవిధానము"ను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. సభాభవనములయందు శ్రేష్ఠతరమైన సంతృప్తియుగ నిండిపోయెను.

ఉపన్యాససారము

ప్రస్తుతము సాంఘిక, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక పరిస్థితులు ప్రతిదేశమునందును అతిశ్రేష్ఠముగ మార్పుజేయుచున్నవి. క్రీస్తుమహాశయ్యునివైపు ప్రజలల్లెలు తమవృత్తిని మరలబ్రచుచున్నారు. అందు మనగమ్యస్థానమునకు జేర్చుటలేజము నశ్వేషింపప్రకృతియించుచున్నారు. మానవజీవిత యాత్రజనువులకు క్రీస్తుమహాశయ్యుడు చూపిన సిద్ధాంతము లేవి? క్రీస్తుజీవించిన కాలముందు పాలస్తీనా దేశముందు యూదుల జాతివారిలో మతగురువులు పండితులందరి. క్రీస్తుబోధనలకును వారి బోధనలకును ముఖ్యభేదమేమన యూదుల పండితులెల్లప్పుడు మతవిషయములను పరోక్షముగ నెవరోచించినటుల ప్రామాణ్యములను జూపుచుండెడివారు. క్రీస్తు అటులగాక భగవంతుడు నియమించినటుల తన హృదయమునుండి వెల్లివిరియ ఆభిప్రాయములను తానేకర్తగా "దీనిని నే నెప్పుడున్నాను. దీనిననుసరింపుడని" ప్రజలకు బోధించెను. తానే సాక్షిభూతుడగు వర్తమాన కాలపు సందర్భముల జూపి బోధించెను గాని ఎవరో ఇతరులకెప్పిరిని పరోక్షముగ నెన్నడు బోధించియుండలేదు. క్రీస్తు న్యాయవాదివలె భగవంతుని యాశీర్వాదము గూర్చిగాని, భగవత్స్వరూపమును గూర్చిగాని, వేదాంతమునుగూర్చిగాని పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములచే చర్చించియుండలేదు. తటాకజలమువలెగాక నూతనమును, అనశ్వరమునగు నిర్మలమునగు ఊటనీటివలె తనహృదయాంతర్గతముగ హితము నుపదేశించెను.

ఎల్లవేళలందును, ప్రజలెల్లరతో సాత్వాత్మత్వముతోడను, మాతాశిశువ్యాధియుతోడను మెలంకెను. భగవంతుని నిరుపమాన, నిర్వైకుక జ్ఞానమాన కరుణాకటాక్షమును విశ్వసించియుండెను. ప్రకృతనందును అశేషులు ఇతరుల ప్రామాణ్యముల జూపెట్టి బోధించువారు గలరు. ఇట్టిమతవిషయములందు స్వయముగ తనహృదంతరాళము నుండి వెలుగునవనిని బహిర్గతము జేసిన విశ్వసించువట్లుగ ఇతరుల ప్రామాణ్యముల జూపెట్టిన నమ్మకాలరు. ఇతరులెవరో చెప్పినదానిని బోధించుచుండువలకు లైటుగ్రంథముయొక్కగాని మరియేమతగ్రంథముయొక్కగాని బోధనలు ప్రజలకు విశ్వసనీయములు గావాలవు. ఊటనీటివలె హృదయగోళమునుండి వెలువడుభావములు నెరుగ (ప్రత్యక్షముగ) బోధింపబడిన జీవితము కాశ్వరావండుమును గాంచును.

నియమముగాదు - సిద్ధాంతము

మరియొకముఖ్యభేద మేమన క్రీస్తుసమకాలికులగు అన్యమతబోధకులెల్లరు ప్రజలనుండిపలసిపడిన నియమములకేర్పరచిరి. ప్రథమమున 10, వీడప 39, తదుపరి 618 నియమములై క్రమముగ నాసంఖ్య వృద్ధియగుచు వచ్చెను. క్రీస్తుబోధనలందు గాలించి వెతకినను ఒక్కనియమును గానరాదు. క్రీస్తు ఎల్లప్పుడును, నిరాడంబరమును, స్వల్పమును, అత్యుత్తమమును, విజ్ఞానయంతముగ సిద్ధాంతములబోధించెను. నియమమునకును సిద్ధాంతమునకును భేదము నారయజాలరంతవరకు మన మా ఉపదేశముల గ్రాహ్యము జేసికొనవలయు. ఒక సామాన్యసిద్ధాంతమును బోధించిన జీవితకాలమున చెట్టికొలియందును, ఎట్టి అవధియందును దానిచే స్వయముగ నాలోచించుకొని నిజమార్గాను గామిగా గలడు. సిద్ధాంతమువలన ధృఢ మనస్కులను, స్వతంత్రాభిప్రాయములు గాగలరు. భగవంతుడు మనల కెల్లర నభివృద్ధి గాంచి నైతిక, ఆధ్యాత్మిక కాన్ఫర్మము నొంద నభిలషించును. అంతరాత్మను, కర్మవ్యభావమును వృద్ధి నొందించుకొన గోరును, క్రీస్తుబోధించిన ప్రతి సిద్ధాంతమును కాంతముగ ఆలోచించి అనుసరించుటను, అన్ని జీవితకాలములందున వర్తించుటలు నిర్మంపబడినవి. యేసుక్రీస్తు ప్రాచ్యమతబోధకుడును, కవియునై యున్నాడు. అందుచే ప్రాచ్యదేశములకు మీరు పాశ్చాత్యులకంటె నెక్కుడు శ్రేణుముగను, విశేషముగను చారిత్రత్వమును గ్రహింపగలరు. నీతియను సత్వద్భావము అంతర్గతమైయుండును గాని బాహ్యముందు గానరాదు. మీ హృదయమెక్కేరా నయనములన్నటివైనను యధికారిగ నుండుటలు లేయవలెను.

ఇతరుల దొకచెంపపై గొట్టిన రెండవచెంపను చూపుము. ఒకమైలు నడిపించి, రెండుమైళ్లు నడుపుము.

అనునవియే క్రీస్తు హితబోధనల సారము. ప్రజాపతిపాలనముగాని, అంతర్జాతీయ పరస్పరసంబంధములుగాని క్రీస్తు సిద్ధాంతముల ననుసరించిన నే నిలువగలవు. లేనిచో భగ్నమగును. ఆసిద్ధాంతమెట్టి? భగవంతునికి, మానవునకును వర్తించు ముఖ్యమూత్రము ఏమన "అపకారికి తిరిగి అపకారము జేయవలెనని తలంప జనదు. వాని పతితస్థితికి నీవు దిగక నీఉన్నతాళమును ప్రకారమే ప్రవర్తించవలెను. నీకర్తవ్యము ఇతరుని అపకారము ననుసరించి నిశ్చయింపబడరాదు. నీఉపకారముపై సాధారపడి యుండవలెను. ఈమూత్రమే, క్షులకు, సంఘములకు, జాతులకు, సర్వమానవజాతికిని వర్తించును. 20 వ శతాబ్ద మిప్పుడిప్పుడే తనార్థము ననుసరించుచున్నది.

క్రీస్తుతత్వమును పూర్ణముగ గ్రహింపనిచో మననాగరికతకు మహోపద్రవము వాటిల్లగలదు. క్రీస్తు తానుబోధించిన వాని నెల్ల చిన్నకథల మూలమున దృష్టాంతపూర్వముగ బోధించెను. అందుచే వారి ఉపదేశములందు ప్రజల కెక్కుడు విశ్వాసము జనించి నేటివరకును క్రీస్తుమతవ్యాప్తికి కారణమైనది. ఈవిశ్వముందు నంతవరకును, సర్వకాలసర్వావస్థలందును నియమములు మార్పుజేయును గాని సిద్ధాంతములు మారవాలవు. "ఈశ్వరుని మనోవాక్యాను కర్తవ్యముల ప్రేమించరలెను. నీసాదరుని నీవలెనే ప్రేమించవలెను" క్రీస్తుయొక్క ఉపదేశమునందు సర్వవేదాంత శాస్త్రమును, నైతిక, ఆధ్యాత్మికమూత్రములను ఇమిడియున్నవి. భాగ్యము మనుజుని భగవంతునినుండి దూరస్థునిగజేసి, గర్వభూతులుగను, పరులకన్న అధికులను తలంపును పెంపుజేయునని క్రీస్తు మహానీయుని ఉద్దేశము, పరమేశ్వరుడు మనల నెట్లు వీక్షించుచున్నాడో అట్లే మన మితరుల జూడవలెనని బోధించెను. క్రీస్తు తన ముఖ్యసిద్ధాంతము లెల్లను, ఏ సాంఘిక సిద్ధాంతములనుండి గాని, ఏవేదాంతశాస్త్రమునుండి గాని గ్రహింపలేదు. మానవస్వభావమునుండియు, ప్రకృతినుండియు, తన అనుభవమునుండియు గ్రహించెను. క్రీస్తు హృక్కులనుండి ఎన్నడును ప్రస్తావించి యుండలేదు. నిధులనుండియే సర్వదా ముచ్చటించియుండెను. క్రీస్తు ప్రేమనెటుల నిర్వచించెను? దానిస్వభావమెట్టిది? కించితజ్ఞులముగ మనము ప్రేమయునమో? హావేళమనియో, జబ్బులేమియో, అత్యాళితునియో, కలిమియనియో తలంతుము. భగవంతుడు తనప్రేమింపనివారిని ప్రేమించును. అట్టి ప్రేమయే, నిర్వాణప్రేమయే, మీరుగలిగియుండవలెను. సార్వజనికదయాకనికరములు పెంపొందవలెను. మానవజీవిత ముఖ్యసిద్ధాంతము భగవానుని నుండి గ్రహింపబడినప్రేమ, నేపయనునది మానవహృదయమును కార్యరూపమున దాల్చునయ్యను.

చెప్పినది చేయుట

మాడవిషయమే మనక్రీస్తు ఎన్నడును శుష్కపదనములతో తృప్తిపొందలేదు. తనసిద్ధాంతమును తనజీవితముచే కార్యరూపమున జూపెట్టి ప్రేమాప్రదమును, ధన్యుడాయెను. అందుచే యువజనులెల్లరు "జీవనజీవితమునంటి జీవయాత్ర యని వాడుచున్నారు. దానిని నాయందు గాంచలేదు. నాచర్చియందుగాంచలేదు! నాదేశముందు గాంచలేదు. మీరు దానిని గనుగొననుదేశించిన ఆ సర్వమయ్యని, ఆ పరాత్పరునివంకకు మీదృష్టివరల్పుడు! మీరు కేవలముక సిద్ధాంతముగాని, ఒక వాదనగాని, గాక కార్యరూపమునందు సిద్ధాంతము గోచరము గాగలదు. (హర్షధ్వనులు)

విషయ ఉపన్యాసములకు వందనములతో సభముగి సెను.

ప్రతాపచంద్ర గుహా రాయిగారి కేసు

కలకత్తా హైకోర్టులో విచారణ

నిన్న 12 వ తేదీని కేసువిచారణ జరిగినది. చార్మినారులో పోలీసువారి దౌర్జన్యమునుగూర్చి విచారణచేయుటకు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘమువారు నియమించిన సంఘమున రాయి గారుగూడ నొకసభ్యుడుగా నుండెను. విచారణజరిగినవిషయంబు రాయిగారు ఆవిషయమునుగూర్చి మూడు ఉపన్యాసముల నొసగెను. దానినిగూర్చి చార్మినారులోనుండిన పోలీసుజనసృక్తుల రసీయుద్దీనుగారు రాయిగారిపైని మాననష్టపు కేసుచేసెను. ఆ కేసులో ఫరీదుపూరు, మేజిస్ట్రేటు, రాయిగారికి ఒకసంవత్సరము విడితైదువేసెను. ఆకేసును జిల్లాజడ్జిగూడ ఖాసుపరచెను. హైకోర్టులో యీ అపీలుచేయబడినది. న్యాయమూర్తి లిడ్డరును భిన్నాభిప్రాయాలై సంఘ ప్రధానన్యాయమూర్తి విచారణకు వంపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

అనకాపల్లి (ఒకవిలేఖరి)

కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయము

అనకాపల్లియందు బహుశంకర్మములనుండి నిర్మింపఁబడుచున్న కన్యకాపరమేశ్వరిదేవాలయమున; ఈనెల 4-వ తేది బుధవారమున ప్రతిష్ఠ జరిగెను.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి పెక్కుచోట్ల వైశ్యులచే నారాధింపఁ బడుచున్నను, ఆయనచరిత్ర యెల్లరకుం జెలియించే సుక్షీప్రముగ నీతిగవ వ్రాసెను.

ఈయన తొలుత నొక వైశ్యకన్యక. బహుశంకరాంగి. యగుటందేని యాజేతమునెలు రా జామెను వరించె. అన్యైతిలోనివరుని పెండ్లియాడ నాకన్యక యెల్లదాయె. అయినను అధికారయుక్తుడగు రాజు బలాత్కారముగా గాంగర్వవివాహముచేయ సంకల్పించి యుండుతరకి, యీకన్యక తలదండ్రులకు నమస్కరించి యగ్నిం బ్రవేశించి ప్రాణత్యాగము చేసెను. ఈసచ్చరిత్రవెంబ నూటయొక్క మటుంబములవాన నైత మగ్ని ప్రవేశముచేసిరి. అంతజ్వాలలనుండి దేదీప్యమానరూపియై తనను ఇట్లు మడిసిపెరిగిత్రములవారును చిరకాల మారాధింప వలయునని యజ్ఞాపించి, సౌందర్యముచే బాధ కల్గును కాన నాకాఖయందు పరిపూర్ణసౌందర్యము శ్రీమత కలగకుండుగా వుతముని శేషించి యంతరాన మయ్యె.

ఇట్టి కన్యకాలలామ నావైశ్యులారాధించెద రన్నచో వింత యేమి?

రేలంగిలో కొత్త సంగతి గని వెట్టుట

తణుకుతాలూకా రేలంగి గ్రామములో 7-వ తేది మధ్యాహ్నము ముమారు 3 1/2 గంటలప్పుడు ఒక చంటిపిల్లకు పెట్టు నిమిత్తము రసభస్మమును ఒక అణాయెత్తు జర్మనుసిల్వరు చిన్న ఉగ్గుగిన్నెలో వేసి చనుబాలతో రంగరించగా సోడానీళ్లలో నిమ్యుఉప్పు వేసినప్పుడు పొంగినట్లు బుబుబు పొంగి ఆగిన్నె క్రమముగా పట్టుకోలేనంత వేడియెక్కి ప్రవము నల్లనిరంగుగా మారినది. మగ అయిదు నిమిషములలో ఆపొంగు తగ్గి ఆగిన్నెలోని తడి తగ్గినపిమ్మట సాంబ్రాణిపువ్వువలె తెల్లని మొలకలు బయలుదేరినవి. ఆ తెల్లనిపిమ్మట దేహమునకు తగిలినచోట కొద్ది దద్దురుగా లేచి మంటలు బయలుదేరినవి.

రంగరించిన ప్రేలు పసిబాలుని నాలకకు ముందు తెలియక రాచినందున అపరిమితమైన దోషము పుట్టి ఒక యూము నేపటికి జైషధనేపలన కట్టినవి.

ఆగిన్నెను నీటిచే పరిశుభ్రముగా కడిగి గుడ్డతో తుడిచి నప్పుడు, ఆగిన్నెకు అడుగుభాగము అనగా లోపలిభాగము అంతయు నల్లగా నున్నది. తరువాత సదరు గిన్నెలోనుండి ఆవిరి బయలుదేరి రెండునిమిషములలో మొట్టమొదటివలెనే పట్టుకోలేనంత వేడి కలిగి మరల వైవిధ్యముగా మొలకలు బయలుదేరినవి. ఇటులనే నాలుగుదసార్లు రుజువుయ్యచేవరకు వేడి తగ్గలేదు. ఇత్తడిగిన్నె, గాజుగిన్నె, లోలో పోసి రుజువుయ్యచి నప్పుడు అట్టియార్పకలుగ లేదు. అందుచే ఈమార్పునకు జర్మను సిల్వరు కారణ మని తోచినది.

తరువాత ఒక జర్మనుసిల్వరు పల్లెములోను, అట్టి మరియొక ఉగ్గుగిన్నెలోను రసభస్మము వేసినప్పుడు నీళ్లుపోసి రంగరించి నప్పుడు, చనుబాలతో కలిపినప్పటికంటె కొంత ఆలస్యముగా అట్లే జరిగినది.

కాబట్టి యిట్టిపనులందు జర్మనుసిల్వరు గిన్నెలను ఉపయోగించకుండా యుండుట శ్రేయముని తోచుచున్నది.

పూజ్యులగు శాస్త్రజ్ఞులు దీనికారణమును ప్రచురింతురు గాక యని ప్రార్థిస్తూ ఉన్నాము.

పెమ్మరాజు చిన్నంరాజు.

సుఖభోగిత్రైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్రమును, కొర్రుకు పుండ్రమును ఈ త్రైలము ఉపయోగించును. ఈత్రైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోకలి మాత్రము తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్యును కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

అమృతాంజనము డిబో, నుడరాను - తొంబాయి

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన నణ్యేతరులు

క్రమ సం.	పంపిన వారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్ట్రేషన్ సం.	గజములు	నూలు సం.	తూకము తులము
145	ఉన్నవ వెంకయ్య	గంజాం	946	1724	21	4 1/2
146	కొలవెమ్మ రామకృష్ణారావు	తూ.కృష్ణ	962	8200	18	7 1/2
147	మాచిరాజు శేషమ్మ	గోదావరి	967	100	16	1 1/2
148	అట్లూరి సత్యనారాయణరాజు	"	970	1000	48	1
149	పి. కె. విజయరాఘవన్	చిత్తూరు	974	2000	32	8
150	సునర్ వెంకటరత్నమ్మ	తూ.కృష్ణ	996	840	8	4 1/2
151	కోళ్ళ వెంకటస్వామి	గోదావరి	1008	2000	32	8
152	పుంతకర్ రామ్మ (మర్వాడి)	అనంతపురం	1024	2000	19	5
153	మద్దూరి ఆదిలక్ష్మమ్మ	ప.కృష్ణ	1026	2000	24	4
154	పొల్లం సుబ్బరామచందరి	"	1042	2000	28	8 1/2
155	యర్రమ్మ కామారావు	గంజాం	1044	260	14	7 / 8
156	కె. లక్ష్మీనరసమ్మ	విశాఖపట్నం	1050	1500	26	2 3/4
157	పెనుమర్తి పురుషోత్తం	గుంటూరు	1107	2000	25	8 1/2
158	మద్దూరి శ్రీరామచంద్రారావు	"	1108	2000	21 to 31	8 5 / 8
159	సుండవ శేషయ్య	"	1182	2000	38	2 1/2
160	చిటుకూరి అన్నపూర్ణమ్మ	"	1141	4000	25	7 3/4
161	యల్లాప్రగడ యందుమతి	"	1142	2000	20	4 3/4
162	చారుగుళ్ళ అంజయ్య	"	1144	800	48	7 / 8
163	గోవర్ధనగిరి రాజ్యలక్ష్మయ్యమ్మ	"	1153	2000	40	2 3 / 8
164	చిలుకూరు కామేశ్వరమ్మ	"	1155	900	19	2 1/4
165	గొట్టిపూళ్ళ గోపయ్య	"	1156	2200	32	8 1/2
166	పెద్దాడ వెంకటసుబ్బమ్మ	"	1174	1650	18	5 3/4
167	జోన్నల భాస్కరలక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి	"	1177	2000	22	4 1/2
168	జతురి లక్ష్మీనారాయణ	"	1181	2000	22	4 1/2
169	భమిడిపాటి నారాయణశాస్త్రి	గోదావరి	1189	600	25	1 1 / 8
170	దువ్వూరి లక్ష్మీనారాయణ	"	1191	2000	5	18 1/2
171	యర్రగుంట వెంకటసుబ్బయ్య	కడప	1216	2000	20	4 3/4
172	సి. నాగప్ప	అనంతపురం	1220	2000	28	4 1/2
173	యరుబండి సుబ్బారావు	గోదావరి	1228	2000	70	1 1/2
174	జబారు ఖోజారావు	అనంతపురం	1231	2000	19	4 7 / 8
175	" యార్లారావు	"	1232	2000	19	5
176	తిమ్మారెడ్డి శేషరత్నమ్మ	తూ.కృష్ణ	1272	2000	44	2 1/2
177	యెళ్లని లీలావతి	"	1275	3625	303	2 1/2
178	" సుబ్రహ్మణ్యం	"	1288	2000	22	4 3 / 8
179	కందాడ శతగోపాలచార్యులు	ప.గోదావరి	1294	2520	26	4 1/2
180	పువ్వాడ సత్యనారాయణ	తూ.కృష్ణ	1298	2000	19	5
181	చిటుకూరి రామయ్య	గుంటూరు	1308	2000	63	1 9 / 16
182	గుడిమెట్ల లక్ష్మీనరసమ్మ	ప.గోదావరి	1304	2000	33	2 7 / 8
183	జేలూరి కృష్ణమూర్తి	"	1305	2000	12	8
184	కలిదిండి సుబ్బయ్యమ్మ	"	1305	2000	18	7 1/2
185	సింగంకెట్టి సుబ్బారావు	"	1308	2066	16	5 3/4
186	పమిడిమర్తి వెంటలలక్ష్మీనారాయణ	"	1315	2000	27	3 1/2
187	పి. సీతారామయ్య	గుంటూరు	1321	2000	12	8
188	మకుండాక లక్ష్మమ్మ	"	1325	2000	18	7 1/2
189	తాడేపల్లి మూర్తినారాయణ (రాజుడు)	"	1327	1500	15	4 5 / 8
190	చోడవరపు దుర్గాంబ	"	1328	5000	66	3 5 / 8
191	తాడేపల్లి లక్ష్మీప్రసన్నమ్మ	"	1329	2000	17	5 1/2
192	బోడిపూరి శీతమ్మ	"	1330	700	17	1 5 / 8
193	మూర్తినేపర్ వెంకటప్పయ్య	"	1337	2000	24	2 3/4
194	రావురామరాయపు రమణిసభ్యులు	గోదావరి	1341	2000	30	3 1 / 8
195	రావుారి వెంకటరమణారావు	గంజాం	1344	2000	38	2 1/2
196	కె. వెంకటరెడ్డి	చిత్తూరు	1408	2000	14	7
197	తుమ్మల వెంకట్రామయ్య	ప.కృష్ణ	1418	400	22	1 1 / 16
198	కోత్త చినమూర్తినారాయణ	గోదావరి	1418	2000	23	4 1/2
199	భాగవతుల సుబ్రామణ్య	ప.కృష్ణ	1421	320	11	15 1/2
200	మండపాటి మాణిక్యంబ	ప.గోదావరి	1424	2020	8	12 1/2
201	దూడేపల్లి నన్నారప్ప	అనంతపురం	1428	2120	28	6 1/2
202	అనపర్తి వెంకటలక్ష్మమ్మ	ప.కృష్ణ	1440	3000	22	4 3 / 8
203	కాటమలూరి సుబ్బారావు	గుంటూరు	1441	4000	12	16 1/2
204	కోత్తపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	"	1455	2000	22	4 3 / 8
205	గంధం పుష్పయ్య	"	1465	1300	15 to 28	2 3/4
206	పండిరి చిన అమ్మయ్య	గోదావరి	1511	2000	21	4 1/2
207	" వీరరాజు	"	1516	1050	14	3 3/4
208	దడ్లపాటి శీతమ్మ	గుంటూరు	1559	2000	36	2 3 / 8
209	మామిళ్లపల్లి నాగేశ్వరరావు	"	1561	2000	24	4
210	యెల్లె వెద్దిరత్నమ్మ	"	1567	2000	38	2 7 / 8
211	దడ్లపాటి వెంకటేశ్వర్లు	"	1571	2000	23	4 1 / 8
212	శేతు చిన వెంకటరెడ్డి	కడప	1600	2000	30	3 1/2
213	సునలకంటి కామేశ్వరమ్మ	గంజాం	1608	2000	16	6
214	బోళ్ళ విశ్వనాథంబాదరి	గోదావరి	1606	2000	17	5 1/2
215	అత్తూరి శేషమ్మ	ప.కృష్ణ	1712	2000	7	13 5 / 8
216	బాగం వీరాస్వామి	విశాఖపట్నం	1720	2000	22	4 5 / 16

ఆనందరావుగారిని బొంబాయి పిలిపించుట

బొంబాయి మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు

ఆనందరావుగారిని యిందూరు నుండి బొంబాయి తీసుకొని వచ్చుటకు అనుమతి నీయవలెనని అని పోలికలు ఏకైకముగా ప్రాయశచిన్తన నిన్న 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పోలికలు వార బొంబాయి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో పిలిపినను పెట్టిరి. రహస్యముగా విచారణ జరిగినది. అటుల ప్రాయశచిన్తన మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

పరపతిసంఘములు

బెంగళూరు, ఫిబ్రవరి 11:— మైశూరుసంస్థానమందలి పరపతిసంఘముల నిశ్చయములపై సంఘములసంఖ్య సభ్యుల సంఖ్య తగ్గినప్పటికి పనిబాగుగానే జరిగినట్లు జాపుచున్నది. పని జేయనట్టి సంఘములను మూసివేయుటచే యంకెలం దట్టిలోపము తలపించెను. సంవత్సర ప్రారంభమున 1541 సంఘములును 95315 సభ్యులును గలరు. సంవత్సరాంతమునకు 1487 సంఘములు 92,208 సభ్యులును గలరు. అన్ని సంఘములును గలసి రు. 27,700,000 వ్యవహారము జేసినవి. వడ్డీ లాభము రు. 380,000/- నికరము అప్పిచ్చినమొత్తము 56 లక్షల రూపాయలు. దాఖల నూటికి 77 1/2 కంటకు వ్యవసాయకారులు మొదలగువారికిని 15 లక్షల ముప్పదివేలు ప్రాతమధ్యల దీర్చికొనుటకు నైయున్నది.

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

తిరువేండ్రము, ఫిబ్రవరి 11:— నేను ముఖ్యమంత్రిగా తిరువాన్కూరు నాయకుల చట్టమునకు సవరణగా చేర్చిన సవరణ బిల్లుపై చర్చ జరిగినది. బిల్లు నాఖరు సారి జరుపుటయైనది. వచ్చే మలబారు సంవత్సరారంభము నుండి యమలులోనికి వచ్చును. మిగతకాల మంతయు, 25 వత్సరములపని పూర్తికాగానే విదేశీయుల సుద్యోగములనుంచి దీసివేయుటకును, పర్వప్రాంత నిధ్యము వహించినవారి కుద్యోగము నిర్వహించుటకు సౌకర్యములం జూపుటకును చేర్చిన తీర్మానములపై జర్చ జరిగెను. మొదటి తీర్మానము ఓటుకు బెట్టబడలేదు. రెండవతీర్మానము ప్రభుత్వమువారి సమాధానము వినిన పిమ్మట సుపసంహరించుకొనబడెను.

పిమ్మట పి. కె. నారాయణ పిల్లైగారు చనిపోయిన తిరువాన్కూరు మహారాజులం బ్రకాశించుచు వారిగౌరవార్థము సభాభవనము నిర్మించి, వారి శిలావిగ్రహమును గట్టుటకును చేర్చిన తీర్మాన మండలచేత పార్లమెంటుకముగ నిలువబడి యామోదించబడెను.

వాయువిమానము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 12:— వాయువిమానమువీధి ఏలేన్ కాన్వాయు కాశీకి బయలుదేరెను.

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 12:— శివోత్సాహసభములు జయప్రథముగ కొనసాగుచున్నట్లు రాష్ట్రమువలె వివిధ ప్రాంతములనుండి వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

చంపినందులకు శిక్ష

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 12:— ప్రధాన న్యాయస్థానమందు నికలసనతవిని జంపించుటకు యస్. యల్. జాలీ, జి. మోన్, అల్లర్లు, మహమద్ ఖాను అనువారలకు ద్వీపాంతర వాసశిక్ష విధించిరి. చంపబడినవాడు బి. యన్. డబ్లియూ. టైల్వేనుందువోగి. బ్రూసను దీక్షకు పిల్లను బెండ్లియాడెను. ఈ చంపకులు జాలీయంటియందుండిరి. శిక్షితులందఱును మీసే హితులు. ఒకనాడు బ్రూసయెడల నాలీయనువాడు తన చనువుదీనిన మొదలిడెను. దానికై బ్రూసు చాల కొవగింది ర్రతోజేపెను. నాడు జాలీనమానబడితి యంటినుండి వెడలగొట్టెను. జాలీ మజల యర్ధరాత్రమునందు వచ్చి క్రూరమణిచేసి, నికలసను తన యింటికి రమ్మనిపెట్టెను. నేను హితులందఱును గలసి సోయిరి. దానిలో నికాలనును సారాత్తుగా నెదిర్చి బలవంతముగ జంపిరి. న్యాయస్థానమువారు, బంపులలో తెలిసి తేటలకంటె మొండితన మెక్కువగా నున్నదనియు, జాలీ మతిని మితములేని సమయమున జేసెననియు నూహించి ద్వీపాంతర వాసశిక్ష విధించిరి. మైకోర్టులో పురస్కారమును చేర్చిరి. క్రింది కోర్టువారి తీర్పును ఖాయబడితి.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును. చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

కొలదివతులు మాత్రమేయన్నవి, త్వరపడుడు?

ఈసోము గాంధీ వూజానిచికి చేరును
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్క వద్ద ఒక కాపి వుండిరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట నుంచిది. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8 0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

0-11-0 అణాలు ప్లాంపులు పంపిన ఒక కాపి రిజిస్టర్ల పోస్టుములముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, అంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

పురమాషీవనులు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుకొన్నెలు, పందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్జించిన నకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము సీరు వెండికి నవరంబుగారుకు పూచీసిచ్చెదము.

రు, 10 ఎత్తు మొదలుకొని రు. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పున అంతవరకు ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున వికయించబడును.

(2) ఉబ్బడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ

నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

Make No More Delay

Insist only on getting.

The **"JICK"**
Original **"JOCKAL"**
WALL CLOCKS

Price Re 1-8-0

Apply:— **The Manger, Post Box 265, MADRAS.**

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైనట్లుగా గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరాధునున్నది సర్వోత్కృష్టముగల యీ రామాయణమహర్షివసునకు మహా నీయు లోకేకు లోకేకు సంస్కృతవాగ్భాతీరముల సేర్వకరయ్యుండిన. అందుకొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయులుగను గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భవిషీపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రిత రామదీర్ఘవాగ్భాతీరముల జాలవజు నంతరించి పండితులు పామరులు తిమతములు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరముల నుగనుముగా బ్రకేశించి చూచి యందలి శేషములగాంచి సంపాదించుటకు నాకనాచరగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమున, ప్రత్యేకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థము, కథాసంవర్ధము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరాధునట్లు రచించి 50 పానుల డబుల్ రోయల్ పైజా క్లెజ్ కాగితములమీద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగా ప్రకటింపబడునూ. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి టైండ్లు చేయబడియుండును. జీవితశేషము నిందుగడువ బద్ధకంబులై శ్రీ శాస్త్రిలగారు దీనగల రాజీయ వైదిక సాంఘిక మతవర్ధములను విహికానుష్ఠిక మార్గములను గరతలానులకముగా జేసి ముద్రించుచున్నాడు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుడు ఒకరింకొకరి గ్రంథము. ఇంతవఱకు బాలకాండమున టైప్ సెట్ సపుటములు ముద్రింపబడినవి. ఆయాధ్యాయాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి సంపుటము లన్నియు డెప్టింపుకొనువారు కాశ్యత చందాదారులుగా కార్పించుదురు. కాశ్యతచందాదారులకు మొదట రు 0.8-0 ల ప్రవేశమును కల్పింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చుగాక చందాదారులకు రు 1.2-0, ఇతరులకు రు 1.4-0. వివరములు మాకుప్రాసి తెలిపికోవవచ్చును.

వియవారు:—

శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఆర్యపురము, రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీవ్యాసగ్రంథమాలిక

సంపాదకుడు ఆకొండి వెంకటశాస్త్రి

ఆర్యపురం రాజమండ్రి

ఈ గ్రంథమాలలో సంవత్సరమునకు 4 గ్రంథములు చొప్పున వెలువడుచుండును. ఆనంద వాచకముల వైజాలలో 40 పుటలు ఇందు జీవిత చరిత్రములు, సాంఘిక, నైతికం అపరాధపరిశోధక, చరిత్రాత్మక, పౌరాయణికనవలలు, ఖండికావ్యములు, చిన్ననాటకములు, చాటుపద్యములు, శ్లోకములు (టీకా తాత్పర్య సహితము చాటుపద్యములలో కొన్ని అనునిక నాగరకతా విభవమును చాటునట్టివి) ప్రకటింపబడుచుండును. ఈ గ్రంథమాల కీర్తిశేషులైన రాజమండ్రి గవర్నమెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజీలో సంస్కృత పండితులుగా పనిచేసిన ఆకుండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారి జ్ఞాపకార్థముగ వెలకొల్పుబడినది. సంవత్సరమునకు ప్రకటింపుట 4 గ్రంథములుగాక ఒకటి రెండు వారప్రాసిన 18 పర్వములును నిగ్రహ భారతము నంది కొన్ని ముఖ్యభాగములు అనబంధములుగా వెలువరించి చందాదారులకు పంపుచుండుము.

అచ్చుపడిన గ్రంథము దైవాధీనము (వల) అచ్చుకు చున్న గ్రంథముని సంగ్రహ రామాయణము, సంస్కృతశ్లోకములు తెలుగు టీకాతాత్పర్య సహితము.

చందాలు

మహారాజ పోషకులకు సంలి 3	25-0-0
రాజపోషకులకు	15-0-0
అభిమానులకు పోషకులకు	10-0-0
మొదటికరగతి చందాదారులకు	2-0-0
రెండవ కరగతి చందాదారులకు	1-4-0

చందా సొమ్ము మనీయార్డరుగా పంపి ఆంధ్రవ్యాస భారత ప్రకటనమునకు తోడ్పడుడు.

ఆ. వెంకటశాస్త్రి శ్రీవ్యాసనికేతనం,

ఆర్యపురం, రాజమండ్రి.

నా. గుభాషల నిఘంటువు

ఇందు సుమారు [5000] అయిదువేలు తెలుగు మాటల కారాదిగా వ్రాసిన వానికెదురుగా హిందూస్థానీ ఇంగ్లీషు, ఆరవము. పదములు చేర్చబడినవి. ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివఱకు నిర్మితగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు ఇదిచదివినచో గురుసాహాయ్య ముక్కలలేకుండ వైభావము మాటలాడు శక్తికలుగును. మొ 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరాఘాటముగ జెప్పవచ్చును.

లుబ్ధి ధనావస్థ

అను వేశ్యాసహవాసఫలితము. (పద్య కావ్యము)

(ఇది బెంగళూరునందు జరిగినకథ) ఒకలుబ్ధుడత్యంత

తాభ్యమున నమిల్చి తమంగూడకైట్టుటయు నాతనికుమారుడు వేశ్యాలోలుడై తద్విత్తసంపత్తి వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే నగలగొట్టబడి యడవుల పొడిపోవుటయు, మిక్కిలి చక్కగా వ్రాయబడినది. లుబ్ధునివ్వనము, వేశ్యాసహవాసము జనువునో నవ్వుపుట్టక మానదు. ఇందలి నీతి శృంగారపద్యములు చదివి తీరవలయును. మొ 4 అణాలు.

చిరునామా. దాసరి లక్ష్మణస్వామి,

ఆర్యపురం, గోదావరిజిల్లా